

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

*Tento projekt je financován z ESF (<http://www.esfcr.cz/>) prostřednictvím OP VVV
(<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>)*

Místní akční plán rozvoje vzdělávání III

pro správní obvod obce s rozšířenou působností
Ústí nad Labem

číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0021555

MAS Labské skály, z.s.

www.mapls.cz
www.maslabskeskaly.cz

Foto: Jiří Dvořák

Vážení aktéři ve vzdělávání,

ve Vašich rukách se nachází aktualizovaný Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem do roku 2025. Tento strategický dokument vznikl ve spolupráci MAS Labské skály, z.s. a Statutárního města Ústí nad Labem v součinnosti odborné veřejnosti z řad ředitelů škol a školských zařízení, pedagogů, pracovníků ve vzdělávání, aktivních občanů, rodičů, dětí a žáků, především z území obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem.

Tento dokument je výsledkem třetího pokračování projektu MAP financovaného z Evropských strukturálních fondů prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, který byl realizován v období 1. 3. 2022 – 30. 11. 2023. Jedná se o významný nástroj k podpoře spolupráce mezi zřizovateli, školami, rodiči, žáky, dětmi, organizacemi neformálního a zájmového vzdělávání a dalšími dotčenými subjekty.

Rádi bychom poděkovali všem, kteří se na vzniku a aktualizaci tohoto dokumentu podíleli.

**Realizační tým projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání III
pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem**

Obsah

ÚVOD	4
ÚZEMÍ ORP ÚSTÍ NAD LABEM	4
STRUKTURA A REALIZACE PROJEKTU MAP	6
SHRNUTÍ KLÍČOVÝCH POZNATKŮ A PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ	7
ANALYTICKÁ ČÁST MAP	10
ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ V ÚZEMÍ	10
PROGNÓZA VÝVOJE OBYVATELSTVA DO ROKU 2040	10
CHARAKTERISTIKA ŠKOLSTVÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	14
VÝVOJ POČTU DĚTÍ A ŽÁKŮ V ÚZEMÍ	17
VYUŽITÍ KAPACITY ŠKOL	19
VÝVOJ POČTU PRACOVNÍKŮ VE ŠKOLÁCH	21
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	24
NEFORMÁLNÍ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	24
DOPRAVNÍ DOSTUPNOST ŠKOL	25
INFORMACE O STÁVAJÍCÍM STAVU GRAMOTNOSTÍ A INKLUZIVITY	27
NÁKLADOVOST VZDĚLÁVÁNÍ	33
VAZBA NA STŘEDOŠKOLSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	35
SOCIÁLNÍ SITUACE	37
VÝSKYT SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT	37
KOORDINOVANÝ PŘÍSTUP K SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝM LOKALITÁM	37
TÉMATATA MAP V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	38
SWOT-3 ANALÝZA	39
INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC VE ŠKOLÁCH A STUPNI PŘIPRAVENOSTI	61
HLAVNÍ PROBLÉMY K ŘEŠENÍ, POPIS JEJICH PŘÍČIN A NÁVRHY ŘEŠENÍ	62
STRATEGICKÝ RÁMEC MAP	72
VIZE	72
PŘEHLED PRIORIT A CÍLŮ V ÚZEMÍ	72

AKČNÍ PLÁN	100
<i>Priorita 1. Vstřícný přístup ve vzdělávání a jeho dostupnost pro každého</i>	<i>101</i>
<i>Priorita 2. Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání</i>	<i>102</i>
<i>Priorita 3. Infrastruktura a prostředí zařízení poskytujících vzdělávání.....</i>	<i>103</i>
<i>Priorita 4. Spolupráce, kvalitní komunikace a zapojení všech subjektů ovlivňujících proces vzdělávání.....</i>	<i>104</i>
<i>Priorita 5. Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, podpora gramotností.....</i>	<i>104</i>
<i>Priorita 6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů.....</i>	<i>105</i>
<i>Priorita 7. Podpora rozvoje osobnosti a kariérového poradenství</i>	<i>108</i>
<i>Priorita 8. Zájmové a neformální vzdělávání.....</i>	<i>108</i>
<i>Priorita 9. Mezinárodní spolupráce.....</i>	<i>109</i>
ZÁVĚR AP	110
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	111
ROZVOJ PARTNERSTVÍ A SPOLUPRÁCE V ÚZEMÍ	111
ROZVOJ A AKTUALIZACE MAP	111
MONITORING A VYHODNOCOVÁNÍ MAP	112
<i>Způsoby vypořádání připomínek.....</i>	<i>113</i>
<i>Schválení dokumentu MAP</i>	<i>113</i>
PŘEHLED GRAFŮ	114
PŘEHLED OBRÁZKŮ	114
PŘEHLED TABULEK	115
PŘÍLOHY	115

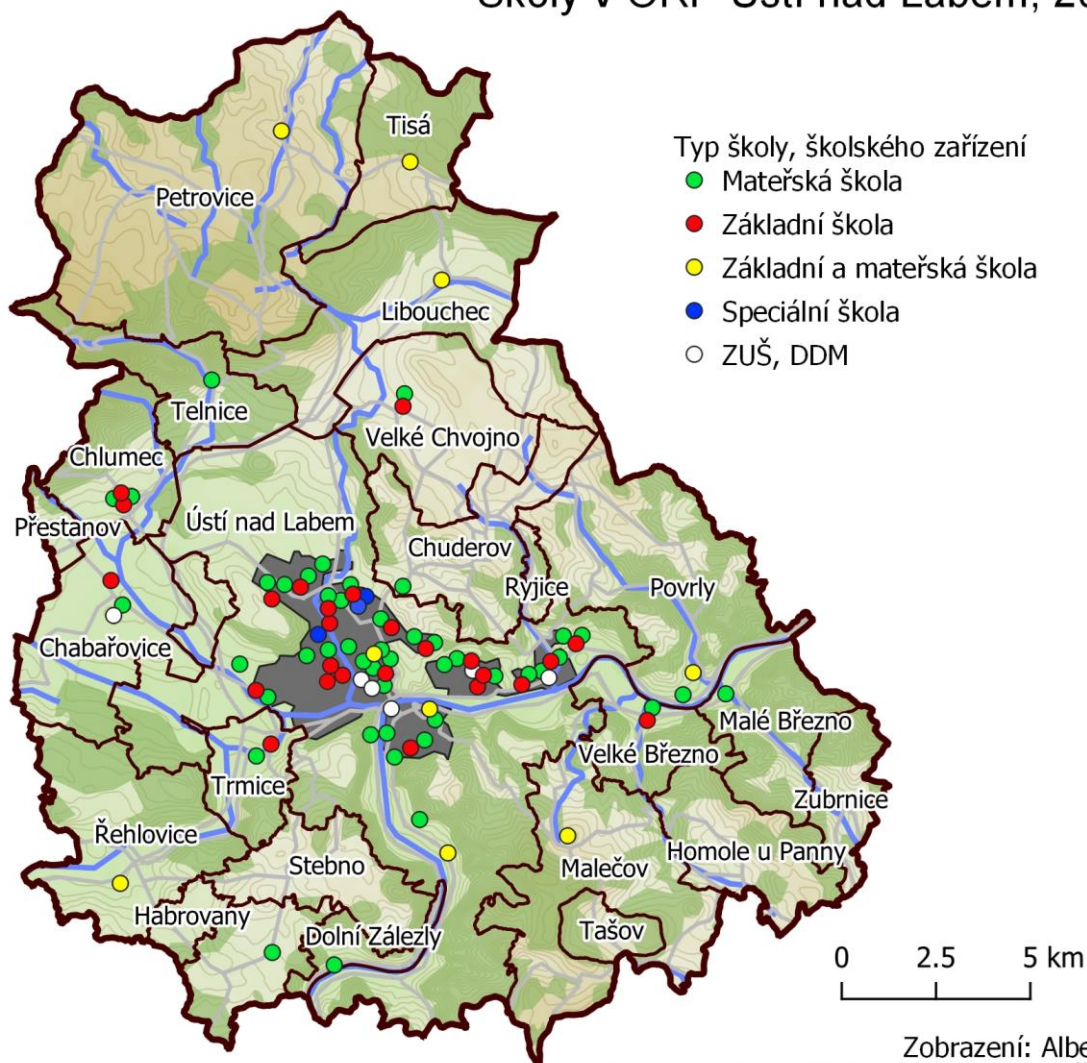
Úvod

Území ORP Ústí nad Labem

Místní akční plán je zpracován pro celé území správního obvodu obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem. Je možné říci, že správní obvod obce je pomyslně tvořen dvěma odlišnými částmi, které předurčují rozdíly nejen ve vzdělávání. Jednou je samotné území města Ústí nad Labem, kde se nachází největší koncentrace mateřských a základních škol a převládají zde školy s relativně vysokým počtem žáků. Do jisté míry specifickou je oblast venkova, kde fungují mateřské a základní školy o velmi různých kapacitách zřizované jednotlivými zřizovateli.

Obrázek č. 1 Mapa území se znázorněním škol a DDM

Školy v ORP Ústí nad Labem, 2023

Podstatnou roli v celkovém pojetí rozvoje vzdělávání v území hrají sociálně vyloučené lokality. Ústecký kraj patří již řadu desetiletí k oblastem s nadprůměrným podílem romského obyvatelstva. Je odhadováno, že v Ústí nad Labem tvoří Romové asi desetinu obyvatel města.

Ve městě se nachází několik sociálně vyloučených lokalit nebo lokalit sociálním vyloučením ohrožených. Městská část Předlice je většinou obývaná romským obyvatelstvem. Na území Předlic se nachází mateřská škola v ulici Marxova a základní škola na Školním náměstí, které v závěru roku 2023 prochází procesem slučování. Spádovou školou pro část Předlic je současně ZŠ Palachova. V centru lokality Střekov se nachází ubytovna v blízkosti základních škol Karla IV. a Nová, která ovlivňuje složení žáků v těchto školách a má dopad na úroveň bezpečnosti v dané lokalitě. Jedna ze sociálně vyloučených lokalit se nachází na území městského obvodu Neštětice v prostoru mezi železniční tratí Praha - Drážďany a silnicí 62 z Ústí nad Labem do Děčína v sousedství sídliště Krásné Březno. Na území těchto lokalit působí základní školy Neštětická, Hluboká, Husova a Anežky České, z mateřských škol jsou to MŠ Motýlek, Vyhlídka, Písnička, Neštětice, Vojanova a Pomněnka. Navazuje sídliště Mojžíř, kde je minimum infrastruktury. Majoritně je sídliště obydleno Romy, ale také dalšími etnickými menšinami. V této lokalitě se nachází základní škola Hlavní a mateřské školy Pastelka a Skalníčka. V neposlední řadě je také zapotřebí zmínit město Trmice, které na rozdíl od výše zmíněných lokalit nespadá pod území města Ústí nad Labem, ale je považována za jednu z nejznámějších sociálně vyloučených lokalit v okolí Ústí nad Labem. V Trmicích se nachází jedna mateřská škola a dvě školy poskytující základní vzdělání. Základní škola Tyršova je zřizována městem Trmice stejně jako mateřská škola v ulici Lovecká. V obci se dále nachází základní škola v ulici Fügnerova sloučená se Střední školou obchodu, řemesel a služeb, jejímž zřizovatelem je Ústecký kraj.

Struktura a realizace projektu MAP

V rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání III pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem (dále jen „MAP“) je využíváno funkčního aparátu zajišťujícího jeho řízení a naplňování. Aparát byl vytvořen v rámci realizace předchozích dvou projektů MAP a následně dle potřeby na základě metodických materiálů průběžně aktualizován. Realizátorem projektu je zapsaný spolek MAS Labské skály. Realizační tým byl sestaven z pracovníků MAS Labské skály, z.s. a na základě partnerství v přechodných projektech a navázané spolupráci se zástupci Statutárního města Ústí nad Labem došlo k vhodnému propojení dotčených subjektů. Realizační tým zajišťuje hladký průběh řízení projektu, komunikaci s aktéry ve vzdělávání, aktivní sběr informací pro aktualizaci dokumentu, organizaci aktivit, administraci a šíření povědomí o hlavních myšlenkách a cílech projektu jak u odborníků, tak u širší veřejnosti. Ve spolupráci členů realizačního týmu byla aktualizována základní organizační struktura MAP, kterou je v první řadě Řídicí výbor, čtyři povinně ustanovené pracovní skupiny pro rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti, pro rovné příležitosti a pracovní skupina pro financování. Pracovní skupiny zajišťují přenos informací z území směrem k realizačnímu týmu a opačně, diskutují nad aktuálními potřebami, tvoří dílčí výstupy a diskutují nad výsledky spolupráce, navrhuji na základě svých zkušeností a poznatků náplň plánu vzdělávacích aktivit pro budoucí období, podávají náměty a připomínky k předkládaným materiálům, apod. Koordinátory jednotlivých pracovních skupin jsou členové realizačního týmu. Komunikační mechanismy uvnitř MAP fungují tak, že koordinátoři pracovních skupin přenášejí poznatky a informace z pracovních skupin v rámci realizačního týmu, který výstupy zpracovává. Dílčí výstupy realizačního týmu jsou distribuovány pracovním skupinám a v různých formách také zástupcům škol a institucí poskytujících neformální a zájmové vzdělávání na území k připomínkování a konzultaci. Po zpracování připomínek jsou výsledné dokumenty projednány, připomínkovány a schváleny Řídicím výborem. Řídicí výbor byl převzat z předchozích projektů MAP, kdy byl vytvořen tak, že byli nominováni zástupci klíčových aktérů v oblasti vzdělávání. Řídicí výbor na svém prvním zasedání schválil aktualizované složení orgánu, statut a jednací řád a ponechal zvoleného předsedu. V Řídicím výboru jsou zastoupeny povinné subjekty a osoby, kterými jsou zástupci realizátora projektu, kraje, zřizovatelů škol, vedení škol, učitelů, organizací neformálního a zájmového vzdělávání, základních uměleckých škol, rodičů, zástupce mikroregionů na území MAP, zástupce projektu Krajský akční plán, nástroje ITI a další. Výstupy Řídicího výboru jsou následně zveřejňovány na webových stránkách www.mapls.cz. V průběhu realizace projektu byla dále utvářena struktura partnerství a průběžně rozvíjena spolupráce, dochází k posílení dosud existujících partnerství v území a dalšímu rozvoji funkčních partnerských vazeb. Součástí procesu akčního plánování je taktéž vytěžení a sladění obsahu existujících strategií v území, vlastní šetření v podobě komunikace se zástupci škol a jejich zřizovatelů, zástupci organizací neformálního a zájmového vzdělávání, zpracování výsledků dotazníkového šetření v oblasti wellbeingu ve školách

z pohledu rodičů, rozhovory členů realizačního týmu se širokou veřejností a činiteli veřejné správy, komunikace se zřizovateli prostřednictvím společných setkání, koordinační skupiny komunitního plánování, účast na odborných platformách v rámci projektu Krajský akční plán, jednání školské komise a v neposlední řadě komunikace s pedagogickými pracovníky a dalšími pracovníky škol o potřebách a plánovaných opatřeních k jejich naplnění.

Shrnutí klíčových poznatků a přehled problémových oblastí

Stejně jako na území celé republiky je také pro školy na území ORP Ústí nad Labem přetrvávajícím problémem administrativní zatížení jak širšího vedení školy, tak pedagogických pracovníků, které v obrovské míře způsobuje nechuť zapojovat se do aktivit spolupráce a strategického plánování. I nadále panuje většinou nespokojenost s mírou časové zátěže vázané na technické záležitosti spojené se správou budov a materiálního zajištění chodu škol, dále také duplicitní sdělování údajů nadřízeným orgánům a časové náročnosti těchto činností, která následně znemožňuje věnovat se pedagogickému leadershipu, skutečnému poslání a funkci školy. V případě vedení školy tyto aspekty způsobují mimo jiné nedostatek podpory dobrého klimatu v učitelských sborech a kultury školy obecně, což se logicky může z dlouhodobého hlediska odrazit v kvalitě výuky. V mateřských školách toto platí dvojnásob, jelikož vedení zastává většinou kromě vedoucí pozice také roli učitelky/učitele, zajišťuje administrativu a mnohdy i roli školníka. I nadále je samozřejmě zmiňována nezbytná potřeba investic do infrastruktury škol. V některých případech, zejména na území města, je vedení školy vlivem ekonomické náročnosti budov nuceno hradit z provozních prostředků vyšší výdaje na provoz, a tím omezit uvolňování prostředků na vzdělávání pedagogů, pořizování pomůcek a obnovu vybavení. U řady škol v území bohužel stále nelze hovořit o existenci moderní infrastruktury a vybavení odpovídajícímu současným trendům a technologickému vývoji. Realizované investice do odborných učeben jsou ve většině případů dílčími projekty inovujícími pouze danou část školy. Možnosti získání finančních prostředků jak na investice, tak na různorodé aktivity školy nebo spolupráce přináší vyhlašované výzvy dotačních programů, avšak všechny tyto příležitosti jsou náročné na čas i odbornost. V případě investičních záměrů do infrastruktury je zásadním faktorem nutnost předfinancování a podíl spolufinancování. V takovém případě jsou školy zcela závislé na možnostech a vůli zřizovatele. Otázkou stále zůstává praktická proveditelnost uplatnění sdílených pozic ve školách např. IT specialistů, kdy souvislosti se změnami v RVP a navazující nutné úpravy školních vzdělávacích programů jsou taktéž kladeny nároky na odbornost v oblasti IT technologií. Významnou roli hraje také nedostatek kvalifikovaných pracovníků na pozici školních psychologů, absence legislativního ukotvení sociálních pedagogů či systémově zavedené supervize ve školách.

Z celkového pohledu je v oblasti vzdělávání problémem u dětí a žáků nízká úroveň čtenářské gramotnosti a z ní vycházející klesající úroveň gramotnosti matematické. Špatná úroveň čtenářské gramotnosti obvykle vycházející již z nedostatečně podnětného domácího prostředí je předvojem potíží plynoucích z neporozumění textu a absence kritického myšlení, které se dále odráží ve všech oblastech vzdělávání a běžného života. Tyto kompetence jsou na školách obvykle podporovány prostřednictvím čtenářských klubů a dalších aktivit, které mohou školy i nadále částečně finančně zajistit z projektů zjednodušeného vykazování – šablon. Podpora komunikačních a sociálních dovedností je na některých školách podporována působením žákovských parlamentů a realizací nejrůznějších projektů na podporu těchto kompetencí také v souvislosti s podporou patriotismu. Dále se jako nedostatečná ukazuje být podpora přírodovědných a technických oborů, kdy nejsou výjimkou školy relativně dobře vybavené náradím a pomůckami, avšak problémem je nedostatek spotřebních materiálů, které je zapotřebí nejen pořídit, ale také do škol dopravit. V této problematice by velmi napomohlo lepší propojení ZŠ, SŠ, učilišť a místních firem, což by následně také přispělo zvýšením pravděpodobnosti skutečného využití potenciálu každého žáka.

V území je u části rodičů silně vnímána potřeba docílit toho, aby škola dětem dávala prostor pro osobní rozvoj, projevení silných stránek a aby je vzdělávání bavilo. Možností alternativních forem jak předškolního, tak základního vzdělávání je v území relativně málo a jedná se o soukromé subjekty, kde je samozřejmě omezená kapacita a je hrazeno školné. Z pohledu těchto rodičů je ve státních školách nedostatek aktivit podněcujících využívání vlastní iniciativy a kreativního potenciálu dětí a žáků a chybí nabídka inovativních a alternativnějších způsobů vzdělávání s prostorem pro osobní rozvoj dětí a žáků. Je vyhledáván respektující, motivující přístup rozvíjející kreativitu a samostatné myšlení oproti běžné frontální výuce. Problematickou je také identifikace a práce s nadanými žáky, nedostatečné uspořádání výuky, přizpůsobení výuky potenciálu všech žáků, využívání ověřených metod. Odpovědí je zakládání dětských skupin a nejrůznějších soukromých škol a institucí, které jsou pro rodiče možnou volbou v případě, že nenajdou ve státní škole učitele sympatizujícího s jejich smýšlením, ovšem za předpokladu, že si takové vzdělávání mohou finančně dovolit a jejich dítě bude ke vzdělávání v dané škole vylosováno. Překážkou rozvoje je mnohdy zkonstatované myšlení, často jednoduše nepochopení či nechut se rozvíjet, nebo vůbec cokoliv v zavedené praxi měnit. Potvrzuje se, že je nezbytné stále s lidmi pracovat a stanovovat společné cíle, klást důraz na osobní rozvoj a rozvoj emoční inteligence, která je neodmyslitelnou součástí práce v kolektivu a práce s dětmi.

Obecným problémem v území je nízká vzdělanost obyvatel, vysoká migrace obyvatel s terciárním vzděláním, relativně vysoké procento případů rizikového chování (záškoláctví, šikana, projevy agrese, rasismus, gambling, drogová závislost apod.), nízké povědomí o důsledcích rizikového chování. Rizikové chování je v největší míře vnímáno v sociálně vyloučených lokalitách. Nezřídka je však pozorována určitá

osobnostně sociální nestabilita také ve školách, kde převládá složení žáků z dobře situovaných rodin. Chybí důvěra a mnohdy respekt mezi rodiči a pedagogy, nejen z tohoto důvodu je nezbytná vzájemná komunikace a spolupráce, zapojení rodičů do aktivit školy, aby nebyli nepřátelé, ale aby spolupracovali, což je zejména v oblastech sociálně vyloučených lokalit velmi problematické. Dílčím řešením by mohlo být již zmíněné posílení pozice sociálního pedagoga, jehož působení se velmi osvědčilo.

V oblasti předškolního vzdělávání chybí včasná diagnostika potíží dítěte, která by v mnoha případech eliminovala odklad školní docházky. Absence nástroje, jak přimět některé rodiče nechat diagnostikovat jejich děti, znemožňuje čerpat prostředky na pořízení pomůcek a personální podporu. Tento faktor ovlivňuje také nedostatečně kvalitní komunikace mezi školami, pediatry, rodiči a např. SPC, PPP a dalších. Nezřídka se stává, že MŠ vůbec nedostane informaci o vývojových potížích a speciálních vzdělávacích potřebách a tyto poznatky jsou zjišťovány až po započetí docházky do MŠ.

Je zapotřebí i nadále prohlubovat spolupráci škol mezi sebou a mezi školami různých stupňů pro usnadnění přechodu mezi jednotlivými stupni vzdělávací soustavy a podpořit správnou volbu střední školy pro zamezení šířícího se trendu častých přechodů mezi středními školami. Nezbytné je zajištění pravidelných školení a informovanosti výchovných a kariérových poradců tak, aby byla smysluplně realizována jejich funkce. Tato pozice je na školách prováděna pedagogickými pracovníky na drobnou část úvazku a není reálné jí věnovat dostatek potřebného času.

V období předchozího projektu ovlivnila zásadním způsobem oblast vzdělávání pandemie Covid-19, kdy byly školy zasaženy velmi neobvyklou situací. Několikrát došlo k jejich úplnému uzavření a následnému významnému omezení provozu a učitelé byli nuceni reagovat na vzniklou situaci a přenést výuku do distanční podoby. Vedení škol nemělo k dispozici metodické materiály či jednotná doporučení ke způsobu vedení výuky v této nestandardní situaci. Potíže vznikaly jak z pohledu velkých rozdílů v digitální gramotnosti pedagogických pracovníků, tak z pohledu vybavenosti dětí a zajištění konektivity. Tato situace prokazatelně zvětšila rozdíly v již tak dost rozevírajících se nůžkách nerovností ve vzdělávání a má za následek významné procento negativních dopadů jak na fyzické, tak duševní zdraví dětí a žáků. Některým jedincům výuka v distanční podobě vyhovovala a jejich výkon se paradoxně zlepšil z důvodu nalezení lépe vyhovujícího způsobu přístupu k výuce. S časovým odstupem lze však hovořit o přetrvávajících negativních důsledcích zejména s ohledem na fyzické a duševní zdraví žáků základních škol. Ve velké míře se vyskytují případy sebepoškozování a dalších psychických potíží, které je zapotřebí řešit i na půdě školy.

Analytická část MAP

Analytická část dokumentu MAP III vychází z původních dokumentů „Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem 2017 – 2023“ (číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000407) a „Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem 2017 – 2023“ (číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008615). Původní data byla doplněna v rámci aktualizace, resp. sběru dat a realizace dílčích jednání RT a PS, která se uskutečnila průběžně v rámci projektu MAP III pro SO ORP Ústí nad Labem. Postup aktualizace je dán metodikou projektu (Postupy MAP III, verze 2), na základě metodiky proběhlo:

- Aktualizace analýzy existujících strategických záměrů a dokumentů v území.
- Průběžné vyhodnocování naplňování ročních akčních plánů.
- Aktualizace analýzy stavu a potřeb:
 - Aktualizace dokumentu Informace o stávajícím stavu gramotností a inkluzivity.
 - Revize SWOT-3 analýz, zpracování SWOT analýzy pro téma pedagogické, didaktické a manažerské kompetence pracovníků ve vzdělávání.
 - Doplnění informací o potřebách investic a stupni připravenosti.
- Aktualizace hlavních problémů k řešení, popis příčin a návrhy řešení.
- Tvorba dalších specifických podkladů, aktualizace dat a ukazatelů časových řad.

Podklady byly projednávány, připomínkovány a doplňovány dle potřeby realizačním týmem, pracovními skupinami, nebo Řídicím výborem MAP III. Některé z těchto dokumentů jsou v analytické části pouze zmíněny a přiloženy jako přílohy, jiné zásadní dokumenty tvoří samostatné kapitoly. Jedná se např. o revidované SWOT-3 analýzy a aktualizaci hlavních problémů k řešení.

Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území

Aktualizované verze rozboru strategických záměrů a dokumentů, které byly pro území zpracovány a mají souvislost se vzděláváním, je **přílohou číslo 1**.

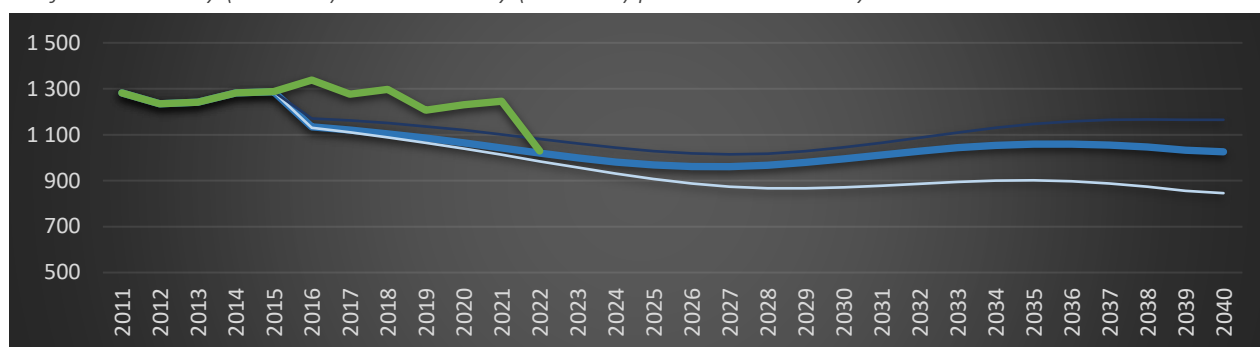
Prognóza vývoje obyvatelstva do roku 2040

Možný scénář budoucího vývoje populace v SO ORP Ústí nad Labem byl modelován v rámci projektu MAP I. Cílem studie bylo vytvořit pravděpodobný scénář budoucího vývoje populace v SO ORP Ústí nad Labem, především pro potřeby zhodnocení kapacit pro předškolní a základní vzdělávání. Samotné území ORP je z demografického hlediska relativně malé, a proto velmi náchylné k možným budoucím výchýlkám

současných trendů vývoje. V případě takových změn není možné tuto prognózu považovat za platnou. Scénáře vývoje byly doplněny o srovnání s aktuálním stavem (31. 12. 2022).

Při výpočtu byla využita komponentní metoda, která je vystavena na jednotlivých projekcích porodnosti, úmrtnosti a migrace obyvatel dle věkové struktury a pohlaví. Z potřeby vymezit možný rozptyl bylo pracováno s třemi variantami: realistickou, optimistickou a pesimistickou. Podkladem byla vybrána data z Veřejné databáze a z Demografické ročenky správních obvodů obcí s rozšířenou působností 2006 až 2015 Českého statistického úřadu. Jedná se o veřejně dostupná, avšak neúplná data, která bylo nutné upravit a případně přihlížet k specifikům nadřazených celků a obecných trendů. Proto je tato studie spíše orientační než závazná a s větším výhledem do prognózované budoucnosti bude klesat její pravdivost. V rámci aktualizace analytické části byly prognózované údaje porovnány s aktuálními údaji za SO ORP Ústí nad Labem. V rámci věkových kategorií pro MŠ a ZŠ se jedná o přepočtená data.

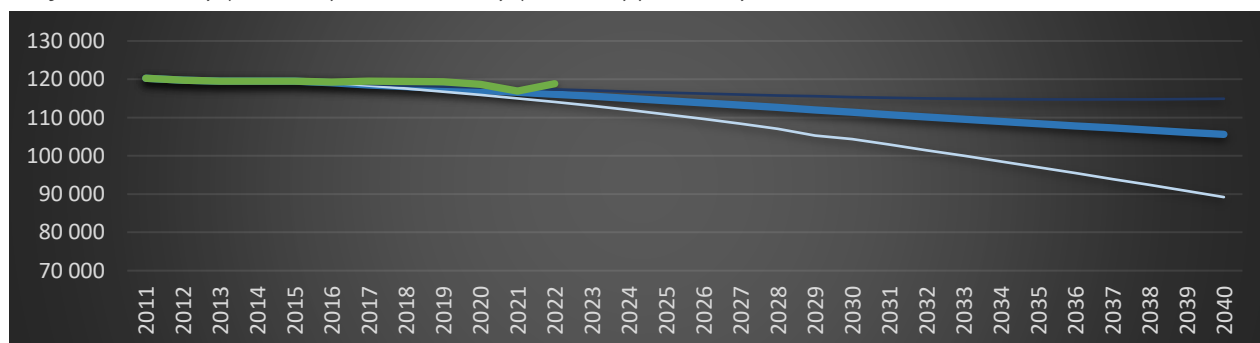
Graf č. 1 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet živě narozených

Zdroj: vlastní zpracování

Předpokládaný klesající trend vývoje počtu narozených neodpovídá zcela prognózovanému průběhu. Ačkoliv je pozitivní, že skutečný počet narozených mezi lety 2015-2020 je vyšší než prognózovaný vývoj, dlouhodobý trend však ukazuje na pozvolné snižování počtu narozených.

Graf č. 2 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet obyvatel

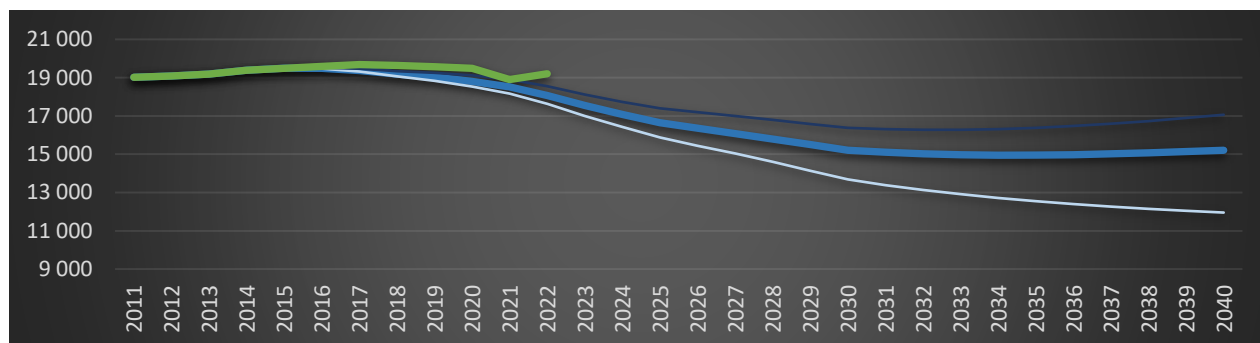

Zdroj: vlastní zpracování

Podobný trend vykazuje vývoj celkového počtu obyvatel, tj. o něco vyšší hodnoty než v prognóze, ale i tak dochází v dlouhodobém průměru k pozvolnému snižování počtu obyvatel. Vývoj celkového počtu obyvatel vykazuje výrazné vychýlení v roce 2022. Dle dat Českého statistického úřadu tuto anomálii způsobil

velký počet přistěhovalých obyvatel. Při pohledu na vývoj migračního salda za posledních 20 let se jedná o neobvyklý nárůst, který nebylo možné předpovídat, pravděpodobně se jedná o migraci v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině. Tento nárůst vykazují i další grafy níže.

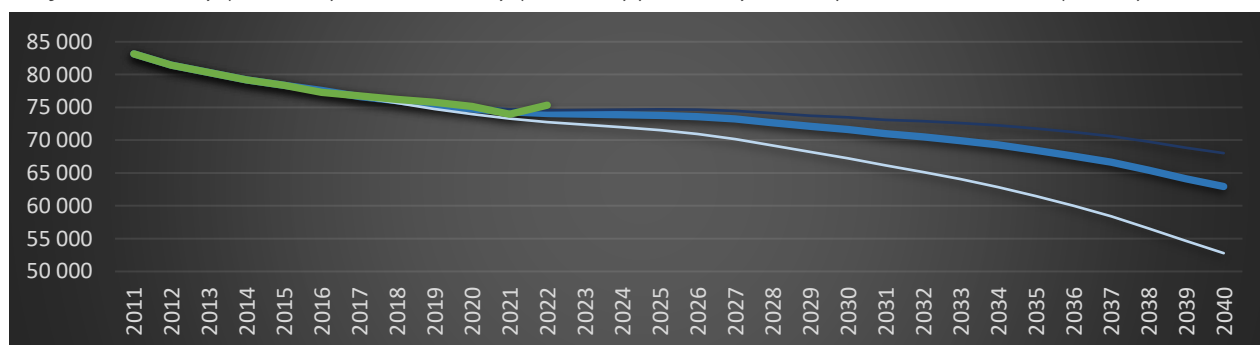
Graf č. 3 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet dětí (0-14)

Zdroj: vlastní zpracování

Následující grafy bohužel potvrzují negativní trend stárnutí obyvatelstva, který lze pozorovat i na vyšších úrovních (kraj, stát). V území dochází ke snižování počtu obyvatel v produktivním věku a nárůstu počtu seniorů.

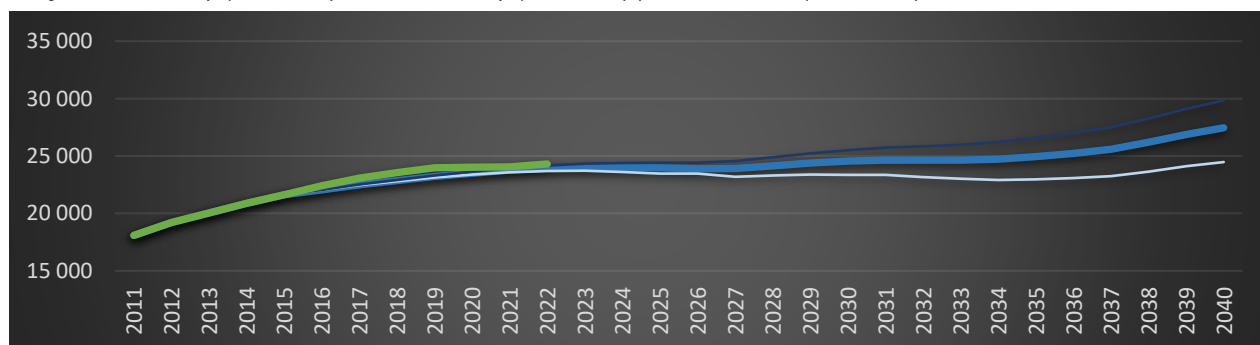
Graf č. 4 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet obyvatel v produktivním věku (15-64)

Zdroj: vlastní zpracování

Stárnutí obyvatelstva je výsledek působení více faktorů ve společnosti, především se jedná o nízké počty narozených dětí a prodlužování průměrné délky života. Že se jedná o závažný problém, dokazuje fakt, že počet seniorů se v regionu zvyšuje rychleji, než bylo předpokládáno.

Graf č. 5 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet seniorů (65 a více)

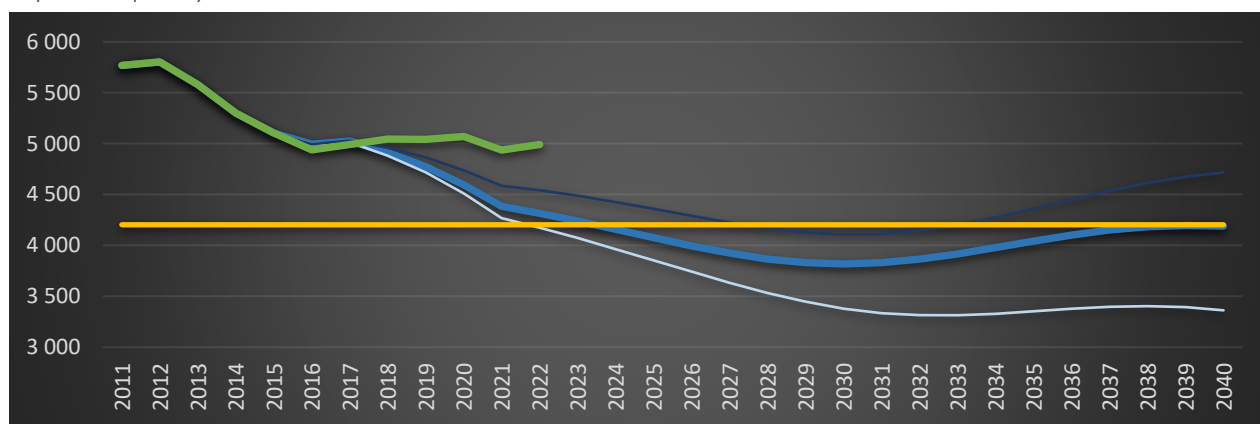

Zdroj: vlastní zpracování

V souvislosti pro potřeby zhodnocení kapacit školních zařízení v rámci projektu MAP, bylo nutné zhodnotit vývoj potenciálního počtu dětí vyžadujících místo v mateřských školách a potenciálního počtu dětí vyžadujících místo v základních školách.

Věková skupina pro MŠ je volena již od dvou let, ve srovnání s celkovou kapacitou MŠ v území se jedná o velice nadsazená čísla, jelikož není povinné přihlásit všechny děti starší dvou let do MŠ. Vývoj počtu dětí 2-5 let kopíruje vývoj počtu narozených a zatím nedochází k předpokládanému poklesu počtu obyvatel v této věkové skupině.

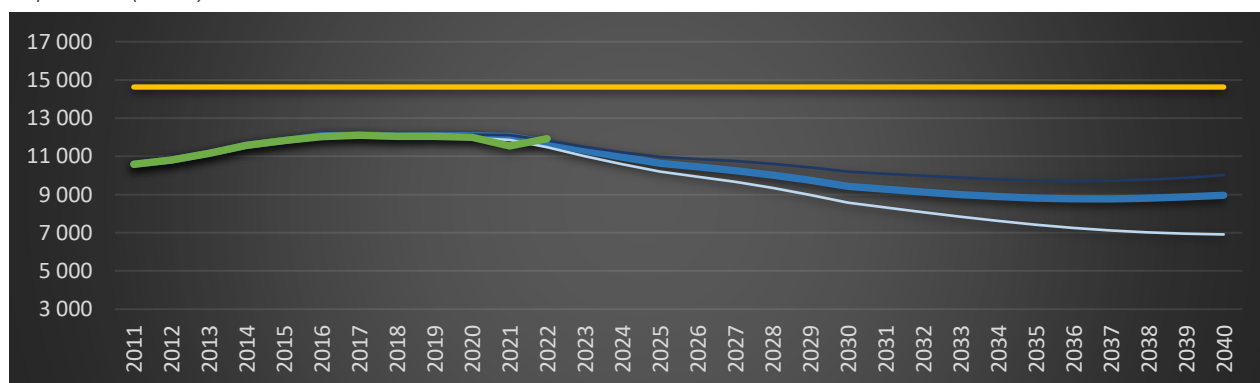
Graf č. 6 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet dětí pro MŠ (2-5 let), srovnání se stávající kapacitou (žlutá)

Zdroj: vlastní zpracování

Oproti tomu vývoj potenciálního počtu žáků ZŠ odpovídá prognózovanému vývoji, tj. zastavení růstového trendu a stagnace. Přirozený pokles počtu obyvatel v této věkové skupině narušila migrace v roce 2022. I přes to lze očekávat v budoucích letech postupně snižování.

Graf č. 7 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet dětí pro ZŠ (6-14 let), srovnání se stávající kapacitou (žlutá)

Zdroj: vlastní zpracování

Charakteristika školství v řešeném území

Pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem je specifická skutečně významná rozličnost jednotlivých škol podle dané lokality s úzkou provázaností se skladbou obyvatel a životní standard rodin dětí a žáků navštěvujících školy a také žijících v jejím okolí. Není však nijak výjimečné, že by městské školy navštěvovaly děti a žáci žijící mimo území města. Území je možné pomyslně rozdělit na část venkovskou a městskou, které je možné vnímat samostatně velmi odlišně. Venkov nabízí rozdílné možnosti z hlediska charakteru školy vyplývající především z velikosti obcí. Na venkovském území fungují 4 malotřídní školy, 2 školy do 200 žáků a 6 škol nad 200 žáků, přičemž nejpočetnější škola ve školním roce 2022/2023 evidovala 442 žáků. Určitou územní raritou je ZŠ a MŠ Jitřní v Brné, která je zřizována městem Ústí nad Labem, avšak je školou malotřídní, spíše venkovského typu. V širším centru města Ústí nad Labem se nachází množství škol obecně považovaných za prestižní a spadají mezi ně především školy s vysokým počtem žáků. Směrem k okrajovým částem města prolínajících se s lokalitami postiženými sociálním vyloučením, školám prestiž ubývá. Úplným extrémem jsou podle slov samotných zástupců vedení a učitelů daných škol organizace v centrech sociálně vyloučených lokalit, kde jsou při každodenní činnosti řešeny zcela odlišné záležitosti v oblasti vzdělávání, než je tomu na jiných školách. Celkem se jedná v rámci SO ORP o 35 základních škol (22 na území města Ústí nad Labem a 13 na venkovském území), 56 mateřských škol (37 na území města Ústí nad Labem a 19 na venkovském území), přičemž 9 z výše uvedených škol je sloučenou organizací ZŠ a MŠ a dále působí v území 5 základních uměleckých škol. Z těchto počtů se jedná o 8 soukromých škol (z toho 5 MŠ, 2 ZŠ a 1 ZUŠ), 6 subjektů zřizovaných Ústeckým krajem (2 MŠ, 2 ZUŠ, 1 Speciální ZŠ a praktická škola a 1 SŠ a ZŠ) a 1 křesťanská ZŠ. V průběhu roku 2021 ukončila svou činnost MŠ Medvídek, a od září 2023 působí v ORP nová soukromá Základní škola Erazim 2.

Soukromé školy vznikají jako reakce na poptávku po jiném typu vzdělávání. Rodiče se stále častěji neztotožňují s nabídkou vzdělávání běžných státních škol a hledají pro své dítě vhodnější alternativu. Stále více vyhledávanými metodami jsou např. badatelsky orientovaná výuka, čtením a psaním ke kritickému myšlení či formativního hodnocení, jejichž uplatňování ve veřejných školách není stále dostatečně rozšířeno. Mimo uvedené metody je také jasná potřeba reálného spojení učiva a běžného života v podobě exkurzí, výletů, pobytů v přírodě apod. Respektující přístup, rodiče jako součást školy, vlastní zkušenost, formativní hodnocení, individualita, samostatnost, zodpovědnost a pohyb – to jsou základní principy, které tento způsob vzdělávání charakterizují. Ideální vizí je škola s rodinnou atmosférou, kde učení probíhá přirozeně, na základě vnitřní motivace žáků a je chápáno jako celoživotní proces, kdy učitel je průvodcem a partnerem. Prioritou je škola, která podporuje jedinečnost každého žáka a zároveň vede své žáky ke spolupráci, zodpovědnosti, samostatnosti a orientaci v rychle se vyvíjejícím světě.

Tabulka č. 1 Seznam škol v SO ORP Ústí nad Labem (2023)

Název školy	MŠ	ZŠ	ZŠ a MŠ	ZUŠ
Fakultní základní škola Ústí nad Labem, České mládeže 230/2, p.o.		1		
Internátní mateřská škola, Ústí nad Labem, Čajkovského 1475/12, p.o.	1			
Krajská zdravotní a. s.	1			
Křesťanská základní škola Karmel		1		
Lesní mateřská škola Venku, z. s.	1			
Základní škola Molekula		1		
Mateřská škola Centrum, Ústí nad Labem, Velká Hradební 12/43, p.o.	1			
Mateřská škola Dobětice, Ústí nad Labem, Rabasova 3207/45, p.o.	1			
Mateřská škola Dolní Zálezly, Rudé Armády č. 106	1			
Mateřská škola Domeček Velké Chvojno	1			
Mateřská škola Dráček, Povrly-Neštědvice, p.o.	1			
Mateřská škola Hvězdička, Malé Březno, okres Ústí nad Labem	1			
Mateřská škola Chabařovice, okres Ústí nad Labem, p.o.	1			
Mateřská škola Kameňáček, Ústí nad Labem, Kamenná 1430/1, p.o.	1			
Mateřská škola Kytíčka, Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 313/3B, p.o.	1			
Mateřská škola Motýlek, Ústí nad Labem, Keplerova 782/26, p.o.	1			
Mateřská škola Neštěmice, Ústí nad Labem, Mlýnská 385, p.o.	1			
Mateřská škola Pastelka, Ústí nad Labem, Horní 195, p.o.	1			
Mateřská škola Písnička, Ústí nad Labem, Studentská 6, p.o.	1			
Mateřská škola Pod Horkou, Muchova 223, Chlumec - p.o.	1			
Mateřská škola Pohádka, Ústí nad Labem, Bezručova 323/7, p.o.	1			
Mateřská škola Pohádka, Zalužanská 297, Chlumec - p.o.	1			
Mateřská škola Pomněnka, Ústí nad Labem, Přemyslovců 652/14, p.o.	1			
Mateřská škola Skalnička, Ústí nad Labem, Peškova 526, p.o.	1			
Mateřská škola Skřivánek, Ústí nad Labem, Stříbrnické Nivy 2429/6, p.o.	1			
Mateřská škola Sluníčko, Ústí nad Labem, J. Jabůrkové 601/1, p.o.	1			
Mateřská škola speciální, Demosthenes, o.p.s.	1			
Mateřská škola speciální, Ústí nad Labem, Štefánikova 761, p.o.	1			
Mateřská škola Střekov, Ústí nad Labem, Sukova 1174/1, p.o.	1			
Mateřská škola Stříbrníky, Ústí nad Labem, Stříbrnická 3032/6, p.o.	1			
Mateřská škola Telnice	1			
Mateřská škola Trmice, Lovecká 600, p.o.	1			
Mateřská škola U plavecké haly, Ústí nad Labem, Na Spálence 1022/27, p.o.	1			
Mateřská škola Velké Březno, p.o.	1			
Mateřská škola Vyhlička, Ústí nad Labem, Rozcestí 786/2, p.o.	1			
Mateřská škola Zdravíčko, Ústí nad Labem, Malátova 12, p.o.	1			
Mateřská škola Zvoneček, Ústí nad Labem, Školní 623/17, p.o.	1			
Mateřská škola, Dubice, okres Ústí nad Labem, p.o.	1			
Mateřská škola, Chuderov, okres Ústí nad Labem	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, 5. května 53, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, Emy Destinové 2027/11, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, Karla IV. 1241/41, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, Marxova 219/28, p.o.	1			

Mateřská škola, Ústí nad Labem, Škroupova 307/7, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, V Zelení 530/4, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, Větrná 2799/1, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, Vinařská 737/10, p.o.	1			
Mateřská škola, Ústí nad Labem, Vojanova 594/34, p.o.	1			
Soukromá mateřská škola Domino	1			
Soukromá mateřská škola, obecně prospěšná společnost	1			
Speciální základní škola a Praktická škola, Ústí nad Labem, Pod Parkem 2788, p.o.		1		
Střední škola obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem, p.o.		1		
Základní škola a Mateřská škola Libouchec, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Malečov, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Petrovice okres Ústí nad Labem, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Povrly, okres Ústí nad Labem, p.o.			1	
Základní škola a mateřská škola Řehlovice, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Tisá, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, Jitřní 277, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, Nová 1432/5, p.o.			1	
Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, SNP 2304/6, p.o.			1	
Základní škola a Základní umělecká škola Ústí nad Labem, Husova 349/19, p.o.		1		1
Základní škola Erazim 2		1		
Základní škola Chabařovice, p.o.		1		
Základní škola Trmice, Tyršova 482		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, E. Krásnohorské 3084/8, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Hlavní 193, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Hluboká 150, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Karla IV. 1024/19, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Mírová 2734/4, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Neštěmická 787/38, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Palachova 400/37, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3A, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Rabasova 3282/3, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Stříbrnická 3031/4, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Školní náměstí 100/5, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Vinařská 1016/6, p.o.		1		
Základní škola Ústí nad Labem, Vojnovičova 620/5, p.o.		1		
Základní škola Velké Březno, okres Ústí nad Labem		1		
Základní škola, Muchova 228, Chlumec - p.o.		1		
Základní škola, Velké Chvojno, okres Ústí nad Labem, p.o.		1		
Základní umělecká škola - Výtvarné studio, s.r.o.				1
Základní umělecká škola Evy Randové, Ústí nad Labem, W. Churchilla 4, p.o.				1
Základní umělecká škola Chabařovice, okres Ústí nad Labem				1
Základní umělecká škola Ústí nad Labem - Neštěmice, Národní 209, p.o.				1
Celkem	47	26	9	5

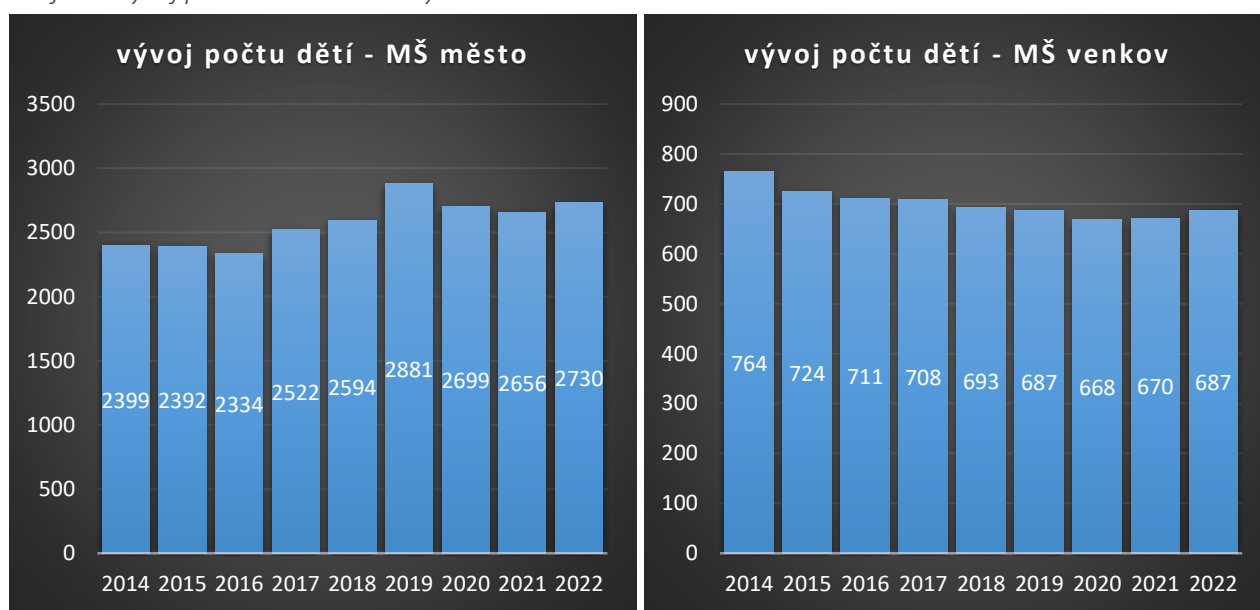
Vývoj počtu dětí a žáků v území

Následující grafy zachycují údaje sledované ve školách, které na žádost realizátora projektu poskytlo MŠMT. Údaje na následujících stranách jsou děleny na území venkov a město, viz úvod tohoto dokumentu.

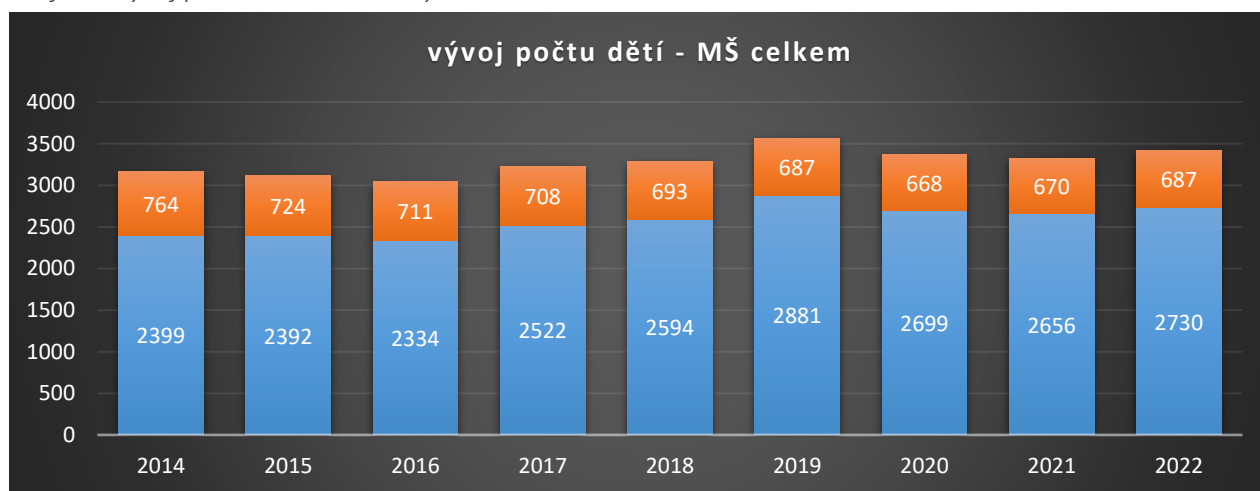
Vývoj počtu dětí v mateřských školách

Sledované časové řady ukazují v časovém horizontu 2014-2022 drobný nárůst počtu dětí v MŠ, při pohledu na dílčí území je však nárůst vykazován pouze v oblasti město, oproti tomu v oblasti venkov dochází k mírnému poklesu.

Graf č. 8 Vývoj počtu dětí v mateřských školách – dělení na oblasti město a venkov

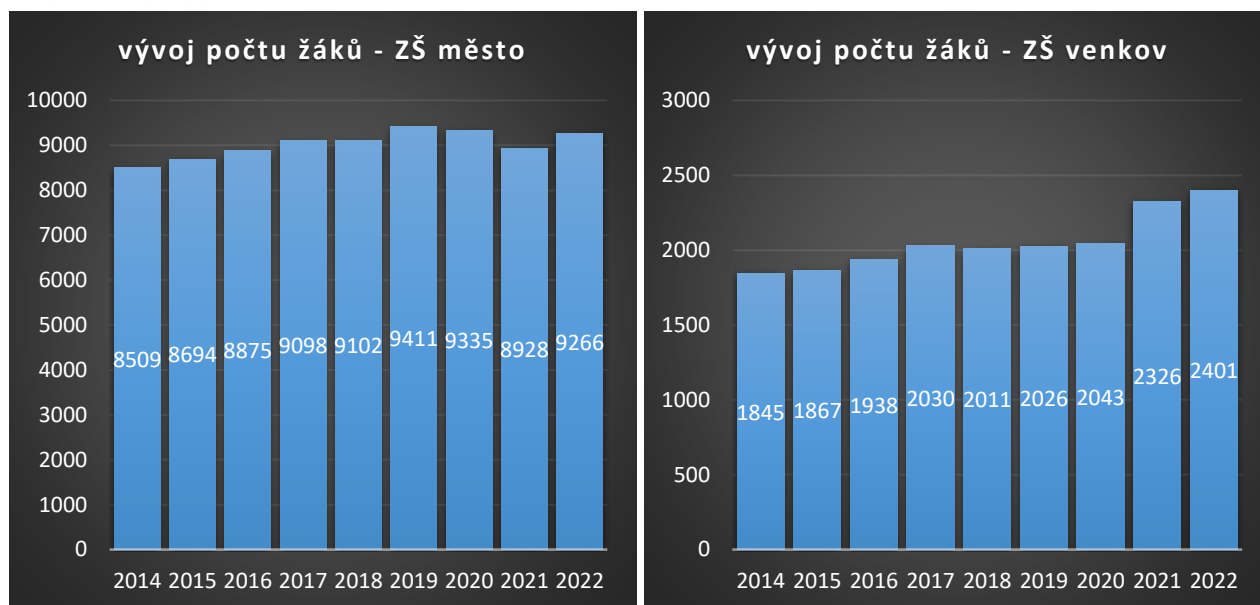
Graf č. 9 Vývoj počtu dětí v mateřských školách – souhrnné zobrazení

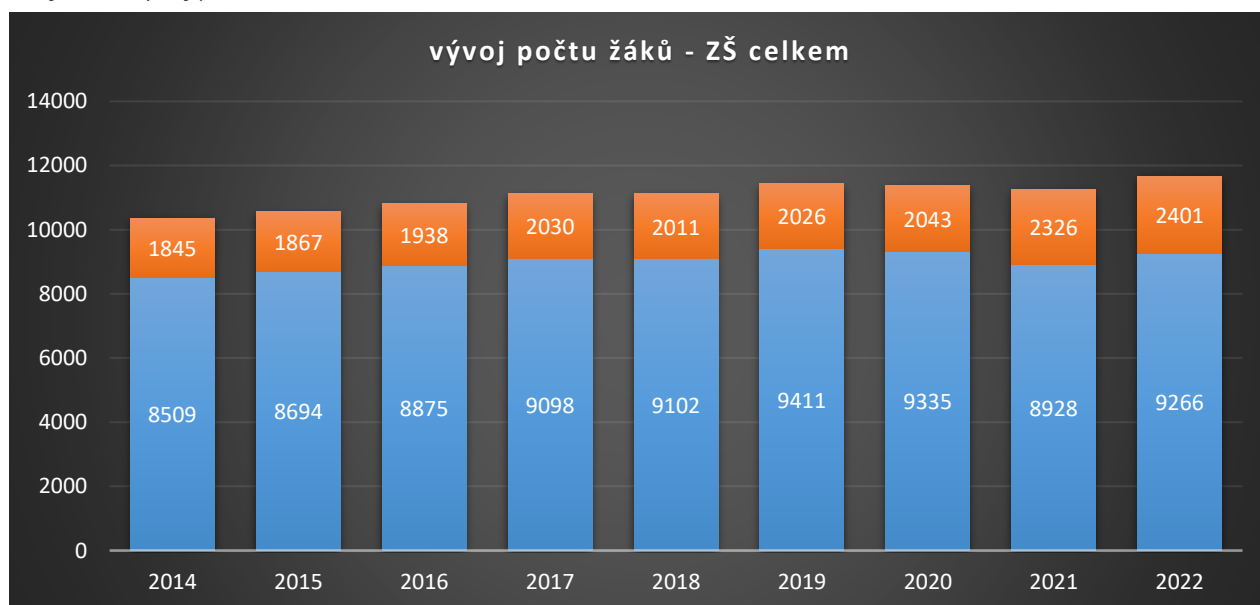
Vývoj počtu žáků na základních školách

Vývoj počtu žáků v základních školách ukazuje na pozvolný nárůst počtu žáků, jak v území SO ORP Ústí nad Labem celkem, tak v obou dílčích oblastech. Výjimkou je rok 2021, kdy v oblasti město došlo k poklesu počtu žáků.

Graf č. 10 Vývoj počtu žáků na základních školách – dělení na oblasti město a venkov

Graf č. 11 Vývoj počtu žáků v základních školách – souhrnné zobrazení

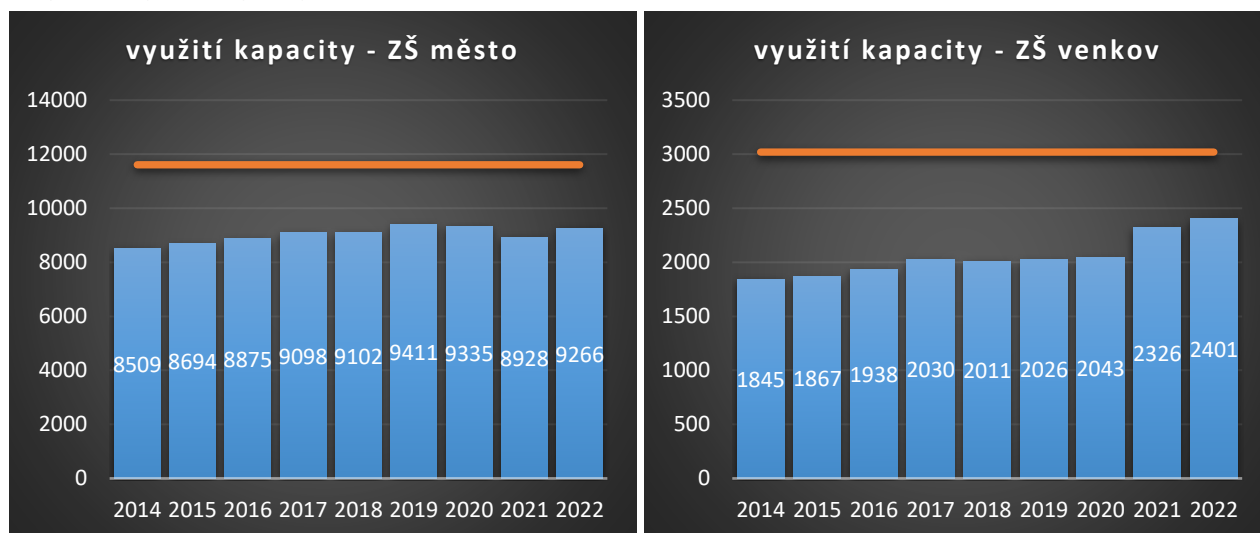
Využití kapacity škol

Následující grafy zobrazují využití stávající kapacity základních škol v celém ORP s rozdělením na venkovské území a město. Z níže uvedených grafů je na první pohled patrná dostatečnost celkové kapacity ve školách, která však může být především na území města závadějící. Jedná se o celkový přehled, který nezohledňuje spádové oblasti a rozdílný zájem o konkrétní školy ze strany rodičů a žáků.

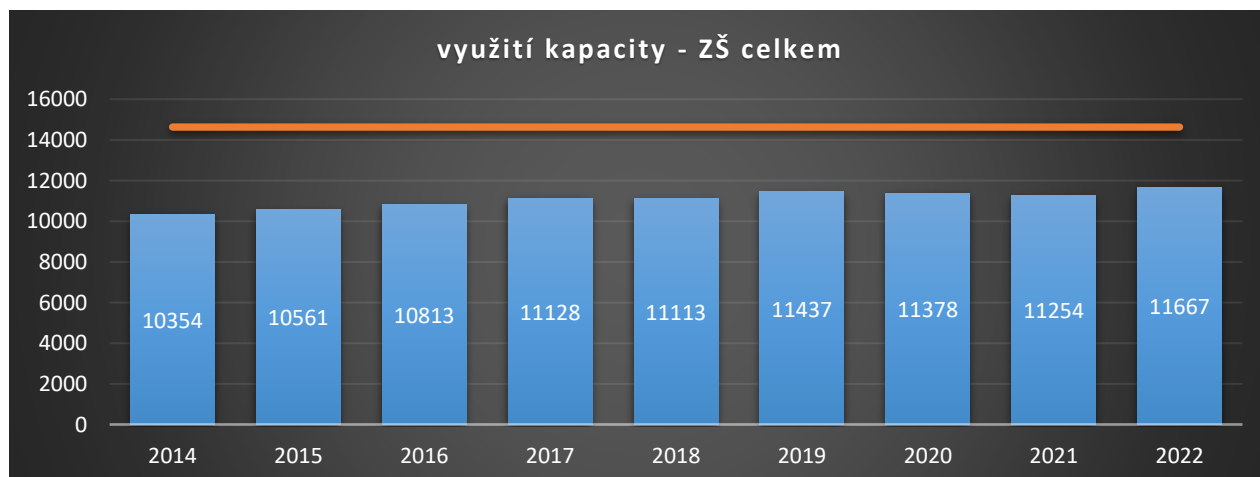
Využití kapacity základních škol

Znázornění využití kapacity základních škol je uvedeno s rozdílným měřítkem počtu žáků v území město/venkov a celkem. Oranžová linka znázorňuje kapacitu základních škol, ačkoliv k těmto údajům je zapotřebí zmínit jejich častou neaktuálnost. Data uvedená v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT často nekorrespondují se skutečným stavem v jednotlivých školách v území.

Graf č. 12 Využití kapacity základních škol – dělení na oblasti město a venkov

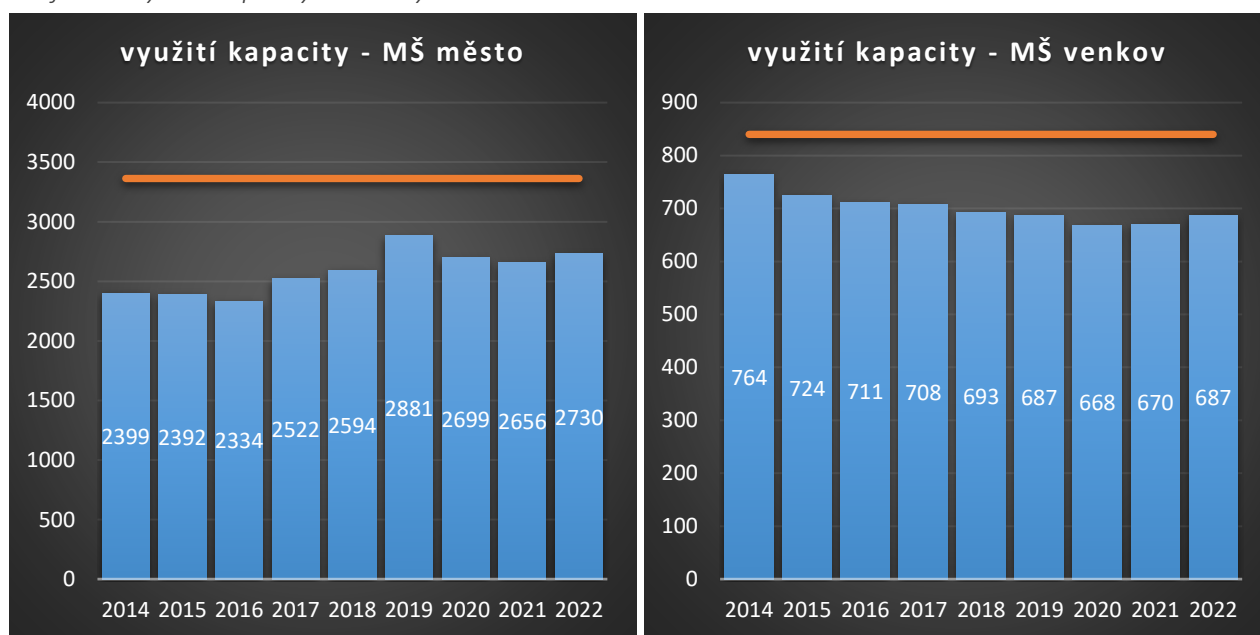
Graf č. 13 Využití kapacity základních škol – ORP celkem

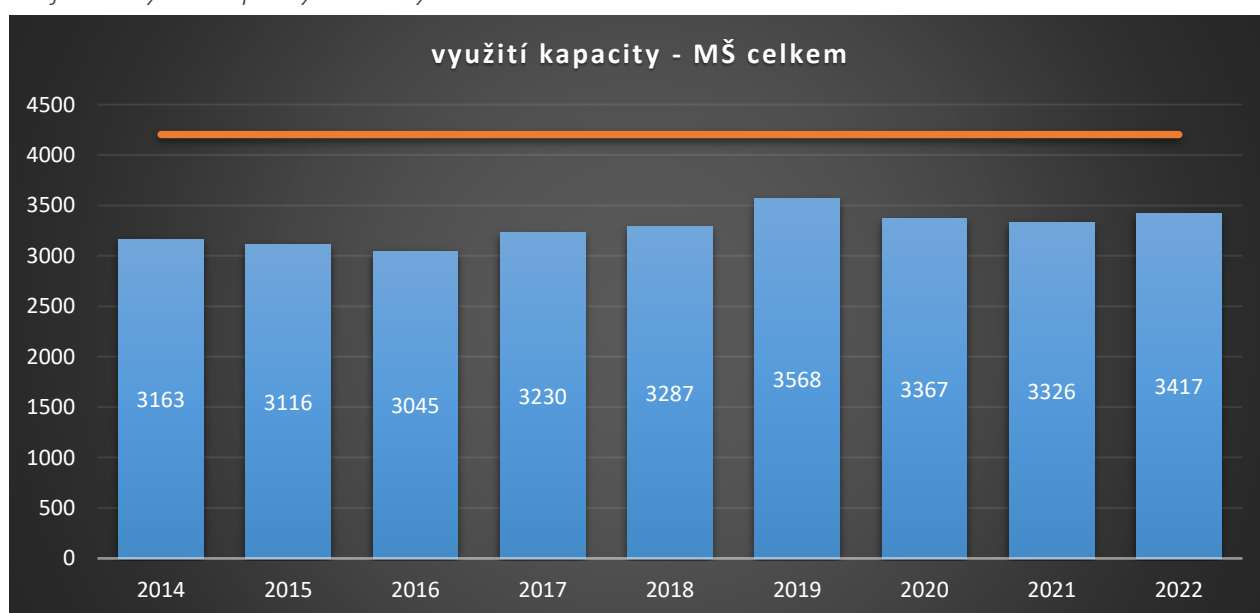
Využití kapacity mateřských škol

Kapacita mateřských škol se rovněž jeví v území jako dostatečná. Podobně jako v předchozí podkapitole oranžová linka znázorňuje kapacitu škol v daném území. Tento údaj má podklad v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Reálné využití kapacity je v rozporu s celkovým počtem dětí 2-5 let v SO ORP Ústí nad Labem, případě s prognózovaným počtem této věkové kategorie, jelikož ne všechny děti 2-5 let, s výjimkou povinného předškolního vzdělávání, jsou umísťovány do mateřských škol. Popis aktuální situace s ohledem na vývoj v širším časovém měřítku je zohledněn v kapitole prognózy vývoje obyvatelstva.

Graf č. 14 Využití kapacity mateřských škol – dělení na oblasti město a venkov

Graf č. 15 Využití kapacity mateřských škol – ORP celkem

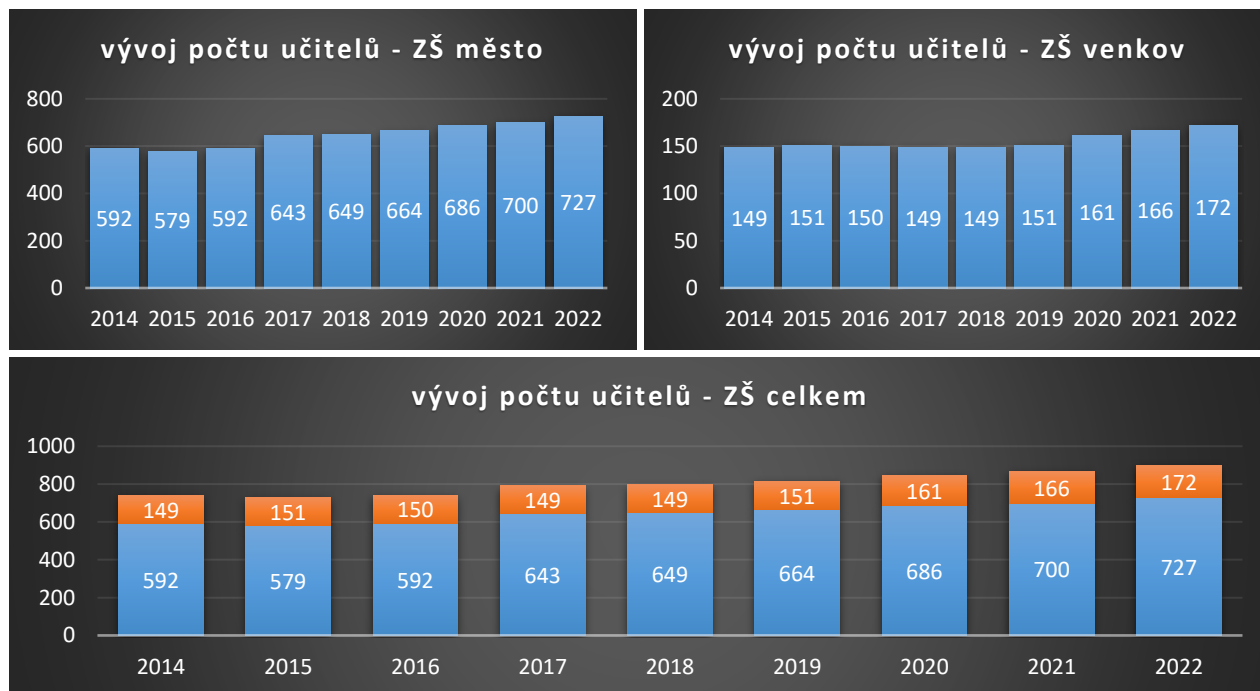

Vývoj počtu pracovníků ve školách

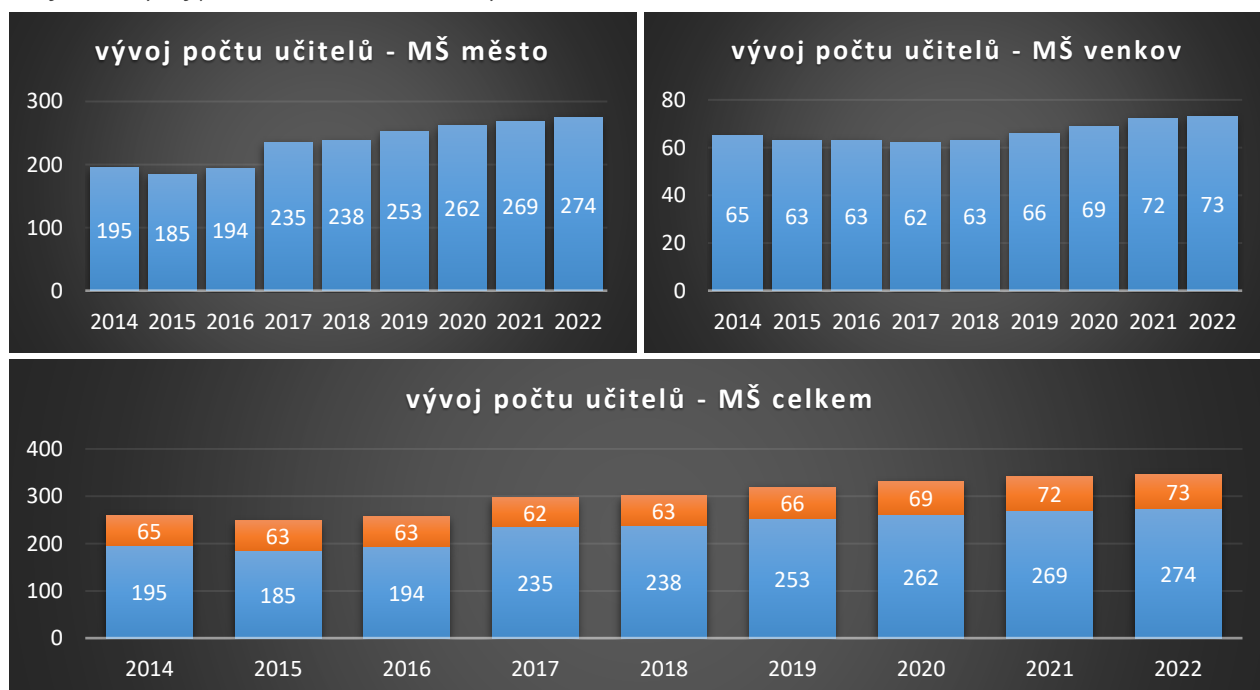
Počet pedagogických pracovníků (učitelů)

Grafy níže zobrazují rostoucí trend počtu učitelů v území a to v MŠ i ZŠ na území města. Nárůst lze nejlépe pozorovat v oblasti města, v případě venkovského území počet učitelů v některých letech stagnoval, avšak v posledních letech i těchto oblastech lze pozorovat nárůst.

Graf č. 16 Vývoj počtu učitelů na základních školách

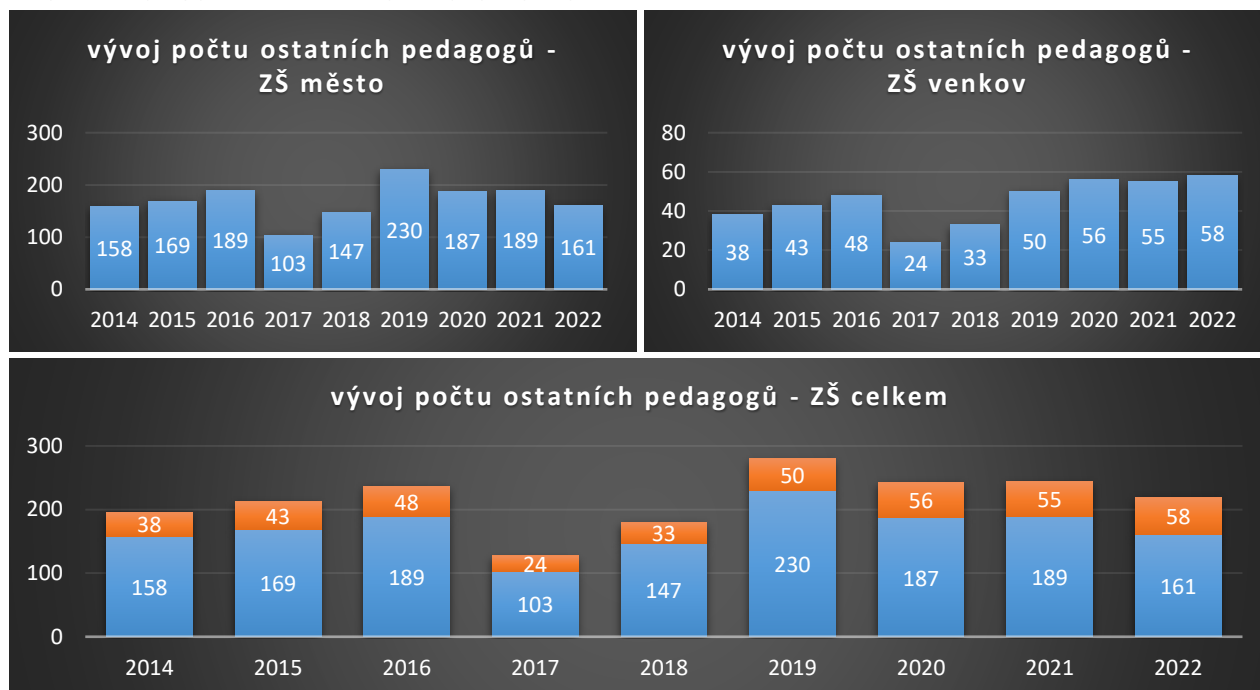
Graf č. 17 Vývoj počtu učitelů na mateřských školách

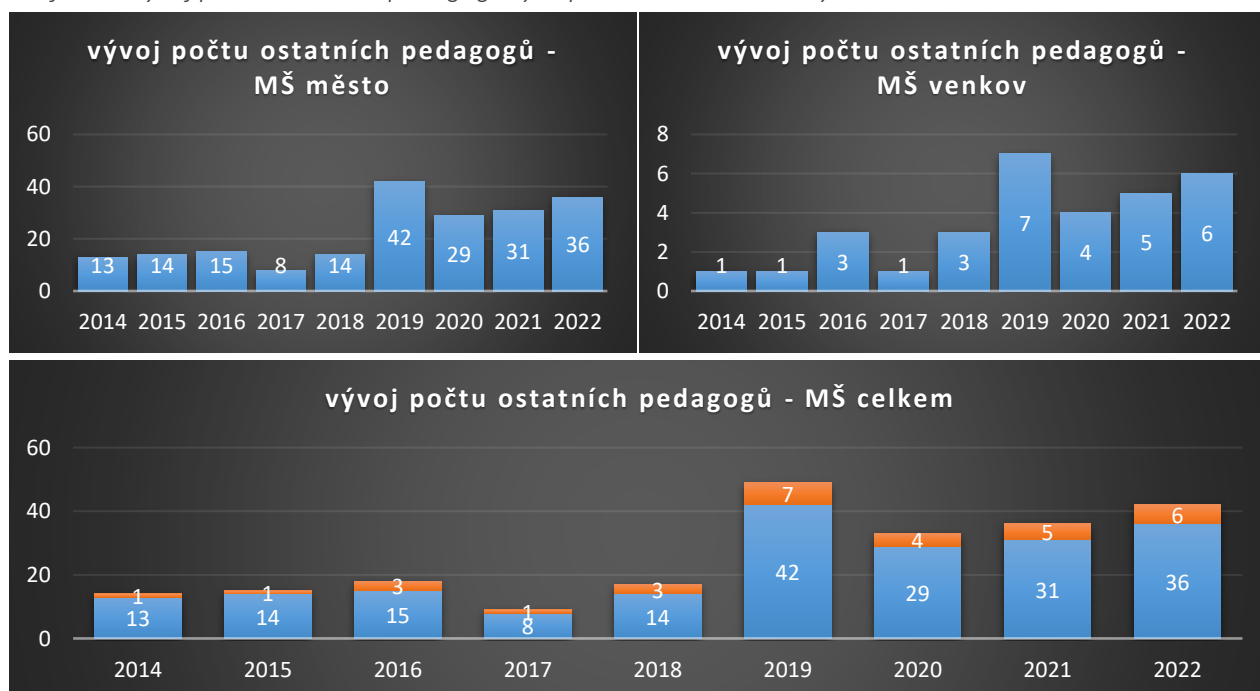
Počet ostatních pedagogických pracovníků

Vývoj počtu ostatních pedagogických pracovníků zaznamenává značný propad v roce 2017, což je pravděpodobně dáno legislativními změnami (2016/2017) a metodou vykazování těchto pracovníků (problematické propojení dostupných dat). I přes tento propad, lze pozorovat rostoucí trend a to především v mateřských školách.

Graf č. 18 Vývoj počtu ostatních pedagogických pracovníků v základních školách

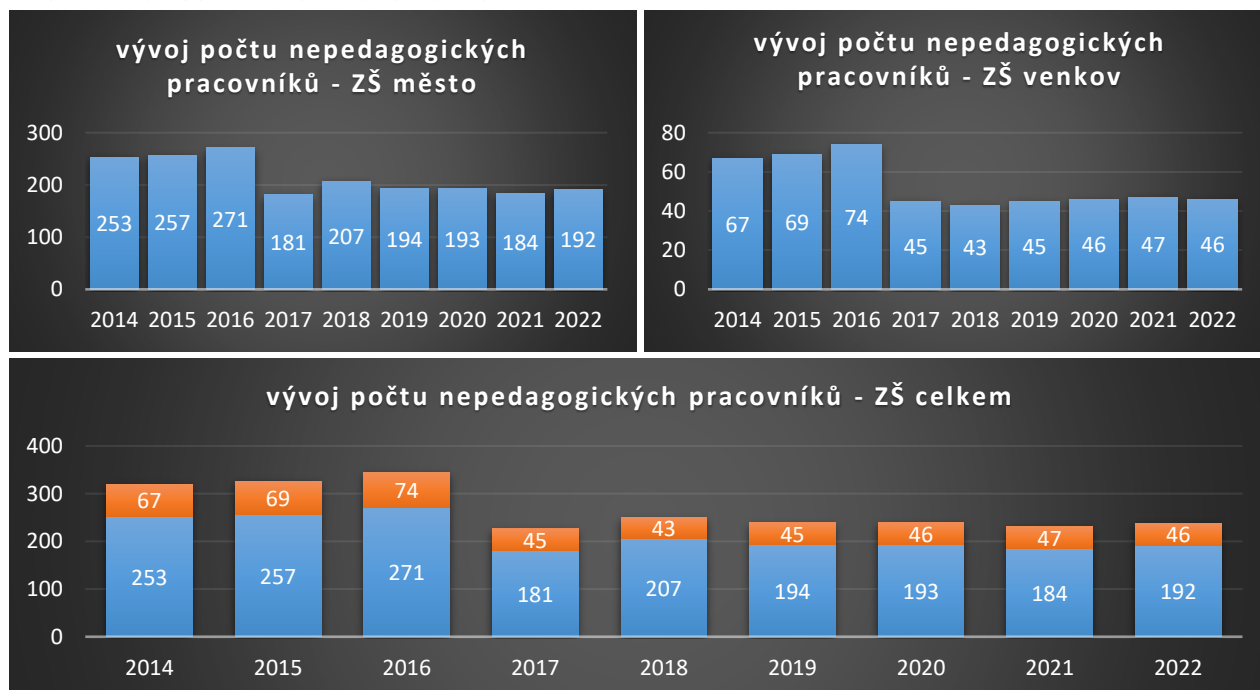
Graf č. 19 Vývoj počtu ostatních pedagogických pracovníků v mateřských školách

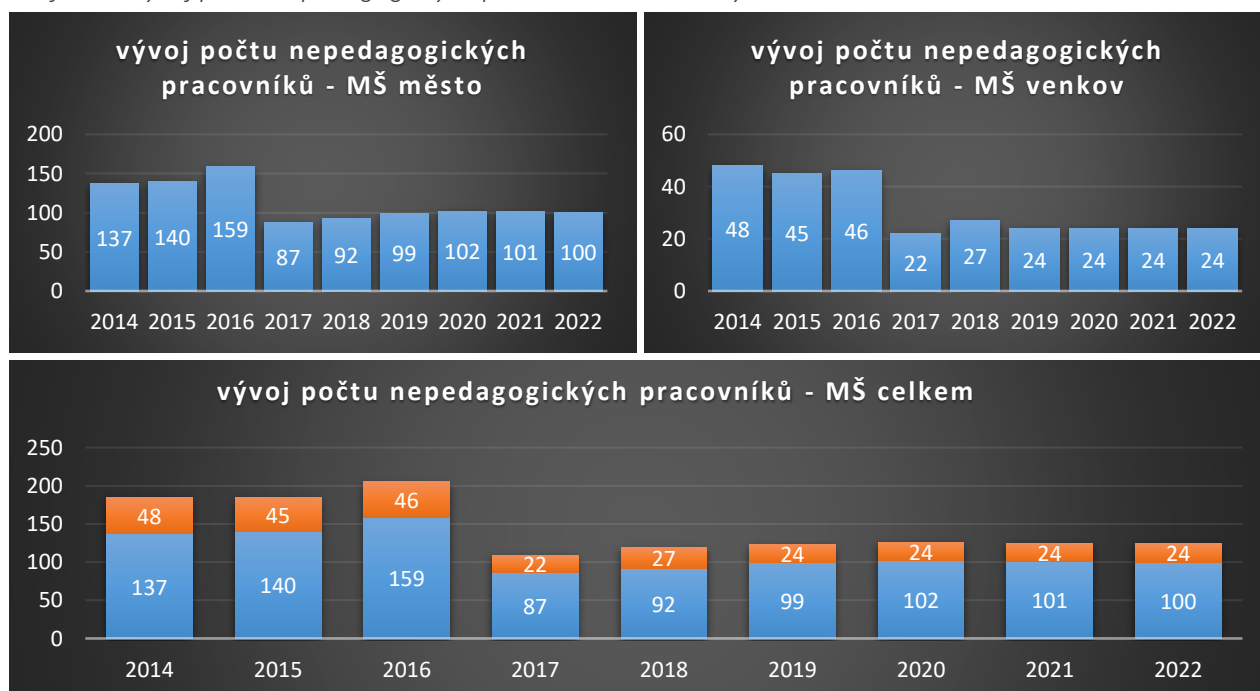
Počet nepedagogických pracovníků

Počet nepedagogických pracovníků ve školách má taktéž odlišné měřítko u venkovského území a území města, což je dáno především počtem škol a následně samozřejmě také nižším počtem dětí a žáků v jednotlivých školách. V grafech níže lze pozorovat vliv legislativní změny 2016/2017, která se projevila snížením počtu nepedagogických pracovníků, od té doby je počet téměř neměnný.

Graf č. 20 Vývoj počtu nepedagogických pracovníků v základních školách

Graf č. 21 Vývoj počtu nepedagogických pracovníků v mateřských školách

Základní umělecké vzdělávání

V centru města Ústí nad Labem se nachází Základní umělecká škola Evy Randové, která nabízí umělecké vzdělávání v oboru hudebním, tanečním, literárně-dramatickém a výtvarném, dále škola nabízí přípravnou estetickou výchovu. V městské části Krásné Březno nabízí Základní umělecká škola při ZŠ v Husově ulici výuku v různých oblastech hudebního oboru. Dále je v území ZUŠ Neštětice se čtyřmi odloučenými pracovišti v Nešteticích, na Střekově a v Povrlech. Ve svém sídle a odloučených pracovištích poskytuje ZUŠ Neštětice umělecké vzdělání v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Na Střekovském nábřeží se nachází Základní umělecká škola – Výtvarné studio, s.r.o., která realizuje základní umělecké vzdělávání ve výtvarném oboru ve 4 pronajatých ateliérech na základních školách v Ústí nad Labem. Základní umělecká škola Chabařovice se třemi pobočkami v Chlumci, v Libouchci a v Řehlovicích poskytuje vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Neformální a zájmové vzdělávání

Vlajkovou lodí v poskytování neformálního a zájmového vzdělávání je v území Dům dětí a mládeže Ústí nad Labem. Subjekt je příspěvkovou organizací města Ústí nad Labem, která organizuje zájmové kroužky pro děti a dospělé, pořádá dětské tábory, je pořadatelem velkého množství akcí (zejména pro děti) a zastřešuje konání soutěží pořádaných MŠMT a jinými organizátory. DDM má velmi širokou nabídku kroužků jak v oblasti pohybových aktivit, tak v kreativních a uměleckých činnostech. V území působí také řada mateřských center (viz přehled níže) s různou nabídkou služeb od realizace společných aktivit pro maminky s dětmi přes možnost pořádání rodinných akcí a oslav až po zajištění hlídání dětí.

Tabulka č. 2 Přehled mateřských center v území

Název centra	Adresa
MC YMCA	Brněnská 1063, 400 01 Ústí nad Labem
RC Archa a MC Ovečka	Poláčkova 2, Severní Terasa, Ústí nad Labem
MC Pohádka	Hradiště 4, Ústí nad Labem
MC Sluníčka	Na Kohoutě 14, Ústí nad Labem Stradovská 392, Chlumec
RC Slunečník	Mánesova 738/34, Ústí nad Labem
MC Domeček u Rondelu	Na Valech 815/1a, Ústí nad Labem

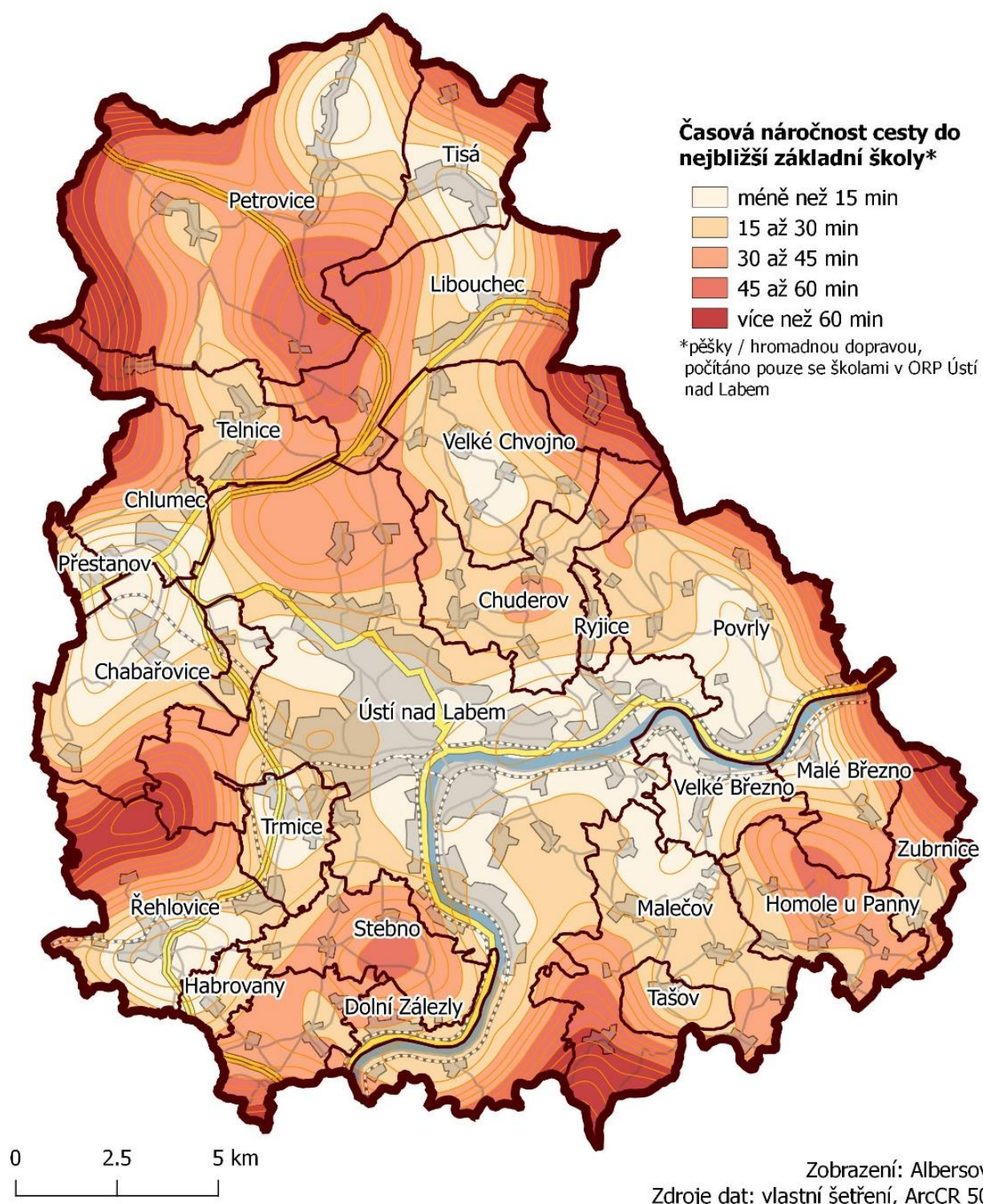
Zdroj: vlastní šetření

Dopravní dostupnost škol

V rámci šetření realizačního týmu nebyly v území shledány v dopravní dostupnosti škol potíže zásadnějšího charakteru. Školy na území města jsou vzhledem ke spádovosti snadno dostupné pěšky nebo prostřednictvím městské hromadné dopravy, v případě dojíždějících žáků je volena také varianta dopravy s rodiči při cestě do zaměstnání, podle níž si také často volí lokalitu školy. Výjimečně se však objevují takřka kuriózní situace, kdy je ve škole doba výuky přizpůsobena časům příjezdu konkrétního spoje MHD tak, aby nemuseli žáci buď narušovat výuku pozdním příchodem, nebo naopak nebyli nuceni po vyučování neúměrně dlouhý čas trávit čekáním na vhodný spoj. V oblastech mimo město je v obcích s plně organizovanými školami situace obdobná při úvaze pěší dostupnosti, avšak s minimální možností využití hromadných spojů v rámci rozlehlější obce. V obcích, které zřizují malotřídní školy je zapotřebí zohlednit dojezdovou vzdálenost a časovou náročnost cesty do školy s druhým stupněm.

Mapa na další straně ukazuje orientační srovnání, kolik času zabere žákovi cesta z dané lokality vlastními silami (pěšky s kombinací hromadné dopravy) do nejbližší základní školy. Pro účely tohoto šetření bylo zjišťováno, kolik času zabere žákovi dostat se do školy a to buď pěšky rovnou do školy, nebo pokud je to časově výhodnější, dojít na nejbližší zastávku a do školy se dopravit autobusem nebo vlakem. Byly sledovány spoje hromadné dopravy, resp. autobusové a v relevantních lokalitách i vlakové spoje mezi cca 7 a 8 hodinou ráno, tedy takové spoje, které mohou žáci využít, aby se do školy dostali včas. Nutno doplnit, že čas zahrnutý čekáním žáka před začátkem vyučování (tedy rozdíl příjezdu autobusu nebo vlaku a osmou hodinou) nebyl do výpočtu zahrnut, je tedy sledován pouze čas strávený dopravou do škol. Taktéž nebylo počítáno s dojížděnkou do škol mimo ORP Ústí nad Labem, je tedy možné, že pro oblasti na hranicích ORP jsou časy zkreslené. Z průzkumu lze usuzovat, že většina území je dobře pokryta sítí hromadné dopravy, většina žáků i z odlehlějších sídel je schopna se do třiceti minut dostat do školy. Hlavním problémem jsou však časy spojů, kdy žáci musí někdy čekat i více než půl hodiny před začátkem vyučování. V rámci aktualizace analytické části dokumentu MAP, byly výše uvedené informace (vč. dat využitých v mapě na následující straně) ověřeny na začátku školního roku 2023/2024 dle platných jízdních řádů. Na základě tohoto šetření bylo zjištěno, že nedošlo k výrazným změnám v nastavení ranní hromadné dopravy, kterou mohou žáci ve své cestě do školy využívat, a lze tak považovat mapové znázornění časové náročnosti dopravní dojížděvky do škol za stále aktuální.

Obrázek č. 2 Dopravní dostupnost do základních škol v území

Pozn. rastr byl interpolací dat výrazně generalizován, a proto je mapa spíše orientační (např. těžště světlého bodu nebývá škola, ale shluk autobusových zastávek, kterými se žáci do školy dostanou mnohem rychleji než pěšky).

Informace o stávajícím stavu gramotností a inkluzivity

Informace o stávajícím stavu čtenářské gramotnosti

„Čtenářská gramotnost představuje porozumění, využívání, posuzování a angažování se v psaných textech za účelem dosažení cílů jedince, rozšíření jeho znalostí a potenciálu a aktivní účasti ve společnosti.“

Situace v ČR

Ze zjištění ČŠI je patrné, že úroveň čtenářské gramotnosti stagnuje, dominují především základní dovednosti bez dostatečného podílu kritického uvažování nad informacemi v textu i nízká míra jejich zobecňování. Pozitivním zjištěním je srovnání výsledků žáků v testech 2017 a 2022, které nevykazuje negativní dopady uzavření škol v době pandemie covidu-19, výsledky žáků 9. ročníků jsou prakticky beze změny a výsledky 5. ročníků jen trochu horší. Přetrvává však také negativní postoj žáků ke čtení. V rámci regionálního srovnání dosahují nejhoršího výsledku žáci ZŠ ze škol v Karlovarském a Ústeckém kraji. Učitelé označují za nejvýznamnější překážku rozvoje čtenářské gramotnosti nezájem žáků o vlastní vzdělávání, spojenou s neoblíbeností českého jazyka a literatury, dále nedostatek času ve výuce, a to kvůli obsahové předimenzovanosti RVP a následně pak i ŠVP. Nicméně ČŠI v této oblasti identifikuje i pozitivní zjištění, v 91 % sledovaných škol jsou zřízeny knihovny, nebo školní informační, či studijní centrum. Ve výuce převažují aktivity pouze jednoduššího charakteru, náročnější aktivity s vyšším potenciálem rozvoje čtenářské gramotnosti jsou využívány pouze zřídka. Reflektivní a hodnotící aktivity jsou využívány jen v nízkém počtu hodin. Někteří učitelé si stěžují na velký počet žáků ve třídě, nebo na komplikace v práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V rámci čtenářské pregramotnosti ČŠI soudí, že školy dosahují poměrně dobrých výsledků, avšak prostor pro další rozvoj se skrývá v nedostatečně využitě práce s knihou. Ve většině škol se učitelé vzdělávají v metodách čtenářské gramotnosti, nicméně 35 % z nich nepovažuje nabídku DVPP za optimální. Z testování žáků 9. tříd vyplývá problematické porozumění textu a slabé výsledky v testování pravopisu a mluvnice, v rámci 5. tříd je problémem rovněž slovní zásoba a slovtvorba. V mezinárodním srovnání testování PISA jsou výsledky českých žáků, v rámci posledního testování, odpovídající průměru zemí OECD a jsou tak srovnatelné s výsledky žáků z Německa, Francie, Nizozemska, Rakouska nebo Švýcarska. Pozitivním zjištěním v rámci šetření TALIS v oblasti čtenářské gramotnosti je, že učitelé ČR využívají širokou škálu postupů ve výuce, což vede k zatraktivnění výuky a zvýšení motivace žáků.

Situace v SO ORP Ústí nad Labem

V SO ORP Ústí nad Labem je realizován rozvoj čtenářské gramotnosti mimo jiné zapojením škol do projektů na rozvoj čtenářské gramotnosti (Šablony, dále Celé Česko čte dětem apod.), dále je rozšiřována spolupráce s knihovnami, jsou realizovány akce a aktivity na posílení motivace žáků k četbě a aktualizováno vybavení jak v ZŠ, tak v MŠ. Nicméně klesající trend úrovně čtenářské gramotnosti u žáků se příliš nemění,

žáci nerozumí psanému textu, mají ke čtení odpor, což odpovídá zjištěním ČŠI na národní úrovni. Jako problematickou/komplikovanou lze označit spolupráci s některými rodiči, kteří s dětmi doma často nečtou, a dítě poté často zaostává za kolektivem. V této souvislosti mají však školy omezené možnosti, jak motivovat rodiče k domácí četbě s dětmi.

Informace o stávajícím stavu matematické gramotnosti

„Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby, správný úsudek a konstruktivní rozhodování.“

Situace v ČR

V rámci šetření ČŠI bylo zjištěno, že značná část ředitelů i učitelů má zájem o uskutečňování změn ve výuce matematiky, které mají úzký vztah k rozvoji matematické gramotnosti žáků. Mezi oblasti zájmu patří zavádění nových metod výuky s převahou konstruktivistických prvků a s důrazem na její praktickou orientaci, rozvoj matematických dovedností žáků také v jiných předmětech, než je matematika, posílení časového rámce výuky matematiky a možností diferencovaného přístupu k žákům (např. dělené hodiny, doučování, matematické kroužky) a zvyšování kvality formativního hodnocení. Stále však přetrvává problém - negativní vnímání matematiky vysokým podílem žáků druhého stupně ZŠ, kteří často vyjadřují bezradnost či obavy v rámci její výuky, což je do jisté míry v rozporu se zjištěními z provedených hospitací, jelikož inspektoři v 93 % hodin nezaznamenali podněty vyvolávající strach, obavy nebo nejistotu žáků. Opakovaně se ukazují vyšší problémy žáků 5. i 9. ročníků se zvládnutím učiva matematiky na 1. i 2. stupni školy. Pozitivním zjištěním však je srovnání výsledků žáků v testech 2017 a 2022, které nevykazuje negativní dopady uzavření škol v době pandemie covidu-19, výsledky žáků 9. ročníků jsou prakticky beze změny, výsledky 5. ročníků dokonce vykazují zlepšení, což potvrzují i výsledky šetření TIMSS. Ve srovnání krajů ČR nejhorších výsledků dosahují v průměru žáci Karlovarského a Ústeckého kraje.

Šetření PISA hodnotí výsledky českých žáků na úrovni průměrů zemí OECD, spolu s výsledky žáků např. z Nového Zélandu, Francie a Velké Británie. Šetření TALIS poukazuje na dominantní využívání frontální metody výuky oproti jiným postupům. Výsledek šetření TIMSS 2019 je pozitivní, čeští žáci čtvrtých ročníků v tomto testování dosáhli nadprůměrného hodnocení. Mezinárodní srovnání však potvrzuje závěry šetření a testování žáků ČŠI, tj. v průběhu let dochází ke zhoršování výsledků žáků, nicméně ve srovnání s ostatními zeměmi je ČR stále nadprůměrná a dokonce se v tomto srovnání oproti ostatním zemím lepší.

Situace v SO ORP Ústí nad Labem

Lze konstatovat, že úroveň matematické gramotnosti se ve školách ve SO ORP Ústí nad Labem nezhoršuje. Materiální zajištění je hodnoceno kladně, rozvoj matematické gramotnosti je podporován spoluprací s katedrou matematiky PŘ UJEP. Školy se účastní matematických soutěží a probíhá zatraktivňování výuky (např. pomocí logických her v hodinách), jsou využívány i další metody výuky (např. metoda Hejného). V rámci MŠ probíhá rozvoj pregramotnosti především díky realizaci projektů Šablon – DVPP a rozšíření vybavení MŠ, jsou zaváděny inovativní metody a přístupy. Problémem jsou limity personálních možností (málo kvalitních pedagogů, kteří učí matematiku).

Informace o stávajícím stavu digitální gramotnosti

„Digitální gramotnost je soubor jednotlivých (digitálních) kompetencí, které jedinec potřebuje k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života. Digitální kompetence jsou chápány jako průřezové klíčové kompetence, bez kterých není možné rozvíjet u žáků plnohodnotně další klíčové kompetence, které jsou potřebné k aktivnímu uplatnění ve společnosti a na trhu práce.“

Situace v ČR

V rámci základních škol byly informační technologie dlouhou dobu vnímány jako doplnění klasické výuky, v souvislosti s tím pouze část pedagogů si je vědoma vlivu ICT na proměnu výuky a ještě menší část učitelů si je vědoma důležitosti využívání informačních technologií pro prezentaci výsledků vzdělávání či práce samotných žáků. V posledních letech se však situace mění, ať již v souvislosti s realizací distančního vzdělávání, nebo revizí RVP v rámci revize digitální gramotnosti. V mateřských školách je využívání ICT specifické, digitální technologie slouží především jako doplňující forma vzdělávání, případně jako nástroje pro řízení, komunikaci a přípravu pro vedení a další pracovníky školy. V rámci ČR dochází ke zlepšování materiálních podmínek v MŠ, dílčí překážkou jsou však ne vždy dostatečné kompetence pracovníků pro efektivní využití této techniky. V mezinárodním srovnání je ČR hodnocena podprůměrně (šetření PISA, TIMSS). Hlavním problémem, který snižuje hodnocení ČR je dostupnost ICT ve školách a jejich efektivní využití ve výuce, problematikou je rovněž nedostatečná konektivita budov. Ne na všech školách v ČR jsou podmínky v této oblasti dostačující, v hodinách není vždy prostor pro využití ICT a ne všichni učitelé s ICT umí efektivně pracovat.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ definuje v této oblasti jasný cíl, a to modernizovat vzdělávací systém Česka v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, připravit ho na nové výzvy a zároveň řešit problémy, které v českém školství přetrvávají.

To znamená adaptaci na digitalizaci společnosti – rozvoj dovedností, jež by neměly být ve střednědobém horizontu nahrazeny automatizací, a jednak rozvíjet takové unikátní dovednosti, které budou využitelné na pozicích s vysokou přidanou hodnotou. Vzhledem k dynamice změn musí být vzdělávací systém flexibilní a zaměřovat se na rozvoj znalostí a dovedností uplatnitelných na budoucím, nikoli současném trhu práce. Znamená to 1. Zajistit podporu digitální gramotnosti všech žáků, 2. Podpořit digitální kompetence všech pedagogů a 3. Snižování nerovností a prevence digitální propasti.

Situace v SO ORP Ústí nad Labem

Ve školách v SO ORP Ústí nad Labem se situace materiálního vybavení mírně zlepšila díky realizaci projektů Šablon, dalším projektů a mj. v důsledku nutné realizace distanční výuky. V rámci MŠ je situace hodnocena poměrně kladně, navíc významným bodem rozvoje digitální pregramotnosti je MŠ Vojanova, kde probíhají školení pro pedagogy v rámci využívání ICT a inovativních metod ve výuce. Zásadnímu rozvoji brání především nedostatek financí a kvalitního personálního zajištění, což je v oboru ICT, který se neustále vyvíjí, obtížné.

Inkluzivita – rovné příležitosti

*„Základním principem **inkluzivního vzdělávání** je dostupnost rovných vzdělávacích příležitostí. Společné vzdělávání předpokládá vzdělávání všech dětí a žáků společně v běžných školách s výjimkou dětí a žáků uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona. Inkluzivní vzdělávání by mělo v praxi umožňovat naplnění potenciálu každého dítěte vedoucí k osobnímu rozvoji a spokojenému životu ve společnosti.“*

Situace v ČR

ČŠI dlouhodobě sleduje naplňování principů inkluzivního vzdělávání v souvislosti s dopadem legislativních změn v této oblasti. Základním školám se při vytváření rovných příležitostí a podpory žáků při vzdělávání lépe daří v posledních letech naplňovat znaky kvalitní školy v oblastech vytváření rovných příležitostí a rozvíjení otevřenosti, tolerance a respektu. I přes to je míra individualizace vzdělávání podle potřeb žáků nízká, což má velký vliv na výsledky vzdělávání. V mezinárodním srovnání má podle OECD Česká republika druhý nejvyšší dopad sociálně-ekonomického zázemí školy na školní výsledky žáků. Pro ČR je typické, že se výsledky žáků mnohem více liší mezi různými školami než uvnitř škol, což znamená, že žáci z podobně situovaných společenských vrstev se koncentrují v určitých školách a společenské vrstvy se v rámci vzdělávání příliš nepromíchávají, žáci s podnětným rodinným zázemím dosahují ve školách dobrých výsledků, žáci s méně podnětným rodinným zázemím horších výsledků. ČŠI ukazuje na problém nedostatečné identifikace nadaných a mimořádně nadaných žáků. Na rozdíl od podpory žáků se SVP však není podpora nadaných žáků dostatečně zajištěna a není adekvátně zdůrazňována ani v systémových intervencích ani

v přístupech škol. Dle zjištění ČŠI bylo na ZŠ jen 5 % nadaných žáků a 0,1 % mimořádně nadaných žáků, což je méně, než by mělo dle předpokladů být. Lze soudit, že je pro školy náročné vyhledávat a identifikovat tyto žáky. Jen 4 % pedagogů ZŠ v posledních dvou letech absolvovala DVPP v tématu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků. Podpora rozvoje nadaných žáků není příliš patrná ani v samotné výuce. Je realizován málo efektivní model spočívající ve snaze rozšířit a obohatit nadaným i mimořádně nadaným žákům učivo a případně je poslat reprezentovat školu do různých soutěží. Kladně hodnocen je využívaný systém poradenských služeb a podpůrných opatření, výraznou podporu ve výuce poskytují žákům se SVP asistenti pedagoga. Asistenti jsou využíváni nejen pro žáky, ke kterým jsou primárně určeni, ale také pro ostatní žáky, kteří pomoc potřebují. Logopedická prevence v MŠ se zlepšuje, avšak zatím nedosahuje dostatečné úrovně, rovněž je problematická implementace pedagogické diagnostiky. Činnost speciálních škol a vzdělávání dětí ve speciálních třídách je hodnocena ČŠI velice kladně.

Situace v SO ORP Ústí nad Labem

Shrnutí situace ve sledovaném území je obtížné, jelikož situace na jednotlivých školách je různá. Pozitivní je zapojení asistentů pedagoga a získání finančních prostředků na pomůcky do výuky. Problémem je různé přijetí myšlenky inkluze a postoj školy vůči nezbytným změnám. Integrace na školách proběhla až na výjimky úspěšně, problémem je zapojování dětí s lehkým mentálním postižením. Personální obsazení není stále dostatečné, ačkoliv v této oblasti pomohla reforma financování regionálního školství, jsou potřeba především školní psychologové, sociální pedagogové a speciální pedagogové. V některých případech inkluzi narušuje špatná komunikace s rodiči, dále velký počet žáků se SVP v jednotlivých třídách. Situace ohledně podpůrných opatření odpovídá národní úrovni, tj. jsou hodnoceny kladně, ne vždy jsou zcela efektivní a školy se potýkají s nárůstem činností administrativní povahy.

Tabulka č. 3 Počet/podíl žáků se SVP, nadaní a podpůrná opatření v SO ORP Ústí nad Labem - ZŠ

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Počet žáků se SVP	1 687	1 744	1 888	1 775	1 640	1 742
Podíl žáků se SVP	15,2 %	15,7 %	16,5 %	15,6 %	14,6 %	14,9 %
Počet nadaných žáků	25	26	23	19	14	18
Podíl nadaných žáků	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %
Počet žáků s přiznaným PO s kódem NFN	1038*	1755*	1226	891	551	575
Podíl žáků s přiznaným PO s kódem NFN	9,3 %	15,8 %	10,7 %	7,8 %	4,9 %	4,9 %

Zdroj: výkazy škol – MŠMT, *v letech 2017-2018 byl sledován celkový počet PO, bez kódu NFN (normovanou finanční náročnost), aktuálnější výkazy škol již sledují jen počet PO s kódem NFN.

Na základě dat výše lze pozorovat relativně stabilní podíl počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základních školách v ORP. Kolísavý počet žáků s přiznaným podpůrným opatřením je dán především legislativními změnami a postupným šetřením žáků.

Tabulka č. 4 Počet/podíl dětí se SVP, nadaní a podpůrná opatření v SO ORP Ústí nad Labem - MŠ

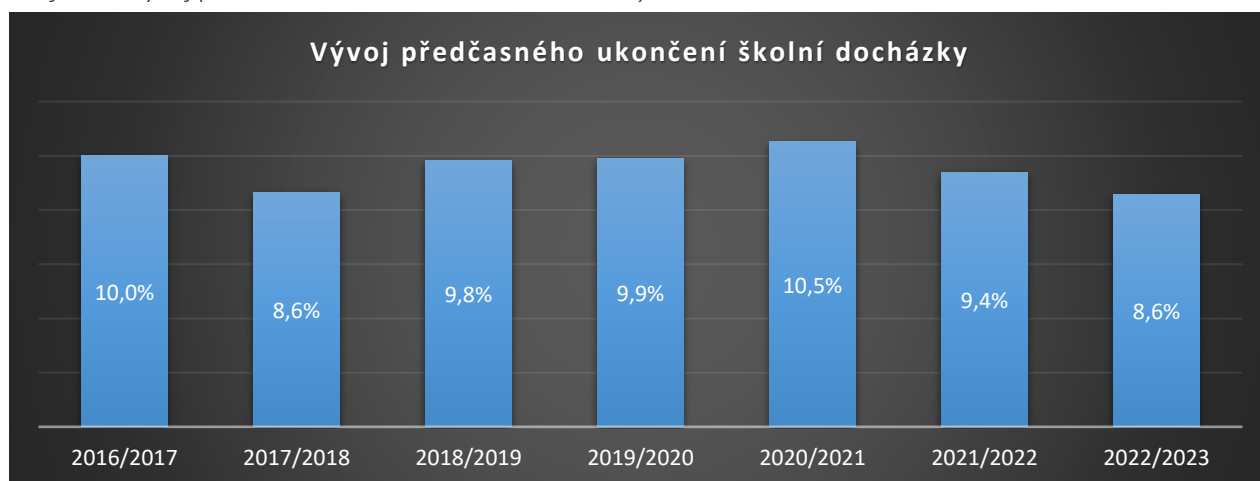
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Počet dětí se SVP	145	184	152	136	135	183
Podíl dětí se SVP	1,3 %	1,7 %	1,3 %	1,2 %	1,2 %	1,6 %
Počet nadaných dětí	0	0	0	0	0	0
Podíl nadaných dětí	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Počet dětí s přiznaným PO s kódem NFN	122*	184*	86	28	33	37
Podíl dětí s přiznaným PO s kódem NFN	1,1 %	1,7 %	0,8 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %

Zdroj: výkazy škol – MŠMT, *v letech 2017-2018 byl sledován celkový počet PO, bez kódu NFN (normovanou finanční náročnost), aktuálnější výkazy škol již sledují jen počet PO s kódem NFN.

Podobně jako je tomu u základních škol, podíl dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zůstává ve sledovaném období relativně stejný. Nulový počet identifikovaných nadaných dětí v ORP není nikterak zvláštní, dle výkazů MŠMT např. ve školním roce 2019/2020 bylo identifikováno pouze 68 nadaných dětí v MŠ v celé ČR.

Na základě informací z předchozích projektů MAP přibližně dvě třetiny žáků opouštějící základní školy míří na SŠ s maturitou. Oproti tomu následující graf ukazuje smutný nárůst počtu žáků, kteří předčasně ukončují školní docházku (tj. splní sice povinných 9 let školní docházky, ale nezískají základní vzdělání). Z hlediska dostatečného posouzení vývoje je uvedený časový horizont příliš krátký, nicméně priority projektu MAP jsou značně průřezové a v rámci plánovaných opatření je kladen velký důraz na celkovou změnu klimatu ve školách, která by nadále mohla mít vliv na postupné klesání těchto vysokých čísel.

Graf č. 22 Vývoj předčasného ukončení školní docházky

Zdroj: výkazy škol – MŠMT; pozn. dle výkazů škol se jedná o počty žáků, kteří odešli ze základní školy v 7. a 8. ročníku, dle informací zástupců škol se však část těchto žáků vrací zpět do ZŠ dokončit své základní vzdělání. Stejně tak graf nezobrazuje počty žáků, kteří neúspěšně ukončili školní docházku v 9. třídě (tj. splnili 9 povinných let školní docházky, avšak nezískali základní vzdělání).

Nákladovost vzdělávání

Slovo úvodem – nákladovost vzdělávání na jednotlivých školách a školských zařízeních je velmi specifická záležitost jednotlivých zařízení. Následující text pochází se šetření, které bylo realizováno v rámci projektu MAP II (2018-2022). Uvedené částky pochází z kvalifikovaného odhadu, který uvedli oslovení zástupci mateřských a základních škol.

1. Předškolní vzdělávání

Nutné minimální investice ze strany zákonných zástupců při nástupu dítěte do MŠ – Pokud budou zvažovány pouze specifické výdaje pro danou školu (např. pomůcky), jedná se o rozsah nákladů cca 0-500 Kč. Pokud bychom zohledňovali také obecné výdaje (oděv, obuv apod.) jednalo by se o rozsah nákladů cca 1000-2500 Kč při nástupu dítěte do MŠ.

Nutné minimální investice ze strany zákonných zástupců v průběhu vzdělávání v MŠ – Průměrná úplata v území v rámci běžných MŠ je cca 360 Kč měsíčně (s rozsahem 250-400 Kč). Lze pozorovat rozdíl mezi MŠ v Ústí nad Labem a okolím, kdy v krajském městě se jedná o průměr 380 Kč a v okolí cca 290 Kč. V rámci stravného se jedná průměrně o cca 660 Kč/měsíc (rozsah 450-840 Kč), i v této oblasti je podobný rozdíl v území – průměr za krajské město je 687 Kč, v okolních MŠ cca 590 Kč.

Téma nákladovosti kulturních akcí, bruslení, výletů apod. je velice specifické, což se odráží v rozsahu 400-5500 Kč za školní rok. Větší nákladovost je ve školách mimo krajské město, což lze komentovat vyšší nákladovostí dopravy do centra za těmito aktivitami. Pozn. na základě výsledků inspekční činnosti jsou MŠ nuceny omezovat množství těchto aktivit, což je však kontraproduktivní a z pozice rodičů nežádané.

Většina mateřských škol neuvedla další specifické náklady, někteří zástupci škol zde uvedli dobrovolný příspěvek rodičů (cca 500 Kč ročně), případě vícedenní akce s dětmi (školka v přírodě, lyžaček), které jsou více finančně náročné – cca 2000-2500 Kč za akci. Nutno podotknout, že na některé aktivity přispívají ze svého rozpočtu obce. V rámci přístupnosti školního stravování (zda školy monitorují počty žáků, kteří se nestravují a zajišťují finanční stravování pro žáky, kteří nechodí na obědy z ekonomických důvodů) není toto téma pro MŠ relevantní – MŠ je dle zákona povinna zajišťovat stravování.

2. Základní vzdělávání

Nutné minimální investice ze strany zákonných zástupců při vstupu žáka do prvního ročníku – Pokud je nutná investice v oblasti školních pomůcek počítána v širším měřítku (tj. pořízení aktovky, penálu, obuvi apod.), jedná se o částku 2000-3000 Kč, přičemž výše tohoto nákladu spočívá na rodičovi. Pokud budou považovány za nákladovost pouze spec. položky, které jednotlivé školy vyžadují, jedná se o rozsah od 0 (většina škol) do cca 1000 Kč. Nutno poznamenat, že některé obce přispívají na balíček pro prvňáčky, např. MMÚL – 2000 Kč. Většina zástupců škol neuvedla další výdaj, pokud ano, většinou šlo o rodičovský příspěvek (cca 400 Kč), dále ozdravný/seznamovací pobyt (cca 2000-3500 Kč), nebo drobné spec. vybavení – čip (cca 100 Kč).

Nutné minimální investice ze strany zákonných zástupců na vzdělání v průběhu vzdělávání v ZŠ – Pouze zhruba polovina škol v regionu vybírá od rodičů SRPŠ, jedná se o drobnou částku do fondu školy cca 100-400 Kč ročně. V rámci stravného je průměr území cca 470 Kč měsíčně (v rozsahu 320-700 Kč), výše částek kolísá bez ohledu, zda se škola nachází v Ústí nad Labem, nebo v okolí.

V rámci školních pomůcek se nákladovost mění spolu s ročníkem, ve kterém se žák nachází. V průměru se jedná o cca 660 Kč za rok (rozsah 200-2000 Kč), přičemž ve školách na území krajského města je tato nákladovost o něco vyšší.

Podobně jako v mateřských školách je téma nákladovosti kulturních akcí, školních výletů apod. velice specifické, kvalifikovaný odhad zástupců škol je v rozsahu 100-2000 Kč za školní rok. Oproti MŠ je trend opačný, nižší nákladovost je sledována u škol v obcích mimo město Ústí nad Labem (průměr 680 Kč, oproti 880 Kč v krajském městě). V rámci vícedenních akcí jsou pořádány školy v přírodě (2000-3000 Kč) a lyžařské výcviky (2400-4000 Kč). Na některých školách jsou tyto akce doplněné výjezdy do zahraničí, cyklistickým kurzem apod. V rámci dalších výdajů byla uvedena pouze družina, která zákonného zástupce stojí v ORP průměrně 128 Kč měsíčně (s rozsahem 60-200 Kč).

V tématu přístupnosti školního stravování více než 88 % škol monitoruje počet žáků, zda chodí na obědy. Celkem 40 % škol zajišťuje stravování pro žáky, kteří nechodí na obědy – nejčastěji se jedná o spolupráci s nadací Women for Women.

3. Zájmové a neformální vzdělávání

Podstatná část škol nabízí kroužky zdarma (např. v rámci družiny, probíhají v rámci ŠVP apod.), některým školám volnočasové aktivity zprostředkovávají další organizace (např. pobočky ZUŠ). Výsledná situace je na školách v území velice různorodá, za sportovní aktivity rodič průměrně zaplatí cca 450-2000 Kč ročně (průměr území 712 Kč), za výtvarné kroužky 600-3000 Kč (průměr území 1137 Kč), hudební 300-3000 Kč (průměr 1158 Kč) a za umělecky-pohybové aktivity cca 300-2000 Kč ročně (průměr 677 Kč).

V rámci DDM a ZUŠ je nákladovost těchto aktivit v průměru vyšší než u samotných škol. U sportovních aktivit je rozsah 1300-3000 Kč ročně, v rámci výtvarných oborů 1000-4800 Kč, hudebních oborů 1500-3000 Kč a u kroužků s umělecky-pohybovou aktivitou (tanec, literárně-dramatické aktivity) se jedná o rozsah 1500-2000 Kč.

4. Závěr

Jak bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, jedná se o velice specifické údaje vzhledem k jednotlivým zařízením a postoji zástupců škol. Některé školy vzhledem k specifikům svých žáků snižují bariéry, shánějí prostředky i mimo školu např. od zřizovatele, sponzorů a nadací, aby se mohli všichni žáci účastnit všech aktivit, které tyto školy realizují.

Návaznost na dokončené základní vzdělávání

Vazba na středoškolské vzdělávání

V ORP Ústí nad Labem se nachází celkem 11 subjektů poskytujících středoškolské vzdělávání. Nabídka v území pokrývá široké spektrum možností dalšího vzdělávání, absolventi základních škol mohou dále ve svém studiu pokračovat buď na všeobecných gymnáziích nebo na konkrétním oboru s maturitou či výučním listem. Také žáci s handicapem mohou dále pokračovat ve studiu v rámci území ORP Ústí nad Labem.

Tabulka č. 5 Subjekty poskytující středoškolské vzdělání v SO ORP Ústí nad Labem, 2023

Název organizace	RED_IZO	Vyučované obory
Gymnázium, Ústí nad Labem, Jateční 22, příspěvková organizace	600011321	Gymnázium
Střední průmyslová škola, Ústí nad Labem, Resslova 5, příspěvková organizace	600011348	Strojírenství, zaměření Programování CNC strojů a počítačová grafika Dopravní prostředky, zaměření Silniční vozidla a logistika Elektrotechnika - Energetika a informatika Elektrotechnika - Automatizace a počítačové aplikace Technické lyceum, zaměření Elektrotechnika Informační technologie, zaměření Počítačové sítě a programování Logistické a finanční služby, zaměření Informatika v logistice Mechanik elektrotechnik, zaměření Zabezpečovací technika a silnoproudá zařízení Elektrikář-silnoproud Elektromechanik pro zařízení a přístroje Manipulant poštovního provozu a přepravy zaměření: Logistika provozu a přepravy
Severočeská střední škola s.r.o.	600011372	Kadeřník Kosmetické služby Předškolní a mimoškolní pedagogika
Střední škola obchodu a služeb s.r.o.	600011399	Práce ve stravování Kuchař-číšník Prodavačské práce
Střední škola obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	600011429	Cestovní ruch Sociální činnost Podnikání Aranžér Cukrář Číšník – servírka Kuchař Operátor skladování Pekař Prodavač Řezník – uzenář Kuchařské práce Prodavačské práce Pečovatelské služby Praktická škola dvouletá

Obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	600011445	Obchodní akademie Ekonomické lyceum
Gymnázium a Střední odborná škola dr. Václava Šmejkal, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	600011453	Aplikovaná chemie Veřejnosprávní činnost Gymnázium
TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Ústí nad Labem, s.r.o.	600011488	Bezpečnostně právní činnost Bezpečnostní služby
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická, Ústí nad Labem, Palachova 35, příspěvková organizace	600019748	Zdravotnický asistent Laboratorní asistent Asistent zubního technika Zdravotnické lyceum Praktická sestra Diplomovaná všeobecná sestra Diplomovaná dětská sestra Diplomovaná dentální hygienistka Diplomovaný farmaceutický asistent Diplomovaný zdravotní laborant Diplomovaný zubní technik
Speciální základní škola, Mateřská škola a Praktická škola, Ústí nad Labem, Pod Parkem 2788, příspěvková organizace	600023796	Praktická škola jednoletá
Střední průmyslová škola stavební a Střední odborná škola stavební a technická, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	600170691	Stavebnictví (Pozemní stavitelství) Mechanik seřizovač Instalatér Kominík Truhlář Truhlářská a čalounická výroba Tesař Malířské a natěračské práce (Malíř, natěrač) Zedník (Zedník, obkladač) Zednické práce (Zedník) Autoelektrikář Elektrikář Mechanik opravář motorových vozidel (Automechanik) Strojní mechanik Karosář (Autoklempíř) Obráběč kovů

Zdroj: rejstřík škol a školských zařízení MŠMT, webové prezentace jednotlivých škol

Sociální situace

Výskyt sociálně vyloučených lokalit

Četnost sociálně vyloučených lokalit je v území ORP Ústí nad Labem vysoká a vyžaduje kontinuální činnost a práci v oblasti sociální podpory, za jejímž účelem byl v minulosti pro město Ústí nad Labem připravován tzv. koordinovaný přístup v sociálně vyloučených lokalitách obsahující také oblast vzdělávání. Tento proces byl zohledněn a propojen jak v rámci aktualizace MAP, tak s plánovanými aktivitami a v neposlední řadě s existujícími strategickými dokumenty v území. Nicméně proces přípravy koordinovaného přístupu ve spolupráci Statutárního města Ústí nad Labem a Agentury pro sociální začleňování byl přerušen a nadále nepokračuje. S ohledem na sílu faktoru se tématu sociálně vyloučených lokalit blíže věnuje již úvodní část dokumentu, kde jsou zmíněny konkrétní části definované jako sociálně vyloučené lokality.

Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám

KPSVL je nástrojem pomoci městům, obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel. Základním východiskem tohoto přístupu na úrovni konkrétní obce/města je Strategický plán sociálního začleňování. Strategický plán sociálního začleňování je závazný rozvojový dokument stanovující strategické cíle v dané tematické oblasti a návrhy konkrétních opatření a projektů, které přispějí k jejich naplnění.

V rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám mohou být poptávány prostředky z více operačních programů (OP Z, OP VVV/OP JAK, IROP, NPO) na řadu konkrétních aktivit v rámci dané tematické oblasti. V oblasti vzdělávání lze předpokládat, že podpora cílů a opatření definovaných v rámci Strategického plánu sociálního začleňování bude hledána z totožných výzev v rámci příslušných operačních programů.

Pro uvedené je vhodné, aby tematické části týkající se oblasti vzdělávání v připravovaném Strategickém plánu sociálního začleňování pro město Ústí nad Labem vycházely také z výstupů Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem a navazujících dokumentů. Koherence strategických a koncepčních dokumentů musí být proto založena na principech faktické synergie všech aktivit sociální integrace založených na lokálních potřebách, které budou realizovány ve městě Ústí nad Labem. Do roku 2023 nebyla zahájena aktivní spolupráce zástupců města Ústí nad Labem na koordinovaném přístupu k SVL směřující k tvorbě aktuálního strategického dokumentu.

Témata MAP v řešeném území

V souvislosti s metodikou je projekt MAP zaměřen na čtyři klíčová témata (dříve povinná opatření), které jsou naplňovány prostřednictvím průřezových témat, dále zahrnuje další a dle metodiky volitelná témata s ohledem na soulad aktivit podporovaných v rámci projektu Implementace krajského akčního plánu. Formulace témat byla aktualizována dle aktuální metodiky projektu (Postupy MAP III, verze 2). Na základě dotazníkových šetření a jednání pracovních skupin byla zohledněna další a volitelná témata. Rozvoj v základních tématech se v řešeném území a různých oblastech vzdělávání projevuje v různé míře. Tento aspekt je předurčen především možnostmi vedení školy, dostupných prostředků, materiálu, metodik a stavem infrastruktury. Tyto opatření jsou provázány s prioritními oblastmi, tj. jsou dále v území řešena a rozvíjena.

Klíčová témata:

- *Téma podpory čtenářské gramotnosti*
- *Téma podpory matematické gramotnosti*
- *Téma rozvoje potenciálu každého žáka (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů)*
- *Téma podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání*

Průřezová témata:

- *Proměna obsahu a způsobu vzdělávání*
- *Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání*
- *Digitální kompetence k celoživotnímu učení*
- *Snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání*
- *Spolupráce MŠ – ZŠ/ZŠ – SŠ*

Další a volitelná témata:

- *Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků*
- *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání*
- *Kariérové poradenství v základních školách*
- *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*
- *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*
- *Smysluplné trávení volného času*
- *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*
- *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*

Tato témata jsou v procesu plánování významně zohledněna při prioritizaci aktivit a stanovení cílů. Dílčí části procesu plánování byly posuzovány z pohledu klíčových témat MAP tak, aby s nimi byly veškeré aktivity v souladu.

SWOT-3 analýza

Jedná se o metodu strategické analýzy a výraz SWOT je akronymem anglických slov S = Strengths (Silné stránky), W = Weaknesses (Slabé stránky), O = Opportunities (Příležitosti), T = Threats (Hrozby). Jedná se o revidovanou SWOT-3 analýzu, která byla vytvořena v předchozích projektech MAP, a která byla následně aktualizována na základě získaných podkladů a informací z území. Tyto informace byly projednávány pracovními skupinami v průběhu listopadu 2022 až ledna 2023. Výstupy jednání byly doplněny do aktualizované analýzy s doplněním nového tématu „Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání“. Nové téma bylo původně řešeno podobně jako ostatní témata zvlášť pro předškolní vzdělávání a zvlášť pro základní vzdělávání. Tento postup se vzhledem k duplikaci informací neosvědčil a nové téma bylo přidáno zvlášť na závěr analýzy s tím, že je relevantní pro obě řešené oblasti předškolního i základního vzdělávání.

I. Předškolní vzdělávání a výchova

Pořadí priorit potřeb mateřských škol v oblastech podpory z operačních programů:

1.	Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení
2.	Podpora polytechnického vzdělávání
3.	Podpora rozvoje matematické pregramotnosti
4.	Podpora inkluzivního / společenského vzdělání
5.	Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti
6.	Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí

1. MŠ - Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Vybavenost některých MŠ z prostředků ESF • Provedené investice do infrastruktury z vlastních prostředků • Povědomí o aktuálních potřebách	• Nedostatek finančních prostředků • Technická nemožnost realizovat zamýšlené záměry • Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Čerpání prostředků z ESF • Realizace méně finančně náročných projektů ve vlastní režii • Využití výhodných nabídek dodavatelů vybavení (spolupráce školek pro využití hromadných nákupů, množstevních slev)	• Nemožnost splnění podmínek financování z ESF z technických důvodů • Nemožnost naplnit kapacitu MŠ • Nepodpoření rozvoje ze strany zřizovatele

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Rekonstrukce, stavební úpravy, udržovací práce a modernizace, zateplení budov, rekonstrukce tříd
- 2) Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy (hřiště, školní zahrady apod.)
- 3) Vybavení na podporu příznivého vzdělávacího prostředí škol např. čtenářské koutky, prostor pro rozvoj matematické a čtenářské pregramotnosti, didaktické pomůcky, kompenzační pomůcky pro děti se SVP
- 4) Vybavení třídy, vybavení prostor pro rozvoj polytechnických dovedností, nové didaktické pomůcky, interaktivní tabule

2. MŠ - Podpora polytechnického vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Snaha pedagogů zapojit polytechniku do vyučování • Spolupráce mezi MŠ (aktivizující projekty) • Individuální projekty MŠ zapojující rodiče – ukázky profese apod.	• Absence prostor pro polytechnické zázemí • Nedostatečné sdílení dobré praxe • MŠ nemají finanční prostředky na exkurze a další aktivity vedoucí k polytechnickému rozvoji
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Sdílení dobré praxe • Využití zázemí blízkých vybavených školských zařízení • Navázání spolupráce s firmami v území	• Nedostatek finančních prostředků pro zajištění exkurzí, koordinaci aktivit rozvoje podnikavosti • Nedostatek učebních pomůcek a materiálů • Nekompetentnost pedagogických pracovníků

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti jak vést děti k získání základů technické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- 2) MŠ podporují samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání (práce s technickými stavebnicemi apod.) a podporují individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku
- 3) Učitelé MŠ využívají poznatky z praxe a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z ostatních MŠ, aktivní spolupráce mezi MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky

3. MŠ - Podpora a rozvoj matematické pregramotnosti

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Přirozený zájem dětí o matematické úlohy a zvědavost v předškolním věku - Uplatnitelnost matematické pregramotnosti ve všech oblastech vyučování v MŠ - Snaha a kreativita pedagogů	- Nedostatečný rozvoj matematického myšlení na příkladech z běžného života - Nedostatek času a možností pro práci s nadanými dětmi - Nedostatečná spolupráce a výměna zkušeností mezi jednotlivými MŠ
O – Příležitosti	T- Hrozby
- Využití zvědavosti a zájmu dětí v oblasti matematické pregramotnosti - Matematické hry a hry rozvíjející logické myšlení, spolupráce se ZŠ - Aktivní motivace rodičů k činnosti s dětmi (konkrétní náměty pro aktivity s dětmi v domácím prostředí ze strany školky) - Využití inovativních metod a přístupů (např. Špinavá matematika, MESIMATH...) - Využívání projektů a DVPP v rámci rozvoje matematické pregramotnosti - Zlepšení vzájemné spolupráce a výměny zkušeností mezi jednotlivými MŠ	- Nedostatek státních finančních prostředků na rozvoj matematické pregramotnosti - Nízké povědomí o možnostech využití pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti - Chybějící výběr metodiky pro rozvoj matematické pregramotnosti

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé MŠ budou vzděláni v moderních metodách výuky matematické pregramotnosti, zavádějí je v praxi (kurzy dalšího vzdělávání, studium pravidelně pořizované aktuální literatury aj.), využívají poznatky z praxe a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných MŠ
- 2) Mateřské školky disponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti a mají dostatečné finanční prostředky na mimoškolní akce (výlety, exkurze apod.)
- 3) Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.)
- 4) Učitelé MŠ budou mít dostatečný prostor a personální kapacitu pro zajištění individuální podpory dětí s mimořádným zájmem o počítání a logiku

4. MŠ - Podpora inkluzivního/společenského vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Komunikace mezi MŠ a rodiči, vnímání potřeb a uplatnění v práci s dětmi - Vyhodnocování vhodných způsobů vedení výuky na základě získaných zkušeností a zpětné vazby od dětí - Spolupráce pedagogů v naplňování potřeb dětí - Existence příkladů dobré praxe v oblasti prosazování principů inkluzivního vzdělávání ve školách a možnost sdílet zkušenosti. - Zapojení asistentů pedagoga do výchovně-vzdělávacího procesu	- MŠ nejsou bezbariérové - Nedostatečné vzdělání pedagogů v oblasti práce s dětmi se SVP a ne zkušenost v oblasti spolupráce s dalšími pedagogickými i nepedagogickými pracovníky v rámci výuky - Nemožnost zapojit děti se SVP do všech částí výuky (technické překážky, absence asistentů) - MŠ neposkytují výuku českého jazyka pro cizince - Nízký stupeň vzdělání asistentů dětí se SVP - Nedostatečná připravenost asistentů dětí se SVP - Akutní nedostatek odborníků na pozici školních psychologů a nedostatečná péče o duševní zdraví dětí a žáků - Nesystémové financování odborných poradenských pozic na školách a z něho pramenící nejistota v jejich udržení v dlouhodobém kontextu. - Nárůst počtu žáků s rizikovými projevy v chování a s psychiatrickými diagnózami a absence jejich systémové podpory na podkladě spolupráce odborníků v oblasti vzdělávací, sociální a zdravotní. - Riziko syndromu vyhoření pedagogů v důsledku jejich dlouhodobě nízké systémové podpory a nízké míry využívání adekvátních mechanismů psychohygieny - Slabá podpora dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v prostředí běžných škol v důsledku nárokovosti podpůrných opatření.
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Sdílení dobré praxe - Využití finančních prostředků z ESF - Spolupráce mezi MŠ, vzájemné využití prostor a pomůcek v oblasti inkluze mezi jednotlivými MŠ v rámci území - Jednání a setkávání v rámci zpracování MAP může vytvořit prostor pro navázání nové spolupráce a pomoci rozšířit povědomí o reálných záměrech a potřebách - Možnost soustavné, dlouhodobé spolupráce mezi ZŠ a MŠ na přípravě dětí na povinnou školní docházku - Rozvoj spolupráce mezi školami a poskytovateli sociálních služeb. - Sdílení informací, příkladů dobré praxe mezi MAP a KAP - Zkvalitnění přípravy asistentů pedagoga	- Nedostatečná a nesystémová finanční podpora ze strany státu na zajištění personálních nákladů na práci s dětmi se SVP - Technická nemožnost zajištění bezbariérovosti - Nedostatečná informovanost veřejnosti, rodičů v oblasti inkluze ze strany státu - Nezájem rodičů, nedůvěra vůči škole (potažmo systému) - Zvyšování míry frustrace a nebezpečí vzniku syndromu vyhoření u části pedagogů v důsledku nedostatečné systémové podpory a nevyužívání mechanismů psychohygieny - Snížení podpory škol v důsledku ukončení projektů a ukončení možnosti čerpání podpory prostřednictvím projektů zjednodušeného vykazování (šablon). - Vzrůstající podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vzdělávaných v prostředí běžných škol. - Nárůst počtu žáků s rizikovými projevy v chování a s psychiatrickými diagnózami a absence jejich systémové podpory na podkladě spolupráce odborníků v oblasti vzdělávací, sociální a zdravotní

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) MŠ budou mít vytvořené podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na mateřské škole - odborná, materiální a finanční podpora, další vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemné učení pedagogických pracovníků, pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru, dostatek personálu – asistenti pedagoga, osobní asistenti, specialisti a další
- 2) Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy, pedagogové vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání
- 3) Učitelé jsou proškoleni v moderních metodách inkluzivního vzdělávání a jsou schopni spolupracovat s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (osobní asistent, logoped, tlumočnick do českého znakového jazyka a další)
- 4) Učitelé i další pracovníci všech MŠ budou spolupracovat mezi sebou, budou se pravidelně scházet spolu s učiteli prvního stupně ZŠ, tak aby byli schopni zajistit bezproblémový přechod dětí na další stupeň vzdělávacího systému a za účelem výměny zkušeností a dohody koordinovaného postupu v zájmu každého dítěte
- 5) Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji

5. MŠ - Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Tradice četby v MŠ • MŠ jsou zapojeny do kampaně „Česko čte dětem“ • Využívání služeb místních knihoven • Komunikace s rodiči, motivace formou zvýhodněných nákupů literatury	• Nedostatečné využití dobré praxe pedagogů • Nedostatečné vybavení aktuální literaturou • Rodiče doma dětem nečtou a ke čtení je nevedou
O – Příležitosti	T- Hrozby
• Sdílení dobré praxe • Využití lokální kulturní nabídky • Spolupráce se Severočeskou vědeckou knihovnou v Ústí nad Labem – knihobudky • Spolupráce se ZŠ v rámci čtení dětem • Realizace Čtenářských kroužků a dalších aktivit spojených se čtením s dětmi (např. Čtení babiček dětem, čtení s rodiči apod.) • Burzy knih • Zvýšení informovanosti o nových knihách, autorech • Zapojení škol do projektů s tematikou rozvoje čtenářské pregramotnosti • Využití PEC databáze IKAP (web: nejlepsiknihydetem.cz), využití inovativních metod	• Malý zájem rodičů • Nedostatek finančních prostředků ze strany státu pro rozvoj čtenářské pregramotnosti • Nedostatek pomůcek a metodiky pro rozvoj čtenářské pregramotnosti na trhu • Problematické zajištění personální podpory • Nedostatečná kapacita knihoven • Nedostatečné znalosti v práci s textem

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) MŠ informují a spolupracují v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. zapojení rodičů do projektů typu „Česko čte dětem“)
- 2) Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je v práci s dětmi (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- 3) Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)
- 4) MŠ disponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pregramotnosti
- 5) Učitelé MŠ využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných školek
- 6) MŠ spolupracují s kulturními organizacemi, knihovnami a jsou v nich realizovány akce na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)

6. MŠ - Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Zájem rodičů o podporu kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí • Možnosti seberealizace v rámci vyučování • Obecné uvědomění potřeby rozvoje kreativity	• Nemožnost individuální péče z časových a personálních důvodů • Velké rozdíly v míře vyvíjené iniciativy mezi dětmi • Nedostatečné vzdělání pedagogů pro rozvoj a podporu kompetencí k iniciativě a kreativě
O - Příležitosti	T - Hrozby
• Zapojení rodičů do podpory kompetencí k iniciativě a kreativě dětí • Dostupnost koncepcí a metodik, jak zapojit alternativní způsoby přístupu k dětem podporující jejich kreativitu a zvýšení iniciativy • Sdílení dobré praxe	• Nechuť některých pedagogů zavádět „něco nového“ • Nedostatek finančních prostředků na pořízení pomůcek pro rozvoj kreativity • Nedostatek času zaměřit se na tuto problematiku

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) MŠ disponují dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity
- 2) Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je při výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- 3) Ve školkách je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí
- 4) MŠ nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, dává prostor a umožňuje dětem realizaci vlastních nápadů (např. divadelní představení, organizace a realizace různých dětských akcí – jarmarky s vlastními výrobky, dětský parlament apod.)
- 5) Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných školek

Pořadí potřeb mateřských škol v dalších oblastech podpory z operačních programů:

1. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)
2. Jazykové vzdělávání
3. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

1. MŠ - ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků)

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Za pomoci ICT dochází ke splnění základních potřeb, využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí • Velká část pedagogů má základní znalosti práce s internetem a využívá je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí • Tam, kde jsou k dispozici např. IT tabule, jsou hojně využívány • Pestrá nabídka pomůcek a metodik (např. Škola hrou)	• Zastaralé ICT vybavení MŠ • Kontroverze rozvoje digitálních kompetencí v předškolním věku • Konektivita a vybavenost MŠ ICT
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Sdílení dobré praxe • Využití možností financování z ESF na vzdělání pedagogů • Využití možností financování z ESF na odpovídající vybavení IT technikou • Využití centra pro rozvoj DG – MŠ Vojanova, kde probíhají školení pro pedagogy (B-bot, včelka, programy na interaktivní tabule) • DVPP a školení personálu	• Nezáměr pedagogů učit se novým věcem v oblasti ICT • Nedostatek mobilních interaktivních pomůcek • Nedostatek finančních prostředků na potřeby infrastruktury z hlediska ICT • Neshoda názorů rodičů a pedagogů o použití IT techniky v MŠ

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Pedagogové mají alespoň základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)
- 2) Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)
- 3) MŠ mají k dispozici potřebné množství IT vybavení (tablety), které vyřeší omezené použití interaktivní tabule apod.

2. MŠ - Jazykové vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Zájem rodičů o jazykové vzdělávání • Přirozený zájem a zvědavost dětí v předškolním věku • Zvyšující se nabídka možnosti jazykového předškolního vzdělávání	• Ne všichni rodiče si uvědomují potřebu a důležitost jazykového vzdělávání (především v MŠ v sociálně vyloučených lokalitách) • Ne všechny MŠ jsou pro výuku cizích jazyků dostatečně vybaveny • Většina MŠ nemá pedagoga pro jazykové vzdělávání
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Využití externích pedagogů jazykového vzdělávání • Vybavení jazykových učeben prostřednictvím ESF • Využití přirozené zvědavosti a učenlivosti dětí v předškolním věku	• Nezájem rodičů o jazykové vzdělávání v MŠ (především v MŠ v sociálně vyloučených lokalitách) • Lokální absence kvalitního pedagoga pro jazykové vzdělávání • Nedostatek finančních prostředků na pomůcky pro jazykové vzdělávání

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé MŠ rozvíjí své znalosti ve výuce jazyků, sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli dalších MŠ (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- 2) MŠ komunikují s rodiči a zdůrazňují důvody a potřeby rozvoje předškolní jazykové gramotnosti
- 3) MŠ u dětí rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim jej dostupnými způsoby (např. prostřednictvím fotografií, popisováním zvyků apod.)
- 4) V MŠ jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj předškolní jazykové gramotnosti
- 5) MŠ disponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků

3. MŠ - Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Podpora rozvoje sociálního citění a občanských dovedností v rámci běžného fungování v MŠ - Pedagogové si uvědomují důležitost a potřebu rozvíjet tyto oblasti - Vnímavost dětí v předškolním věku	- Nedostatečné uvědomění občanství – češství - Nezájem některých rodičů o zavedení podpory sociálních a občanských dovedností do výuky v MŠ - Znechucení v důsledku politické nestability ve světě
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Pedagogové jsou svým chováním a životním stylem vzorem pro děti - Zavedení pravidelných „sezení“ dětí pro rozvoj a prohloubení sociálního citění (naučit se vnímat, dát prostor druhému, vyjádřit se) - Zviditelnění významných občanských událostí (z historie i současnosti) – budování hrdosti	- Politizování témat pro výuku - Problematická interpretace v MŠ v sociálně vyloučených lokalitách - Nedostatečně vzdělaní pedagogičtí pracovníci

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé MŠ u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
- 2) Učitelé MŠ vedou děti k ohleduplnosti a podporují pozitivní vývoj jejich společenského postoje
- 3) MŠ rozvíjí schopnost dětí učit se, vnímat potřeby ostatních, projevovat a naplňovat vlastní potřeby kultivovaným způsobem

II. Základní vzdělávání a výchova

Pořadí priorit potřeb základních škol v oblastech podpory z operačních programů:

1. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení
2. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání
3. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
4. Podpora rozvoje matematické gramotnosti
5. Podpora polytechnického vzdělávání
6. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě žáků

1. ZŠ - Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Vybavenost některých ZŠ z prostředků ESF • Provedené investice do infrastruktury z jiných zdrojů než ESF • Povědomí o aktuálních potřebách	• Nedostatek finančních prostředků • Technická nemožnost realizovat zamýšlené záměry • Nedostatečná podpora a součinnost ze strany zřizovatele • Absence projektové dokumentace k zamýšleným záměrům • Nemožnost podpořit speciální školská zařízení ze současných ESF • Nedostatek personálních kapacit pro oblast přípravy a zpracování projektových záměrů a žádostí (projektový manažer, administrativní pracovníci atd.)
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Čerpání prostředků z ESF • Realizace zamýšlených projektů dle možností ve vlastní režii • Výhodné nabídky dodavatelů, společné zakázky	• Nemožnost splnění podmínek financování z ESF z technických důvodů • Nedostatek finančních prostředků na investice do infrastruktury • Nepodpoření rozvoje ze strany zřizovatele

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Školy budou moci realizovat potřebné rekonstrukce, udržovací práce a modernizace budov
- 2) Školy budou provádět potřebné stavební úpravy a rekonstrukce kmenových a odborných tříd
- 3) Školy budou disponovat finančními prostředky na vybudování, údržbu a pořízení vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy (hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod.)
- 4) Školy budou mít dostatečné finanční prostředky pro zajištění kompenzačních a speciálních pomůcek pro žáky se SVP
- 5) Školy budou disponovat personálními kapacitami pro zajištění přípravy a zpracování projektových záměrů a žádostí

2. ZŠ - Podpora inkluzivního/společenského vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Komunikace mezi ZŠ a rodiči, vnímání potřeb a uplatnění v práci s dětmi - Vyhodnocování vhodných způsobů vedení výuky na základě získaných zkušeností a zpětné vazby od dětí - Spolupráce pedagogů v naplňování potřeb dětí - Využití a zapojení asistentů pedagoga do výuky - Rozšíření povědomí o inkluzivním vzdělávání jak na školách, tak u širší veřejnosti	- Většina ZŠ není bezbariérová - Není zavedena výuka českého jazyka pro cizince - Nedostatečné vzdělání pedagogů v oblasti práce s dětmi se SVP a ne zkušenost v oblasti spolupráce s dalšími pedagogickými (asistenti, další pedagogové) i nepedagogickými pracovníky (osobní asistent, tlumočník) v rámci výuky - Nemožnost zapojit děti se SVP do všech částí výuky a mimoškolních aktivit (technické překážky, absence asistentů) - Nemožnost vhodného přizpůsobení obsahu, formy a metody výuky podle potřeb jednotlivých žáků kvůli vysokému počtu žáků ve třídě a jejich individuálním potřebám - V sociálně vyloučených lokalitách je častým jevem nástup dětí do ZŠ jako první kontakt s širším kolektivem – nenavštěvují MŠ (mělo by vyřešit zavedení povinného předškolního ročníku) - Nízký stupeň vzdělání asistentů nadprůměrně inteligentních dětí se SVP - Nedostatečná připravenost pedagogů na spolupráci s asistenty pedagoga - děti se SVP - Někdy problematická integrace dětí a žáků do školních kolektivů - Horší spolupráce a komunikace s rodiči
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Sdílení dobré praxe - Využití finančních prostředků z ESF - Jednání a setkávání v rámci zpracování MAP může vytvořit prostor pro navázání nové spolupráce a pomoci rozšířit povědomí o reálných záměrech a potřebách - Možnost soustavné, dlouhodobé spolupráce mezi ZŠ a MŠ na přípravě dětí na povinnou školní docházku - Zjednodušení administrativy a snížení byrokratické zátěže - Právní ochrana pedagogů a vedení školy vzhledem k někdy obtížné komunikaci s rodiči - Systémové změny – systémové financování asistentů pedagoga a spec. pozic	- Nedostatečná a nesystémová finanční podpora ze strany státu na zajištění personálních nákladů na práci s dětmi se SVP - Technická nemožnost zajištění bezbariérovosti - Nedostatek příležitostí pro vzdělání pedagogů v oblasti inkluze - Nedostatečná informovanost veřejnosti, rodičů v oblasti inkluze ze strany státu - Nedostatečná kapacita v rámci povinných předškolních ročníků - Nedostatečná efektivita diagnostiky dětí a neefektivita podpůrných opatření

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Školy budou mít kvalitní podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání, materiálně-technické vybavení, dostatek odborně vzdělaného personálu

- 2) Školy umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímají jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy, pedagogové vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání
- 3) Učitelé jsou proškoleni v moderních metodách inkluzivního vzdělávání a jsou schopni spolupracovat s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (osobní asistent, logoped, tlumočnick do českého znakového jazyka a další)
- 4) Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s ostatními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.) a učitelé budou spolupracovat mezi sebou, budou se pravidelně scházet také s učiteli MŠ, tak aby byli schopni zajistit bezproblémový přechod dětí z předškolního do školního vzdělávání za účelem výměny zkušeností a dohody koordinovaného postupu v zájmu každého dítěte (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.)
- 5) Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah výuky, upravit její formy a metody a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte
- 6) Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji

3. ZŠ - Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Četba na školách, v rámci výuky ČJ (čtenářský deník) - Spolupráce škol s místními knihovnami, provozování školních knihoven - Školní vzdělávací programy (rozvoj čtenářské gramotnosti a řečových aktivit) - Existence čtenářských dílen, dramatické výchovy, literárních a dramatických zájmových kroužků a dalších výchovně vzdělávacích forem podporujících čtenářskou gramotnost - Komunikace mezi ZŠ a rodiči, vnímání potřeb a uplatnění v práci s dětmi - Vyhodnocování vhodných způsobů vedení výuky na základě získaných zkušeností a zpětné vazby od dětí	- Nedostatečné využití dobré praxe pedagogů - Absence čtenářských kroužků na některých školách - Nedostatečné vybavení aktuální literaturou, školy nemají čtečky - Nedostatečná individuální podpora žáků s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atd. - Nedostatečný rozvoj chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod. - Nezájem dětí o klasickou četbu - Rodiče doma s dětmi nečtou
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Sdílení dobré i špatné praxe - Využití lokální kulturní nabídky - Komunikace s rodiči, motivace formou zvýhodněných nákupů odpovídající literatury - Rozvoj ČG v rámci družin – čtení s vychovatelem - Zvýšení zájmu rodičů o čtení s dětmi a práci s knihou - Zapojování škol do projektů s tématy rozvoje ČG - Rozvoj spolupráce mezi MŠ a ZŠ v rámci přípravy dětí	- Nezájem rodičů a žáků - Nedostatek finančních prostředků ze strany státu pro rozvoj čtenářské gramotnosti - Hrozby spojené s udržitelností stavu a rozvoje ČG

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé všech vhodných předmětů rozvíjí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti, budou vzdělávání v práci s textem, v metodách jak naučit žáky pracovat se zdroji, interpretovat, chápat kontext, vyvozovat a formulovat závěry z textu a využívat je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium aktuální literatury aj.)
- 2) Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou i špatnou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol
- 3) Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, práce s textem od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků apod., škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, realizace autorských čtení, výstavy knih, vánoční trhy apod.)
- 4) Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti
- 5) Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti

4. ZŠ - Podpora rozvoje matematické gramotnosti

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Zapojení škol do matematických soutěží • Existence metodických sdružení na 1. stupni ZŠ, předmětových komisí na 2. stupni ZŠ • Připravenost žáků na přijímací zkoušky • Realizace speciálních hodin pro nadané žáky a využívání dalších metod výuky (např. metoda Hejného)	• Nedostatečný rozvoj matematického myšlení na příkladech z běžného života • Nedostatečná podpora akcí pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace mimo výuku (projektových aktivit) • Nedostatečně řešena forma a metody výuky s ohledem na rozdílné potřeby žáků včetně práce s žáky s mimořádným zájmem o matematiku • Nevyvinutý mentoring v rámci matematické gramotnosti – chybí kreativita vyučujících (stereotypní nudná výuka) • Málo kvalitních pedagogů v území, kteří učí matematiku
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Možnost využití alternativních metod výuky matematiky (propojování předmětů, zvyšování všeobecné gramotnosti, zvyšování kreativity) • Sdílení dobré i špatné praxe • Vzájemná spolupráce a předávání informací mezi MŠ a ZŠ + SŠ, mezi 1. a 2. stupněm ZŠ v oblasti přípravy dětí a žáků, resp. výuky k matematické gramotnosti • Podpora matematického myšlení u žáků ve školách (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů) • Inovace v matematice – nové postupy, rozvoj kontaktů pro sdílení dobré praxe	• Nedostatek stabilních finančních prostředků na rozvoj matematické gramotnosti • Nedostatečné kompetence žáků k výkonu zaměstnání (s ohledem na příchod průmyslové revoluce 4.0)/fungování v praxi • Nedostatečné kvalitní personální zajištění rozvoje matematické gramotnosti • Nedostatečná spolupráce s katedrou matematiky

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé budou vzdělávání v moderních metodách výuky matematické gramotnosti a budou je používat v praxi (kurzy dalšího vzdělávání, studium pravidelně nakupované aktuální literatury, využití multimédií aj.), využívají poznatky z praxe a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol, učitelé se budou scházet na předmětové komisi
- 2) Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku
- 3) Ve škole jsou realizovány mimo výukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.)
- 4) Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti
- 5) Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matematické a finanční gramotnosti, škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimedia pro rozvoj matematické gramotnosti
- 6) Vytvoření nabídky mimoškolních vzdělávacích aktivit v oblasti matematiky

5. ZŠ - Podpora polytechnického vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Snaha pedagogů zapojit polytechniku do vyučování • Spolupráce mezi ZŠ (aktivizující projekty) • Individuální projekty ZŠ zapojující rodiče – ukázky profese apod. • Znovuobnovování školních zahrad	• Absence prostor pro polytechnické zázemí • Absence technologického centra, víceúčelového sálu pro techniku určeného pro exkurze a setkávání • Nedostatečné sdílení dobré praxe • ZŠ nemají finanční prostředky na exkurze a další aktivity vedoucí k polytechnickému rozvoji
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Sdílení dobré praxe • Využití zázemí blízkých vybavených školských zařízení • Navázání spolupráce s firmami v území • Zavedení projektu dětská televize, fotokroužky, představení technických oborů ala „ROK JINAK“	• Nedostatek finančních prostředků pro zajištění exkurzí, koordinaci aktivit rozvoje podnikavosti • Nedostatek učebních pomůcek a materiálů • Nekompetentnost pedagogických pracovníků

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Školy mají zpracovány plány výuky polytechnických předmětů, které jsou vzájemně obsahově i časově provázány
- 2) Školy podporují zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí a mají navázanou spolupráci se středními školami (následná provázanost s firmami a živnostníky v území)
- 3) Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- 4) Učitelé využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol
- 5) Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru
- 6) Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků
- 7) Na školách se realizují akce pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuse s osobnostmi apod.) v rámci výuky i mimo ni
- 8) Školy informují o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.)
- 9) Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání

6. ZŠ - Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Zájem některých rodičů o podporu kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí • Obecné uvědomění potřeby rozvoje kreativity • Školy vytváří bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity a iniciativy	• Nemožnost individuální péče z časových a personálních důvodů • Velké rozdíly v míře vyvíjené iniciativy mezi dětmi • Nedostatečné vzdělání pedagogů pro rozvoj a podporu kompetencí k iniciativě a kreativitě • Nedostatečná podpora talentovaných dětí • Nedostatečná možnost seberealizace v rámci vyučování
O - Příležitosti	T- Hrozby
• Zavedení žákovských projektů (dětské parlamenty, žákovské samosprávy, participace) • Vytváření tzv. fiktivních firem a spolupráce se SŠ • Dostupnost koncepcí a metodik, jak zapojit alternativní způsoby přístupu k dětem podporující jejich kreativitu a zvýšení iniciativy • Sdílení dobré praxe • Podpora talentovaných dětí	• Nechuť některých pedagogů zavádět „něco nového“ • Nedostatek finančních prostředků na pořízení pomůcek pro rozvoj kreativity • Nedostatek časové dotace a finančních prostředků na pedagogický dozor pro aktivity nad rámec výuky

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je při výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí
- 2) Školy dávají dostatek prostoru pro vnímání problémů a možnosti nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s více variantním i neexistujícím řešením atp.)
- 3) Školy rozvíjejí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika)
- 4) V rámci vzdělávacího procesu je vytvořeno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy, sdělování a vyslyšení názorů žáků
- 5) Školy nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňují dětem realizaci vlastních nápadů (např. divadelní představení, organizace a realizace akcí různého zaměření – jarmarky s vlastními výrobky, žákovský parlament apod.)
- 6) Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol

Pořadí priorit potřeb základních škol v dalších oblastech podpory z operačních programů:

1.	Jazykové vzdělávání
2.	ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)
3.	Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

1. ZŠ - Kompetence dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka – Jazykové vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Dostatečné množství hodin pro výuku cizích jazyků - Školy přibližují žákům způsob a pojetí života v jiných kulturách - Na některých školách jsou realizovány zahraniční pobyty	- Nedostatečné podnětné prostředí na školách (cizojazyčné nástěnky, studijní koutky, cizojazyčná literatura) - Školy nevytváří dostatek příležitostí pro aktivní používání cizího jazyka – výměnné pobyty, výlety mimo ČR - Nízká kreativita učitelů v rámci výuky cizích jazyků (stereotypní nudná výuka, nevyužívání interaktivních metod) - Nedostatek kroužků podporujících aktivní používání cizího jazyka - Nedostatečné, zastaralé technické vybavení pomůckami pro výuku cizích jazyků - Nedostatečná provázanost výuky cizích jazyků ZŠ vs. SŠ – navázání na započatou výuku - Absence rodilých mluvčích na školách
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Další vzdělávání pedagogů v oblasti jazykové gramotnosti a využití nových poznatků ve výuce - Spolupráce a sdílení zkušeností mezi jednotlivými pedagogy a školami - Spolupráce s rodilými mluvčími - Strategická příhraniční poloha SO ORP Ústí nad Labem pozitivní pro posílení přeshraniční spolupráce	- Nezájem některých rodičů – zejména v SVL (rodiče nevidí potřebu, sami necestují a nechtějí platit nic nad rámec nutnosti) - Nedostatek finančních prostředků na realizaci zamýšlených projektů podporujících používání cizího jazyka - Nedostatek finančních prostředků na personální zajištění pedagogického dozoru studijních koutků, obnovu a dostatečné množství učebních pomůcek atd.

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Učitelé jazyků i ostatních předmětů rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- 2) Učitelé využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol
- 3) Škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho (např. prostřednictvím filmů, fotografií, zahraničních pobytů apod.)
- 4) Ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti
- 5) Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků
- 6) Školy komunikují s rodiči a zdůrazňují důvody a potřeby rozvoje jazykové gramotnosti

2. ZŠ - ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Rozvoj povědomí o internetové bezpečnosti - Zvyšující se znalost pedagogů volně dostupných, bezpečných, otevřených internetových zdrojů a jejich využívání při výuce - Rozvoj oblasti v důsledku distanční výuky - Některé školy tuto oblast v území již rozvíjí	- Absence pedagogů - specialistů v digitálních technologiích - Na mnohých školách je nedostatečné zajištění správy a údržby sítě - Nedostatečné vybavení škol ICT technikou - Slabé využití metody BYOD (využívání vlastního ICT zařízení) - Slabé respektování pravidel internetové bezpečnosti
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Využití možností financování z ESF – vybavení novými technologiemi - Využití možností financování z ESF – vzdělávání pedagogů - Využití zájmu žáků a zapojení vlastních IT aktivit do výuky (uchopit šanci v případě kreativních jednotlivců) - Sdílení odborných nepedagogických pracovníků starajících se o ICT technologie - Spolupráce s UJEP, DDM, knihovnou	- Nedostatečná komunikace a spolupráce mezi školami za účelem jednotného zajištění konektivity - Nedostatek absolventů pedagogických fakult ve školství – tedy chybějící mladí pedagogové - Nedostatek finančních prostředků na pořízení ICT vybavení - Nedostatečná pružnost a kreativita stávajících pedagogů - Zneužívání ze strany žáků možnosti „být on-line“ během vyučování – sociální sítě

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- Školy budou adekvátně vybaveny HW i SW, budou sdílet nepedagogické pracovníky (odborníky na ICT)
- Školy budou mít zajištěny jednotného dodavatele internetového připojení
- Učitelé nejen informatiky budou vzděláni ve využívání a výuce informační a digitální technologie
- Pedagogové mají alespoň základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)
- Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků
- Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)
- Pedagogičtí pracovníci využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod.

3. ZŠ - Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
- Podpora rozvoje sociálního citění a občanských dovedností v rámci běžné výuky - Pedagogové si uvědomují důležitost a potřebu rozvíjet tyto klíčové kompetence - Žáci jsou vedeni v rámci výuky k bezpečnému využívání informačních, komunikačních a dalších technologií	- Nedostatečné uvědomění občanství – češství - Nedostatek času ve výuce pro konstruktivní debaty a rozvoji vyjadřování, nedostatečné zkušenosti a proškolení pedagogů v oblasti vedení takovýchto diskuzí - Nedostatečné budování kulturního povědomí, emočního rozvoje, různých forem projevu pocitů – využití prostřednictvím hudby, divadla, literatury, výtvarných projevů atd. a současně rozvoj ve schopnosti organizace takových aktivit - Nezájem některých rodičů o zavedení podpory sociálních a občanských dovedností do výuky - Znechucení v důsledku politické nestability ve světě
O - Příležitosti	T- Hrozby
- Pedagogové jsou svým chováním a životním stylem vzorem pro žáky - Zavedení pravidelných „sezení“ žáků vedoucí k rozvoji a prohloubení sociálního citění (naučit se vnímat, dát prostor druhému, vyjádřit se) - Projekty na podporu zdravého životního stylu (strava, pohyb, relaxace, práce se stresem, komunikace) - Zviditelnění významných občanských událostí (z historie i současnosti) – budování hrdosti	- Politizování témat pro výuku, postoje jednotlivých pedagogů - Problematická interpretace v ZŠ v sociálně vyloučených lokalitách - Odlišnost předpokladů žáků oproti očekávání a ambicím rodičů - Nedostatečné vzdělání pedagogických pracovníků v oblasti sociálních a občanských dovedností – nedostatečná sebereflexe učitelů - Někteří učitelé nereflktují problémy v kolektivu a případné problémy plynoucí z domova (např. náznaky šikany)

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- Školy pěstují kulturu komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání a jsou rozvíjeny schopnosti sebereflexe a sebehodnocení, buduje se vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků
- Učitelé vedou žáky k ohleduplnosti, podporují pozitivní vývoj jejich společenského postoje a předávají žákům zodpovědnost za vlastní jednání
- Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc
- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)
- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují
- Škola rozvíjí schopnosti žáků učit se, zorganizovat si učení, využívat k tomu různé metody a možnosti podle vlastních potřeb (učit se samostatně, v rámci skupin apod.)
- Výuka podporuje zapojení žáků do společenského a pracovního života
- Škola připravuje žáky na aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, rozvíjí občanské kompetence (např. formou žákovské samosprávy apod.)

III. Nové klíčové téma – MAP III

Pedagogické, didaktické a manažerské kompetence pracovníků ve vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• Didaktické kompetence PP na vysoké úrovni • Zvyšující se digitální kompetence pracovníků ve vzdělávání • Možnost výběru z kvalifikovaných uchazečů (MŠ) • Využití různých metod výuky • Kreativita a odvaha k experimentování • Schopnost a vůle se vzdělávat • Vzdělání PP • Využití funkčních nástrojů pro práci s dětmi s IVP, diferenciací učiva	• Nedostatečné kompetence AP (neodborné a nedostačující vzdělání) • Neuplatňování strategií učení a individualizace výuky • Nedostatečné kompetence pro identifikaci a práci s nadanými dětmi • Neschopnost práce v týmu a pro tým • Nedostatek času pro zvyšování kompetencí vlivem administrativní zátěže a neustálých změn ve vzdělávacím systému • Dinosauři v učitelském sboru (nezájem se vzdělávat a cokoliv měnit), neangažovanost na společném cíli • Příprava budoucích absolventů PF (výchova a vzdělávání učitelů, nedostatek praxe) • Kompetence vedení školy k řešení problémů, nepartnerský přístup vedení škol • Nedostatečné kompetence pro komunikaci (škola/rodiče) • Politizace obsazení vedení školy, občasná autoritářství • Nedostatek prostoru pro pedagogickou činnost vedení
O - Příležitosti	T - Hrozby
• Existence Univerzity J. E. Purkyně a pedagogické fakulty • Pestrá nabídka vzdělávacích aktivit a dalšího vzdělávání pedagogů (vč. projektů OP VVV, JAK, Erasmus) • Možnost kvalitní inspirace v zahraničí (zejména Estonsko) • Mentoři ve školách • Zavádění a osvěta v oblasti wellbeingu • Pozice uvádějícího učitele • Podpora nových pozic do škol – (např. absence pozice sociálního pedagoga v katalogu práce) • Zvýšení kompetencí pro práci s dětmi a žáky s OMJ • Psychohygiena (pedagogové, žáci), koučování PP • Rozvoj kompetencí PP pro identifikaci a práci s nadanými • Vyjasnění role školy a definování, kam by mělo vzdělávání směřovat, ztotožnění se Strategii 2030+ • Delegování kompetencí v rámci týmu • Sdílení praxe a vzájemná výpomoc v rámci týmu • Mnoho impulsů k rozvoji v rámci aktuálních témat (např. klima školy) • Multidisciplinární spolupráce • Zvýšení prestiže Univerzity a pedagogické fakulty (výuka odpovídající moderním metodám ve vzdělávání)	• Málo inovátorů a inspirátorů ve školství • Kumulace funkcí pedagogů na místo dalších pozic. (Tzn. pedagog je zároveň výchovný poradce, metodik prevence, kariérový poradce) • Zvyšující se administrativní zátěž • Nevůle ke změnám na postech ředitelů i PP • Silná rezistence konzervativní skupiny učitelů, neochota k realizaci změn • Nekoncepční přístup MŠMT závisející na aktuální politické reprezentaci • Vyhoření pracovníků ve vzdělávání • Nedostatečné a nejisté finanční ohodnocení pedagogických pozic AP, SP, speciální pedagog (odliv kompetentních pracovníků) • Nedostatečná práce v tématu „Klima třídy, školy“ • Genderová nevyváženost

Priority vycházející ze SWOT analýzy:

- 1) Uzákonění pedagogické pozice do katalogu práce – sociální pedagog, zvýšení finančního ohodnocení, zvýšení kapacity některých oborů na univerzitách
- 2) Vzdělávání pedagogů v této oblasti
- 3) Rekonstrukce terciárního vzdělávání
- 4) Zaměření výuky na více praktických dovedností v pedagogice
- 5) Vzdělávání PP v oblasti práce s nadanými žáky
- 6) Koučování a mentoring ve školách
- 7) Osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků

Informace o potřebách investic ve školách a stupni připravenosti

Podkladem pro tuto krátkou kapitolu jsou informace z předchozích projektů MAP, aktuální verze Strategického rámce MAP a dalších informací z jednání realizačního týmu a pracovních skupin.

Mnoho škol se potýká se špatným stavem budov, vybavení i přilehlých prostor, nutno však zmínit, že se situace v území pozvolna lepší. Příčinou špatné infrastruktury jsou dlouhodobě chybějící finance v této oblasti, případně značná technická, či časová náročnost potřebných záměrů. V některých případech selhává podpora ze strany zřizovatele. Překážkou je i náročnost přípravy projektů – projektová dokumentace a spolufinancování.

V rámci konkrétních potřeb investic ve školách se jedná o celkové rekonstrukce budov, zřizování a rekonstrukce prostor pro rozvoj klíčových kompetencí, gramotností a odborných učeben. Rekonstrukce budov a prostor často obnáší náročné rekonstrukce rozvodů elektřiny (spolu se zlepšováním vnitřní konektivity škol), v některých případech i rozvody vody a řešení kanalizace. V území jsou identifikovány záměry pro snižování energetické náročnosti budov, tj. zateplování, výměny oken, rekonstrukce topných systému. Dále rekonstrukce podlah, hydroizolace starých budov, rekonstrukce kuchyň a tělocvičen. Školy samozřejmě potřebují i obnovu samotného vybavení (především v rámci ICT) a nábytku.

V rámci investic mimo samotné budovy školy se jedná o úpravy a rekonstrukce zahrad škol, vybavení herními a výukovými prvky, výsadby stromů a zeleně, výstavba altánů, úpravy školních hřišť apod. Dále úpravy příjezdových komunikací, oplocení a zabezpečení škol.

V příloze č. 1 Strategického rámce MAP verze 10.0 (do roku 2025) jsou uvedeny seznamy investičních priorit MŠ, ZŠ a souhrnný rámec pro investice do infrastruktury pro zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní učení pro období 2021 – 2027, kde je identifikováno celkem 174 záměrů o celkové hodnotě cca 2,1 mld. Kč. U ZŠ a ZUŠ se jedná o projekty s vazbou na podporované oblasti (cizí jazyky, přírodní vědy, polytechnické vzdělávání, práce s digitálními technologiemi). U základních škol budou podporovány také investice do konektivity a nově také rekonstrukce učeben neúplných škol, zázemí pro školní poradenská pracoviště, zázemí pro komunitní aktivity vedoucí k sociální inkluzi či budování zázemí družin a školních klubů. V případě MŠ se jedná o seznam potřebných investic do rozšiřování kapacit či zajištění hygienických požadavků u MŠ, kde jsou nedostatky identifikovány KHS. Součástí seznamů jsou také investiční záměry, které se často týkají rekonstrukcí či zkvalitňování budov, zázemí a dalších prostor škol. Všechny záměry jsou do Strategického rámce zaneseny se souhlasem zřizovatele, nutno však zmínit, že se jedná o záměry v různých stupních připravenosti, mnoho záměrů pouze čeká na vhodný dotační titul, který by pokryl potřebné náklady.

Hlavní problémy k řešení, popis jejich příčin a návrhy řešení

Na základě provedených analýz, jednání RT, PS, ŘV a zástupců škol zapojených v projektu, byla provedena aktualizace vymezení hlavních problémů s popisem jejich příčin a návrhů řešení, vč. relativního zhodnocení závažnosti (na škále 1 min. - 8 max.). Jedná se o revidovanou analýzu, která byla vytvořena v předchozím projektu MAP, která byla následně aktualizována na základě nových podkladů a informací z území. Na základě jednání pracovních skupin v průběhu listopadu 2022 až ledna 2023 v rámci revize SWOT analýz byly při zpracování nového klíčového tématu (dle metodiky projektu – Postupy MAP III, ver. 2) identifikovány další dílčí problémy, vč. jejich příčin a návrhů řešení. Tyto problémy se však při bližší analýze kryjí s již identifikovanými hlavními problémy z předchozích projektů MAP. Vzhledem k aktuálnosti informací nebyly proto doplňovány žádné další problémy, ani měněno pořadí problémů dle relativního hodnocení jejich závažnosti.

Pořadí	Název/popis problému	Hodnocení
1	Vysoké administrativní zatížení vedení školy, absence podpory ředitelů.	7,00
2	Problematická práce s nadanými dětmi a žáky/nedostatek času a možností.	6,85
3	Nárůst počtu dětí s rizikovými projevy v chování a s psychiatrickými diagnózami.	6,46
4	Vysoké administrativní zatížení pedagogických pracovníků (mimo jiné v souvislosti s implementací inkluzivního vzdělávání).	6,38
5	Riziko syndromu vyhoření u pedagogů a vedoucích pracovníků, nedostatečný osobnostní rozvoj.	5,92
6	Nedostatečné sdílení dobré praxe, nedostatečné využití dobré praxe.	5,77
7	Nedostatečný rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti u dětí a žáků.	5,69
8	Přetrvávající nesystémovost a dlouhodobost strategických cílů a hodnot vzdělávání, lpění na memorování, nedostatečná snaha systému o osobnostní rozvoj a podpora v hledání a rozvoji kompetencí dětí.	5,62
9	Problematická individualita přístupu (časové a personální důvody).	5,54
10	Nezájem některých rodičů o rozvoj svého dítěte (rodiče dětem nečtou, nechodí na šetření apod.), problematická spolupráce s některými rodiči, neshody rodičů s pedagogy a vedením škol, špatná informovanost této cílové skupiny.	5,54
11	Absence prostor pro rozvoj školy (odborné učebny, kmenové učebny apod.).	5,54
12	Nezájem žáků o vlastní vzdělání.	5,38
13	Některé školy nejsou bezbariérové.	5,31
14	Nedostatek aktivit a přístupů (způsobů výuky) podněcujících využívání vlastní iniciativy a kreativního potenciálu dětí a žáků.	5,31
15	Nízká míra spolupráce škol a dalších aktérů.	5,15
16	Nedostatečný rozvoj sociálních a občanských dovedností/kompetencí.	5,15
17	Nedostatečné personální zajištění (pedagogové i nepedagogové).	5,00
18	Nedostatečná efektivita diagnostiky dětí a neefektivita podpůrných opatření	5,00
19	Špatný stav infrastruktury některých škol/školních budov a dalších prostor.	4,92
20	Nedostatečná podpora přírodovědných a technických oborů.	4,92
21	Absence včasné diagnostiky potíží dítěte v oblasti předškolního vzdělávání.	4,92
22	Nedostatečné kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků (kvalifikovanost a know-how), vč. kariérových poradců.	4,77
23	Zastaralé pomůcky a vybavení, nedostatek materiálu, pomalá obnova technologií.	4,46
24	Chybějící finance na exkurze a další aktivity s ohledem na rovné příležitosti.	4,46
25	Není zajištěna výuka českého jazyka pro cizince.	4,08
26	Problematické zapojení asistentů do výuky.	3,69

1.	Vysoké administrativní zatížení vedení školy, absence podpory ředitelů.
Příčiny:	Nárůst administrativy v souvislosti s legislativními změnami, odpovědnost ředitelů za veškeré dění ve škole, zároveň poměrně malé pravomoci ředitelů, současné pojetí funkce ředitele školy, absence finančních prostředků na podpůrné pozice. Nárůst administrativy v souvislosti s covid-19.
Návrhy řešení:	Systémový zásah pro snížení administrativy, vyjasnění funkce ředitele školy (přehodnocení pracovní náplně), vymezení role zřizovatele, podpora pravomocí ředitelů v zákoně, podpora a zastání u zřizovatele, efektivnější fungování státní správy, zřízení podpůrných orgánů, středního článku podpory, stabilizace školství. Digitalizace a sdílení databází mezi úřady. Personální podpora (finanční podpora pro zajištění pozice asistenta ředitele).

2.	Problematická práce s nadanými dětmi a žáky/nedostatek času a možností.
Příčiny:	Velké počty dětí ve třídách, jednostranný přístup k inkluzivnímu vzdělávání směrem k dětem s poruchami učení, chování, či jiným znevýhodněním. Zvýšená náročnost na individuální přístup a přípravu. Neznalost diferenciací výuky a přístupů. Výuka se soustředí na střed. Nevybavenost materiální i znalostní. Nízká kompetentnost PP (vyskytují se případy, kdy je žák na vyšší intelektuální úrovni než učitel či asistent, což přináší řadu komplikací ve vzájemné komunikaci). Učitelé jsou zahlceni neodbornými činnostmi (dozory, administrativa, ap.). Obavy pedagogů z diferenciací výuky.
Návrhy řešení:	Snížení počtu žáků ve třídách, dělení tříd, kde je to technicky možné. Systémové řešení a zavedení koordinátora nadání. Realizace DVPP – jak pracovat s nadanými dětmi a žáky, jak rozdělit výuku atd. Podpora žákovských projektů a aktivit, podpora kariérového poradenství, více možností pro nadané žáky, větší podpora státu. Metodická podpora učitelů pracujících s nadanými - šikovnými dětmi. Motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji. Realizace kroužků pro nadané děti/žáky. Zapojení druhého učitele, tandemová výuka. Změna přípravy učitelů na práci s diferenciovaným kolektivem. Průběžné vzdělávání a podpora v této oblasti.

3.	Nárůst počtu dětí s rizikovými projevy v chování a s psychiatrickými diagnózami.
Příčiny:	Vývoj společnosti, přibývá rodičů (zejména otců) ve vyšším věku. Rodinná anamnéza, dědičnost, neúplné rodiny. Velká pracovní vytíženost rodičů, stresy ve společnosti, komunikace v rodině, špatná rodinná atmosféra – rozvody, hádky, absence rodiče – vězení, úmrtí, vážná hmotná situace rodiny, vážná choroba apod. Existence SVL. Pozn. dlouhé čekací doby na vyšetření, malý počet dětských psychiatrů, špatné diagnózy.
Návrhy řešení:	Systémová podpora na základě spolupráce odborníků v oblasti vzdělávací, sociální a zdravotní. Dále materiální, personální a finanční podpora škol a zařízení, které se s tímto stavem potýkají. Zavedení do škol školního psychologa s plným úvazkem za podpory zřizovatele. Vzájemné učení pedagogických pracovníků, metodická setkávání pedagogického sboru. Zajištění motivace a kvalifikace pedagogů – moderní vzdělávací metody inkluzivního vzdělávání, osobnostní sebezvoj. Materiální, personální a finanční podpora škol a zařízení, které se s tímto stavem potýkají. Především citlivý přístup k potřebám žáka ale i k rodičům, oboustranná spolupráce s rodiči na úrovni společného zájmu podpory žáka, spolupráce s odborníky v oblasti psychologie a psychiatrie.

Pozn. návrhy řešení neřeší příčinu, v daném případě mohou pouze mírnit důsledky tohoto problému.

4.	Vysoké administrativní zatížení pedagogických pracovníků (mimo jiné v souvislosti s implementací inkluzivního vzdělávání).
Příčiny:	Nárůst administrativy v souvislosti s legislativními změnami, neustálé revize RVP a s tím související revize ŠVP. Absence školních psychologů, tlak rodičů žáků s IVP, PLPP na učitele ohledně klasifikace. Nárůst požadavků rodičů na integraci, problém zahlcování PPP, dlouhé čekání na vyšetření a zprávy. Pozn. Výchovní poradci zahlceni, snížení hodinové dotace nedostatečné. Absence podpůrných profesí, časová tenze.
Návrhy řešení:	Systémová podpora ze strany státu, revize zavádění inkluzivních opatření, legislativní podpora – uzákonění pozice sociálního pedagoga do zákona o PP. Zavedení do všech škol školního psychologa, omezení vydávání PPP žákům integraci bez vážných důvodů, omezení asistentů pedagoga žákům, kteří o pomoc nestojí. Cílená podpora ve školách dalšími podpůrnými profesemi. Více důvěry v profesionalitu pedagogů. Personální podpora, zvýšení pravomocí školy, týmová podpora. Snížení hodinové dotace pro výchovné poradce, větší podpora školy ze strany poraden.

5.	Riziko syndromu vyhoření u pedagogů a vedoucích pracovníků, nedostatečný osobnostní rozvoj.
Příčiny:	Nízká společenská prestiž učitelského povolání, společenské přesvědčení, že škola vychovává dítě a je za něj plně zodpovědná, žádná podpora ČŠI a zřizovatele, rodič má tendenci určovat a ovlivňovat veškerou práci učitele. Malé pravomoci vedoucích pracovníků, velká zátěž ve výuce ohledně inkluze, narůstající byrokracie, agrese rodičů i některých dětí. Psychická zátěž v důsledku nadměry práce, domácí příprava učiva. Mnohdy komplikovaná komunikace s některými rodiči. Absence systematické supervize. Zvýšená psychická zátěž v rámci práce s dětmi se SVP a dětmi ze SVL. Nechuť pedagogů se dále rozvíjet.
Návrhy řešení:	Pravidelná supervize u PP a ředitelů, rozvoj emoční inteligence, psychohygiena. Budování teamového ducha ve školním kolektivu ze strany vedení školy, podpora v mimoškolních aktivitách - poukázky na cvičení, relaxaci, wellness, teambuilding. Systémové snížení administrativní a byrokratické zátěže, posílení autority učitelského povolání, zmenšení počtu žáků ve třídách, sdílení dobré praxe. Osvěta a komunikace s rodiči. Kvalitní vzdělávání a rozvoj v rámci DVPP a dalších projektů/aktivit. Využití efektivních metod výuky reagujících na aktuální situaci ve školství, efektivnější využívání ICT ve výuce a komunikaci mezi učiteli, žáky, rodiči. Práce s pedagogickým sborem, posilování týmového ducha, odbourat strach podělit se o problém, obavu.

Pozn. Z psychologického pohledu je dnes již dokázáno, že syndrom vyhoření v rámci profese neexistuje. Jde o osobnostní krizi, která by jedince potkala v jakékoli profesi.

6.	Nedostatečné sdílení dobré praxe, nedostatečné využití dobré praxe.
Příčiny:	Nárůst administrativní a byrokratické zátěže, zahlcenost území, časová vytiženost jednotlivých subjektů, problém zajištění vzdělávání při chybějícím pedagogovi, problematické financování aktivit, absence zaštitění spolupráce shora. Vzdálenost mezi jednotlivými školami a školskými zařízeními. Nechuť samotných pedagogů, rezignace na „lepší školství“ nebo na vlastní nápady, hlídání si vlastního know-how a jejich nízká motivace, absence zpětné vazby, či podpory nadřízených.
Návrhy řešení:	Spolupráce aktérů vzdělávání – zprostředkování akcí a aktivit na podporu spolupráce a výměny zkušeností např. v rámci projektu MAP, projektů Šablon apod. Zavést sdílení a spolupráci do popisu pracovní činnosti pedagogických pracovníků. Využití leaderů, síťování aktivních pedagogů, využití platforem setkávání, zapojení metodických kabinetů.

Pozn.: „Pokud pedagog chce, má možnost jak sdílet se svými kolegy, tak dobře využít svou praxi.“

7.	Nedostatečný rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti u dětí a žáků.
Příčiny:	Slabá motivace dětí a žáků, žáci nerozumí psanému textu, někteří mají ke čtení dokonce odpor, špatná domácí příprava a nezáměr rodičů (nebo vytíženost rodičů prací), růst technologického trendu ve společnosti – negativní vliv na rozvoj gramotností. Nízká osobní komunikace mezi dětmi bez využití techniky. Přehnaně velké množství učiva a textů bez prostoru pro opakování a upevňování. Souvisí s dysporuchami a navazujícími problémy. Špatná komunikace mezi dítětem a rodičem, rodiče si na dítě neudělají čas.
Návrhy řešení:	DVPP, sdílení dobré praxe a zvýšení motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji. Zvýšení motivace dětí a žáků, více zapojovat rodiče již do předčtenářské gramotnosti. Rozvoj čtenářských klubů a kroužků ve školách, vybavenost a rozvoj třídních knihoven, finance na částečný úvazek knihovníka školy. Osvěta mezi rodiči o důležitosti rozvoje a vzdělávání svých dětí (důležitost čtení dětem už od raného věku). Rozvoj čtenářských klubů a kroužků ve školách. Využití moderních technologií při motivaci ke čtenářské gramotnosti. Redukce učiva a zařazování do výuky více praxe, např. v rámci matematiky úlohy z praxe, které vedou k přemýšlení, pracovat s dětmi v terénu, simulovat běžný život (proč se to učí, kde to použijí). Neformální vzdělávání, spolupráce s knihovnami.

8.	Přetrvávající nesystémovost a dlouhodobost strategických cílů a hodnot vzdělávání, lpění na memorování, nedostatečná snaha systému o osobnostní rozvoj a podpora v hledání a rozvoji kompetencí dětí.
Příčiny:	Nezměněné požadavky na výsledky vzdělávání ze strany odpovědného ministerstva a nastaveného systému. Očekávání ze strany rodičů, kteří nechťejí změny. Mnohé aktivity jsou vnímány negativně, rodiče často akcentují tvrdé kompetence, znalosti a především známky.
Návrhy řešení:	V rámci realizace projektů obracet pozornost k osobnostnímu rozvoji dětí, k jejich vedení v oblasti sebepoznání, zvyšování a rozvoji vlastních kompetencí, vzdělávací aktivity pedagogů i nepedagogů směřovat obdobným směrem a na základě získaných a prokazatelných výsledků zvýšit tlak na celkový posun v náhledu odpovědného ministerstva a dalších osob na vzdělávací cíle soustavy a přístupy, naučit děti a mládež učit se a najít své místo v životě, rozpoznat své silné a slabé stránky a tak mít možnost rozvoje zdrojů.

9.	Problematická individualita přístupu (časové a personální důvody).
Příčiny:	Nedostatek pedagogů a fyzického prostoru pro tvorbu malých tříd, velké počty dětí, které vyžadují individuální přístup. Nejasná formulace ze strany PPP, formálnost při práci s dítětem, absence speciálního pedagoga. Neochota ze strany PP k individuálnímu přístupu na základě potřeb daného dítěte, které byly identifikovány odborníkem (psycholog, psychiatr). Neodborné povinnosti učitele. Nemožnost půlit třídy, tandemová výuka naráží na nedostatek pedagogů.
Návrhy řešení:	Realizace DVPP a rozvoj spolupráce v území, motivace pedagogů a prevence vyhoření. Tandemová výuka, speciální pedagogika, sdílení dobré praxe, menší skupiny dětí. Motivace studentů středních škol ke studiu na pedagogických fakultách. Podpora emoční a sociální inteligence pedagogů. Systémová změna přípravy učitelů. Odstranění neodborných činností učitele. Zapojení studentů magisterského stupně více do praxe na školách, celková změna přípravy budoucích pedagogů - více praxe.

10.	Nezájem některých rodičů o rozvoj svého dítěte (rodiče dětem nečtou, nechodí na šetření apod.), problematická spolupráce s některými rodiči, neshody rodičů s pedagogy a vedením škol, špatná informovanost této cílové skupiny.
Příčiny:	Nedostatečná (nesrozumitelná) kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou společnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod. Vliv médií a nedostatečně kritické myšlení vůči sdělovaným informacím. Rodiče nevnímají a někdy nepřikládají důležitost povinnému předškolnímu vzdělávání. Rodiče pracující na 12h směny s dětmi se doma jen mýlí. Svou roli hrají také neúplné rodiny. Nízká společenská prestiž učitelského povolání. Přeceňování svých dětí ze strany rodičů a despekt k pedagogům, nebo naopak představa, že škola nahradí jejich výchovu a za vše je odpovědná. Špatné komunikační dovednosti pedagogů a vedení škol při komunikaci s rodiči. Pomalá legislativní podpora.
Návrhy řešení:	Komunikace a spolupráce s rodiči, využití terénních pracovníků, posílení pravomocí OSPOD, realizace aktivit cílených na rodiče s dětmi. Komunitní setkávání rodičů s pracovníky školy a školských poradenských zařízení (PPP, SPC). Zapojování rodičů a komunit do vzdělávání svých dětí. Podpora pedagogů při jejich komunikaci s rodiči.

11.	Absence prostor pro rozvoj školy (odborné učebny, kmenové učebny apod.).
Příčiny:	Technické limity stávajících budov a pozemků. Nákladnost na výstavbu a vybavení těchto učeben. Přehnané hygienické normy. Architektonické řešení většiny škol neodpovídá požadavkům inkluze, absence prostor pro uvolnění a relaxaci dětí, velikost učeben, odpočinkové zóny.
Návrhy řešení:	Využití nových budov, sdílení prostor mezi školami, rozvoj spolupráce škol a organizací v rámci zájmového a neformálního vzdělávání, využití škol a dalších prostor pro vzdělávání dospělých, pro realizaci kroužků pro místní komunitu. Spolupráce mezi zřizovateli.

12.	Nezájem žáků a dětí o vlastní vzdělání.
Příčiny:	Žáci nejsou motivováni k vlastnímu rozvoji, nepracuje se s talentem dětí. Systémové nastavení – nízké nároky na přijetí na SŠ. Vnímání vzdělání veřejností. Ve školách jsou využívány demotivující metody vzdělávání a formativní hodnocení. Chybí časová dotace jednotlivých předmětů na větší realizaci projektů, laboratorních prací, pokusů. Časová tenze. Žáci mají málo pozitivních vzorů. Počet žáků ve třídě je vyšší, velký počet žáků se SVP - málo času a prostoru pro individuality každého žáka a jeho potřeb. Nízká podpora ze strany rodičů, nízká podpora škol v oblasti vzdělávání nadaných dětí. Pozn. mění se během školní docházky s ohledem na věk dítěte.
Návrhy řešení:	Aktivity cílené na pedagogy a jejich rozvoj, aby dokázali žáky motivovat. Spolupráce s rodiči. Změna systému přijímacího řízení. Rozvolnění osnov, aby byl čas na praktické motivující činnosti žáků (pokusy, vlastní tvorba, více laboratorních prací, propojování předmětů, projekty...). Menší počet žáků ve třídě. Diagnostika osobnosti a talentu dětí ve školách. Citlivý přístup ke každému žákovi a větší snaha o pozitivní motivaci žáků ke studiu. Větší podpora nadaných dětí, jejich mapování a vyhledávání, promyšlená inkluze, větší podpora dětí ze strany rodičů.

13.	Některé školy nejsou bezbariérové.
Příčiny:	Technická nemožnost bezbariérových úprav, nedostatek finančních prostředků na řešení bezbariérovosti.
Návrhy řešení:	Využití dotačních titulů, pomoc při podávání žádosti o podporu. Sdílení dobré praxe mezi školami, které tuto problematiku řeší.

14.	Nedostatek aktivit a přístupů (způsobů výuky) podněcujících využívání vlastní iniciativy a kreativního potenciálu dětí a žáků.
Příčiny:	Nechuť některých pedagogů zavádět „něco nového“, ale i nedostatek času – složité začlenění do praxe v práci se třídním kolektivem. Omezená nabídka inovativních a alternativnějších způsobů vzdělávání. Více žáků ve třídách vč. žáků se SVP a větší zatížení pedagoga s běžnou výukou na úrovni průměru třídy - prostor pro podněcování kreativity a iniciativy tak vymizel. Nepřípravenost učitelů z PF, samotná příprava učitelů bývá nepodnětná. Velké množství učiva a časová tenze. Nechuť ze strany žáků, někdy chybí podpora od vedení školy.
Návrhy řešení:	Zapojení rodičů do podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí. Dostupnost koncepcí a metodik, jak zapojit alternativní způsoby přístupu k dětem podporující jejich kreativitu a zvýšení iniciativy. Sdílení dobré praxe. Motivace pedagogů k DPP. Vysílat pedagogy do firem, aby poznali, co budou děti potřebovat - naučit se učit se, soft skills, kompetence pro 21. století, efektivní využívání ICT technologií ve výuce. Využití zájmového a neformálního vzdělávání žáků pro podporu jejich iniciativy a kreativity ve skupinách se stejným zájmem a zaměřením. Systémová příprava učitelů. Redukce učiva. Větší podpora od vedení školy, motivace žáků.

15.	Nízká míra spolupráce škol a dalších aktérů.
Příčiny:	Nárůst administrativní a byrokratické zátěže, zahlcenost území, časová vyčerpání jednotlivých subjektů, problematické financování aktivit, absence zaštitění spolupráce shora. Vzdálenost mezi jednotlivými zařízeními. Komplikace v realizaci spolupráce v souvislosti s COVID-19. V některých případech konkurence a neochota ke spolupráci. Chybějící metodické orgány na úrovni okresů.
Návrhy řešení:	Spolupráce aktérů vzdělávání – zprostředkování akcí a aktivit na podporu spolupráce a výměny zkušeností např. v rámci projektu MAP, projektů Šablon apod. Zanesení sdílení do popisu pracovní činnosti učitelů. Vytvoření středisek služeb pro školy, která by poskytovala podporu školám. Využití leaderů, síťování aktivních pedagogů. Zapojení oblastních metodických kabinetů. Regionální workshopy a budování komunit učitelů v regionu. Společné další vzdělávání, semináře, workshopy, letní školy. Využití odborného zázemí pedagogických a dalších fakult.

16.	Nedostatečný rozvoj sociálních a občanských dovedností/kompetencí.
Příčiny:	Nedostatečné uvědomění občanství – češství. Ale i záměna vlastenectví a nacionalismu, celková rozpolcenost společnosti, polarizace společnosti, agresivita a obava z ní. Nezájem některých škol/rodičů o zavedení podpory sociálních a občanských dovedností do výuky. Znechucení v důsledku politické nestability ve světě. Problematická interpretace v SVL. V oboru nedostatečně vzdělaní pedagogičtí pracovníci. Nedostatečně rozvinuté umění učitelů potlačit vlastní ego ve vedení diskuse. Systém výběru a přípravy učitelů. Předimenzované osnovy s malým prostorem pro diskusi.
Návrhy řešení:	Zavedení pravidelných „sezení“ dětí pro rozvoj a prohloubení sociálního citění (naučit se vnímat, dát prostor druhému, vyjádřit se) s uplatněním také v rámci běžné výuky, práce s dětmi skrze projekty, diskuze s žáky, rozvoj logického myšlení. Zviditelnění významných občanských událostí (z historie i současnosti) – budování hrdosti. Osvědčily se pravidelné třídnické hodiny - žáci se učí vzájemně vnímat, dát prostor druhému, vyjádřit se. Systémová změna přípravy učitelů. Redukce učiva. Práce s hodnotami, emoční inteligencí a trénink sociálních dovedností je třeba vést pravidelně školenými pedagogy a koncepčně např. v rámci konceptu Hodnotové vzdělávání, izolovaná sezení s dětmi nic neřeší. Příprava pedagogů, praktický nácvik.

17.	Nedostatečné personální zajištění (pedagogové i nepedagogové).
Příčiny:	Nesystémové ukotvení pracovních pozic ve školách, nesystémové financování, nedostatek odborníků a specializovaných pedagogů v území (sociální pedagog, speciální pedagog), různá kvalita absolventů pedagogických fakult, nevyhovující nabídka pedagogických aprobací, nedostatek odborné praxe pod vedením zkušených odborníků na PF. Migrace odborníků do atraktivnějších regionů ČR. Nedostatek učitelů jazyků, F, M, CH. Časté odchody do středního školství či mimo školství.
Návrhy řešení:	Spolupráce s pedagogickými fakultami (více praxe na školách – ne jen fakultních, regionální podpora), systémové finanční zajištění pracovních pozic, personální podpora. Motivovat absolventy neopouštět obor i region. Zvyšování zájmu o přírodovědné obory. Systémové finanční zajištění odborníků na školách. Systémové změny v přípravě učitele.

18.	Nedostatečná efektivita diagnostiky dětí a neefektivita podpůrných opatření.
Příčiny:	Špatná efektivita současné diagnostiky – přibývá mnoho dětí s PO a ne vždy jsou tyto opatření zcela potřebná a vynaložené prostředky ztrácejí na efektivitě. Pozn. vedení diagnostiky dítěte po odchodu archivována a dále již nevyužita.
Návrhy řešení:	Zefektivnění PO, výměna zkušeností a zlepšení přenosu zpětné vazby (zvýšit intenzitu návštěv pracovníků PPP do škol), zapojení do diagnostiky více aktérů (např. školního psychologa – možnost sdílení na více školách). Přenos informací mezi jednotlivými stupni vzdělávání.

19.	Špatný stav infrastruktury některých škol/školních budov a dalších prostor.
Příčiny:	Chybějící finance do infrastruktury škol, technická nemožnost realizovat potřebné záměry infrastruktury, v některých případech nedostatečná podpora ze strany zřizovatele (finance, konzultace, podpora), náročnost přípravy projektů (projektová dokumentace, spolufinancování). Nedostatečná podpora ze strany MŠMT prostřednictvím buď přímých plateb školám, nebo dotačních titulů pro investice do infrastruktury škol, a to i v oblastech, které nejsou podporovány z fondů EU. Výběrová podpora škol od státu - hodně peněz do málo škol.
Návrhy řešení:	Efektivní využívání dostupných prostředků a dotačních titulů. Využití místních příležitostí (např. podpora ze strany místních živnostníků, firem a výrobců). Systémová změna financování, více dotačních titulů pro školy ze státního rozpočtu. Systémová pravidelná podpora všech škol od státu.

20.	Nedostatečná podpora přírodovědných a technických oborů.
Příčiny:	Nedostatek financí na odborné učebny, materiál a pomůcky. Nedostatek fyzického prostoru pro odborné učebny, dílny na některých školách. Absence prostor pro polytechnické zázemí. Nedostatek kvalifikovaných pedagogů v aprobacích M, F. Nezáměr o studium těchto oborů, tyto obory nemají jiné uplatnění v běžném životě. Nedostatečné sdílení dobré praxe. Absence využití přirozených inovativních metod - venkovní výuka apod. Absence odborných učitelů M, F, CH, PŘ.
Návrhy řešení:	Sdílení dobré praxe. Využití zázemí blízkých vybavených školských zařízení. Navázání spolupráce s firmami v území. Úpravy a redukce učiva z MŠMT, úprava RVP, ŠVP, TP a hodinová revize. Aktivní využití inovativních metod výuky. Využití dotačních titulů k modernizaci odborných učeben. Vzdělávání pedagogů v oblasti moderních výukových pomůcek pro výuku přírodovědných a technických oborů a následně i pořízení těchto pomůcek, jejich využití v běžné výuce. Systémová změna přípravy učitelů.

21.	Absence včasné diagnostiky potíží dítěte v oblasti předškolního vzdělávání.
Příčiny:	Přístup některých rodičů/zákonných zástupců, učitelů, vytíženost PPP, SPC – dlouhé čekací lhůty, nízká kapacita, omezené termíny. Špatná efektivita současné diagnostiky – přibývá mnoho dětí s PO a ne vždy jsou tyto opatření zcela potřebná a vynaložené prostředky ztrácejí na efektivitě. Málo času na vlastní pedagogickou diagnostiku. Špatná spolupráce mezi MŠ a ZŠ.
Návrhy řešení:	Systémová podpora PPP, SPC, osvětová činnost, využití terénních pracovníků, zlepšení vzájemné spolupráce s OSPOD, zlepšení spolupráce mezi MŠ a ZŠ, zvýšení kompetencí škol prostřednictvím školního psychologa, sociálního pracovníka, podpora sdílených odborných pozic apod.

22.	Nedostatečné kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků (kvalifikovanost a know-how), vč. kariérových poradců.
Příčiny:	Nedostatečný rozvoj pedagogů v oblasti dané gramotnosti/pregramotnosti, rozvoje iniciativy, kreativity a práce s dětmi a žáky se SVP (metody a práce s pomůckami, málo kvalitní a cenově dostupné didaktické literatury). Malý počet dostupných a kvalitních lektorů, časově náročná orientace v nabídce metod, DVPP a dalších kurzů. Samotný přístup pedagogů, nechuť zavádět inovace a zkoušet nové věci.
Návrhy řešení:	Realizace DVPP a sdílení dobré praxe pro zavádění moderních výukových metod. Motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji, využití leaderů v regionu. Cílené ohodnocení kvalitních pedagogů, motivace ke vzdělání. Zajistit více kvalitních lektorů pro DVPP, organizačně a finančně podpořit školení celých týmů pedagogických pracovníků přímo ve škole (např. formou sdílení dobré praxe mezi pedagogy). Propojování aktivních učitelských komunit v ČR i ve světě. Konzultovat tento problém s pedagogickou fakultou, změna vzdělávání pedagogů na univerzitách.

23.	Zastaralé pomůcky a vybavení, nedostatek materiálu, pomalá obnova technologií.
Příčiny:	Chybějící finance na obnovu vybavení, pomůcek a technologií. Nesystémová podpora a náročnost přípravy projektů. Celkově rychlé zastarávání např. IT vybavení škol. Delší čekací lhůty na vyřizování oprav a zdlouhavé schvalování ke konkurzním řízením. Počítače jsou pomalé, tablety a notebooky s malou kapacitou baterie, neboť volí nejlevnější řešení z důvodu omezených finančních prostředků.
Návrhy řešení:	Efektivní využívání dostupných prostředků, využití dotačních titulů a dalších prostředků z podpůrných opatření a projektů Šablon. Systémová změna financování na obnovu technologií. Spolupráce škol a školských zařízení v rámci využívání vybavení a sdílení technologií. Využití výhodných nabídek dodavatelů vybavení (spolupráce škol pro využití hromadných nákupů, vyjednávání množstevních slev – možná pomoc ze strany zřizovatelů).

24.	Chybějící finance na exkurze a další aktivity s ohledem na rovné příležitosti.
Příčiny:	Mnohdy značná finanční náročnost exkurzí a dalších aktivit vzhledem k možnostem rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí, matek samoživitelek apod. Specifika ústeckého kraje - hospodářsky postižený region, obyvatelé mají nižší stupeň vzdělávání než v jiných krajích a tím i méně ohodnocenou práci.
Návrhy řešení:	Zajištění financí pro realizaci exkurzí a podobných aktivit. Využití možností projektů. Systémová změna ve způsobu vyplacení sociálních dávek (škola jako přímý příjemce části sociálních dávek). Financovat lze z programů EU, ze šablon. Je třeba zajistit větší informovanost o programech EU např. Erasmus+.

Pozn. aktuálně byly exkurze omezeny z důvodu COVID-19.

25.	Není zajištěna výuka českého jazyka pro cizince.
Příčiny:	Početné skupiny cizinců žijící v zájmovém území, nekonceptní řešení výuky cizinců v území. Nedostatek finančních prostředků na pomůcky pro jazykové vzdělávání. Lokální absence kompetentního pedagoga pro jazykové vzdělávání.
Návrhy řešení:	Rozvoj spolupráce mezi školami a poskytovateli sociálních služeb, sdílení dobré praxe a expertů z území, využití terénních pracovníků, personální podpora. Využití externích pedagogů jazykového vzdělávání. Vybavení jazykových učeben prostřednictvím ESF. Zavedení změn ve vzdělávání dětí s OMJ - aktivita MŠMT. Využití přirozené zvědavosti a učenlivosti dětí v předškolním věku. Využívání podpory ze strany NPI ČR. Využití externích pedagogů jazykového vzdělávání, využití NNO.

Pozn. Jsou školy, které se na cizince specializují, mají kurzy ČJ, více se na ně zaměřují.

26.	Problematické zapojení asistentů do výuky.
Příčiny:	Nízký stupeň vzdělání asistentů a jejich nedostatečná připravenost – kurz je nedostačující, malá praxe absolventů. Nesystémové financování – nejedná se o stálé zaměstnance škol. Není jasné stanovení kompetencí a pracovní náplně asistentů, někteří učitelé neumějí AP zapojit do výuky. Špatný přístup asistentů ke svému povolání. Špatná komunikace mezi pedagogem a asistentem. Pocit nadřazenosti některých pedagogů.
Návrhy řešení:	Zkvalitnění přípravy asistentů do praxe, další vzdělávání asistentů. Průběžná podpora a další vzdělávání asistentů. Pozitivní motivace učitelů pro práci s asistenty. Vstupní testy znalostí. Stanovit jasná pravidla a kompetence AP a učitele, dostatek času na reflexi i přípravu hodin, nepřímá činnost. Motivace asistentů, lepší finanční ohodnocení.

Specifické problémy spojené s covid-19, distanční výukou apod.

Níže uvedené problémy vyvstaly v souvislosti s pandemickou situací na území ČR v důsledku výskytu viru covid-19 (a jeho variant) a zaváděnými vládními opatřeními. Řešení těchto problémů není z pozice realizátora projektu možné, v rámci šetření se jedná o sběr dat za účelem prioritizace těchto specifických problémů, které tato situace přinesla. Dne 5. května 2023 zrušila WHO globální stav zdravotní nouze vyhlášený v této souvislosti v lednu 2020.

Pořadí	Název/popis problému	Hodnocení
1.	Absence pohybových aktivit u některých dětí a žáků	7,00
2.	Zvýšení rozdílů ve vzdělávání v důsledku socioekonomické situace v rodinách dětí a žáků	6,23
3.	Psychické problémy dětí a žáků v důsledku distanční výuky	6,00
4.	Zhoršení vztahů ve společnosti (především komunikace/spolupráce mezi rodiči a institucí poskytující vzdělávání)	5,69
5.	Nedostatečná konektivita institucí poskytujících vzdělávání	5,23
6.	Nedostatečná připravenost dětí na přechod do vyššího stupně vzdělávání (MŠ -> ZŠ)	5,08
7.	Nedostatečná připravenost žáků na přechod do vyššího stupně vzdělávání (ZŠ -> SŠ)	5,08
8.	Nepřipravenost pedagogických pracovníků a dalších pracovníků škol na distanční výuku	4,92
9.	Nezájem o zájmové a neformální vzdělávání v důsledku dlouhodobého výpadku (chybějící motivace, rizika karantény apod.)	4,69
10.	Nedostatečné technické zajištění pro distanční výuku	4,62
11.	Absence systémového nastavení distanční výuky	4,54

Lze soudit, že rychlé zavedení distanční výuky nebylo pro školy vůbec lehké, opět se ukázalo, že záleží na přístupu školy a zejména chuti jednotlivých pedagogů. Také bylo vidět, jak žáci přistupují k výuce a jakou mají podporu v rodičích. I distanční výuka mohla být zábavná, motivující a pro děti přínosem. Nejen děti, ale i učitelé, rodiče se naučili mnohému novému, nelze uvádět, že v důsledku distanční výuky byly děti ochuzené a že nebudou mít potřebné znalosti, pokud chtějí, mohou zvládnout vše a nic jim nebude chybět. Situace na školách se různí, každý učitel k distanční výuce přistupuje jinak, dle svých možností. Nejtěživější je nedostatečný sociální kontakt a nedostatek pohybu. Nutno však podotknout, že některé děti naopak distanční výuka posílila, jelikož jim umožnila možnost vybrat si čas a plánovat.

Strategický rámec MAP

Vize

Adekvátní a důstojné podmínky pro kvalitní, moderní a inkluzivní vzdělávání realizované motivovanými, odborně vzdělanými a kreativními pedagogy, kteří uplatňují metody a způsoby vzdělávání podporující schopnost pozorovat, prožívat, poznávat, uvažovat, být kreativní a umět se vyjadřovat. Rovnocenný přístup ve vzdělávání směřující k výchově dětí se zdravým sebevědomím, sebeuvědoměním, otevřenými možnostmi, hrdými na to, odkud pocházejí s ohledem na jejich individuální potřeby. Flexibilní systém zkvalitňování výuky, zapojení rodin dětí, žáků a relevantních aktérů z oblasti zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit do vzdělávacího procesu za účelem zvýšení počtu žáků s úspěšně ukončeným vzděláním uplatnitelným na trhu práce.

Přehled priorit a cílů v území

Aktualizace popisu priorit a cílů vychází z:

- struktury z předchozích projektů Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem (č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000407) a Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem (č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008615);
- aktualizované analýzy existujících strategických záměrů a dokumentů v území;
- průběžného vyhodnocování naplňování ročních akčních plánů;
- aktualizované analýzy stavu a potřeb škol v podobě:
 - aktualizace dokumentu Informace o stávajícím stavu gramotností a inkluzivity,
 - revize SWOT-3 analýz, zpracování SWOT analýzy pro téma pedagogické, didaktické a manažerské kompetence pracovníků ve vzdělávání,
 - doplnění informací o potřebách investic a stupni připravenosti;
- aktualizace hlavních problémů k řešení, popis jejich příčin a návrhů řešení;
- jednání pracovních skupin, z jednání ředitelů a zřizovatelů škol a školských zařízení, z připomínkování jednotlivých výstupů a vlastního šetření v území.

1) Vstřícný přístup ve vzdělávání a jeho dostupnost pro každého

1.1 Otevřenost pedagogických pracovníků ke spolupráci

1.2 Podpora individuálního přístupu

1.3 Zachování základních a mateřských škol na venkově

2) Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání

- 2.1 Vyhledávání a formování adeptů učitelství
- 2.2 Vzdělávání a motivace pedagogických pracovníků
- 2.3 Dostatek kvalifikovaných dalších pracovníků
- 2.4 Rozvoj digitálních kompetencí učitelů

3) Infrastruktura a prostředí zařízení poskytujících vzdělávání

- 3.1 Příjemné, moderní prostředí
- 3.2 Vybavenost naplňující individuální potřeby všech dětí a žáků
- 3.3 Zkvalitnění úrovně materiálně technické vybavenosti

4) Spolupráce, kvalitní komunikace a zapojení všech subjektů ovlivňujících proces vzdělávání

- 4.1 Schopnost spolupráce a komunikace, provázanost působících subjektů

5) Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, podpora gramotností

- 5.1 Rozvoj čtenářské, matematické a kulturní gramotnosti
- 5.2 Rozvoj jazykové gramotnosti
- 5.3 Rozvoj kompetencí k polytechnickému vzdělávání

6) Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů

- 6.1 Podpora sociálních dovedností, občanské angažovanosti a dalších klíčových kompetencí dětí a žáků
- 6.2 Prevence sociálně patologických jevů a rozšiřování kompetencí v oblasti mimořádných situací
- 6.3 Vzájemná spolupráce škol
- 6.4 Podpora kritického myšlení, mediální výchova
- 6.5 Zdravý lokální patriotismus žáků vůči své obci, městu, regionu, zemi
- 6.6 Výchova k toleranci a respektu

7) Podpora rozvoje osobnosti a kariérového poradenství

7.1 Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity, podpora EVVO

7.2 Propracované kariérové poradenství, uplatnění absolventů na trhu práce

8) Zájmové a neformální vzdělávání

8.1 Rozvoj všestranné připravenosti dětí a žáků

8.2 Rozvoj fyzické kondice dětí a žáků

9) Mezinárodní spolupráce

9.1 Rozvoj vzájemné spolupráce se zahraničními partnery

9.2 Podpora výchovy dětí a žáků k poznávání a toleranci odlišných životních a kulturních hodnot

PRIORITA	1. Vstřícný přístup ve vzdělávání a jeho dostupnost pro každého
Cíl a popis cíle	1.1 Otevřenost pedagogických pracovníků ke spolupráci Cílem je dosáhnout nejen kvalifikovaných personálních kapacit, potřebných pro aplikování společného vzdělávání, ale především pedagogů otevřených svému dalšímu vzdělávání a profesnímu růstu, novým metodám a formám práce a jejich aplikaci v procesu vzdělávání, partnerskému přístupu k dětem a žákům a otevřené komunikaci s nimi. <i>Důležitým faktorem pro zavádění jakýchkoliv změn a inovací je nejen zajištění potřebného zázemí, vybavení a personálu, ale také navození pozitivní atmosféry a nadšení aktérů tyto změny realizujících. Společným sdílením, přenosem všech dostupných informací a zapojením pracovníků do procesů ovlivňujících jejich činnost a zapálení pro věc je podstatným článkem na cestě k lepšímu pochopení a poznání potřebného efektu širší spolupráce.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO3, střední na PO1, DO1, DO3 a VO3 a slabou vazbu na PO2, DO2, VO1, VO2 a VO4.
Indikátory	- aktivity vedoucí k DVPP - nastavení systému podporujícího komunikaci a spolupráci mezi pracovníky školy i mezi školami

PRIORITA	1. Vstřícný přístup ve vzdělávání a jeho dostupnost pro každého
Cíl a popis cíle	1.2 Podpora individuálního přístupu Podpora individuálního přístupu ve smyslu kvalitní organizace výuky, využívání ověřených metod a forem práce s různorodou skupinou a podporou kompetencí pedagogických pracovníků. Případné zredukování počtu žáků ve třídách by vedlo ke snazšímu zavádění změn z hlediska diferenciací výuky a snazšího působení dalších pedagogických a nepedagogických pracovníků ve výuce. <i>Z uskutečněných setkání vyplývá, že za současného stavu počtu žáků ve třídách není reálné věnovat se individuálním potřebám žáků a vytvářet prostor pro diskuze a sdělování názorů jednotlivců. Ředitelé a pedagogové se shodují na potřebě snížit počet žáků ve třídách nejen z důvodu zavádění inkluzivního vzdělávání.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na všechna povinná, doporučená i volitelná opatření vyjma VO5.
Indikátory	- zlepšení schopností pedagogických pracovníků práce s větší skupinou dětí a žáků - v relevantních případech pokles počtu žáků ve třídách ve vztahu k celkovému počtu žáků školy

PRIORITA	1. Vstřícný přístup ve vzdělávání a jeho dostupnost pro každého
Cíl a popis cíle	1.3 Zachování základních a mateřských škol na venkově Cílem je udržení existence základních a mateřských škol v malých obcích, jejich další, postupný rozvoj, získání veřejnosti pro myšlenku prospěšnosti existence základních škol v jejích obcích tak, aby se tato veřejnost v případě potřeby kdykoliv za svoje školy postavila. <i>Většina škol a školek v malých obcích pracuje na základě tzv. výjimky z počtu žáků schválené zastupitelstvy příslušných obcí. Veřejnost často dává přednost umístování dětí do škol ve městech, především v Ústí nad Labem. Ale právě menší průměrný počet žáků ve třídách skýtá bohaté možnosti pro individuální přístup k žákům, pro realizaci mnoha projektů. Školy v malých obcích poskytují všeobecné základní vzdělání. Vzhledem ke své velikosti a menšímu počtu dětí se nesespecializují na konkrétní oblast vzdělávání a výchovy. Školy jsou v daných obcích nedocenitelným centrem osvěty, rozvoje a významným faktorem zvyšování počtu a stabilizace především mladých obyvatel. Podle mínění některých venkovských ředitelů je velká pravděpodobnost, že pokud by tyto školy zanikly, mělo by to pro obce fatální následky směřující k jejich postupnému vylidnění.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO1, PO3, střední vazbu na VO3, VO4 a slabou na PO2, všechna doporučená opatření a VO1, VO2 a VO5.
Indikátory	- zachování počtu pracovišť předškolního a školního vzdělávání

PRIORITA	2. Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání
Cíl a popis cíle	2.1 Vyhledávání a formování adeptů učitelství Cílem je aktivně vyhledávat vhodné adepty učitelství a formovat je v průběhu studia pedagogických věd tak, aby se z nich stali kvalitní, motivovaní a aktivní pedagogové, kteří budou otevření hledání a aplikaci moderních výukových trendů v procesu vzdělávání, partnerskému vztahu k dětem a žákům a kteří budou zároveň přirozenými autoritami a osobnostmi inspirujícími své žáky k objevování a poznávání nových věcí. Je zapotřebí klást důraz na budování osobnosti a partnerského přístupu pedagogů. <i>Důležitým faktorem je pokles zájmu o práci pedagoga. Tento zájem by měl být systémově podpořen. Mimo jiné by měli být aktivně vyhledávání vhodní adepti pro pedagogické studium již v rámci základního vzdělávání v souvislosti s kvalitním kariérovým poradenstvím.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na všechna opatření vyjma VO5.
Indikátory	- navázané spolupráce mezi školskými zařízeními různých stupňů

PRIORITA	2. Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání
Cíl a popis cíle	2.2 Vzdělávání a motivace pedagogických pracovníků Průběžně vzdělávání a motivování pedagogičtí pracovníci, kteří jsou nejdůležitějším článkem kvalitního vzdělávání a současně napomáhají k vytváření příjemné, inspirativní a tvůrčí atmosféry ve školách. Učitelé proškolení ve spolupráci s dalším pedagogickým i nepedagogickým personálem, tak aby byli ve vzájemné a konstruktivní spolupráci schopni nalézt a nabídnout nejvhodnější formy a metody vzdělávání pro každé dítě a žáka s ohledem na jeho individuální potřeby. <i>Z uskutečněných setkání vyplývá, že hlavním problémem v oblasti personálního zajištění je především vysoká časová vytíženost pedagogů, vysoký počet žáků ve třídách a administrativní zátěž pedagogů, kterou by bylo žádoucí objektivně posoudit z hlediska míry potřeby a předávat podněty pro zredukování s konkrétními návrhy.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na všechna opatření vyjma VO5.
Indikátory	- aktivity vedoucí k DVPP - počet dalších pedagogických pracovníků ve školských zařízeních

PRIORITA	2. Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání
Cíl a popis cíle	2.3 Dostatek kvalifikovaných dalších pracovníků (školní psychologové, asistenti pedagoga, tlumočníci, další pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci) Cílem je zajištění odpovídajícího množství kvalitních pracovníků (např. školní psychologové, asistenti pedagoga, tlumočníci, další pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci) umožňujících individuální péči a vzdělávání pro každého žáka. <i>Z výstupů společných jednání vyplynulo, že školy považují za největší problém nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, dále pak neznalost nových metod výuky souvisejících s implementací inkluze dle novelizovaného § 16 školského zákona, v rámci motivace je třeba řešit otázku inkluze tak, aby byla přijímána samotnými pedagogy, ale také rodiči žáků a veřejností. Nezbytně nutné je stálé vzdělávání pedagogů a zabezpečení specialistů působících na školách např. i externě (logopedická prevence odbornými pracovníky apod.).</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na všechna opatření vyjma VO5.
Indikátory	- počet dalších pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školských zařízeních

PRIORITA	2. Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání
Cíl a popis cíle	2.4 Rozvoj digitálních kompetencí učitelů Cílem je ukázat učitelům veškeré možnosti moderní IT techniky, nasměrovat je k jejímu bohatšímu a tvořivějšímu využívání, zasvětit je do vývoje a předpokládané budoucnosti IT techniky. Pedagogičtí pracovníci (nejen vyučující informatiky) budou vzdělávání v užívání a výuce informačních a digitálních technologií. Školy budou dostatečně a kontinuálně vybavované hardwarem i softwarem, budou držet v tomto směru krok s dobou a vývojem technologií. Na školách budou k dispozici odborní nepedagogičtí pracovníci starající se o ICT technologie, o kontinuální rozvoj a vývoj ICT techniky a o neustálé přenášení informací ve směru k pedagogickým pracovníkům. <i>Dnešní svět je jednoznačně orientován na obrovský rozvoj počítačové a informační technologie. Děti a žáci dokáží novinky v tomto směru rychle a bezproblémově vstřebat a osvojit si. Ke stejnému přístupu je nutno přivést také učitele. Školy je pak zapotřebí vybavit moderní technikou a především dosáhnout neustálého obměňování této techniky v závislosti na všeobecném vývoji počítačové a informační techniky. Tato snaha nesmí být jen otázkou jednorázových dotačních kampaní, musí mít setrvalý a kontinuální charakter.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO1, střední vazbu na PO2, PO3, DO2, VO2 a slabou na PO1, DO1, DO3, VO3 a VO4.
Indikátory	- aktivity vedoucí k rozvoji digitálních kompetencí učitelů

PRIORITA	3. Infrastruktura a prostředí vzdělávacích zařízení
Cíl a popis cíle	3.1 Příjemné, moderní prostředí Cílem je zajištění potřebné rekonstrukce/stavby a modernizace infrastruktury pro vzdělávání a vytvoření příjemného prostředí vzdělávacích zařízení na území ORP Ústí nad Labem. <i>Řada škol a vzdělávacích zařízení potřebuje rozsáhlé rekonstrukce a investice do odborných i kmenových učeben zejména s ohledem na podporu rozvoje klíčových kompetencí.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO1, střední vazbu na PO3, DO1, DO2 a slabou na PO2, DO3 a všechna volitelná opatření.
Indikátory	- realizované projekty rekonstrukcí/staveb a modernizací vzdělávacích zařízení

PRIORITA	3. Infrastruktura a prostředí vzdělávacích zařízení
Cíl a popis cíle	3.2 Vybavenost naplňující individuální potřeby všech dětí a žáků Cílem zrekonstruovat a moderně vybavit vzdělávací zařízení pro předškolní, školní a mimoškolní vzdělávání. Vybudování/rekonstrukce prostorových kapacit, pokud budou v průběhu období potřebné a žádoucí. Tak, aby bylo vzdělávání dostupné všem. Vzhledem k inkluzi je třeba zajistit bezbariérovost případně fyzickou dostupnost těchto zařízení a vybavení potřebnými pomůckami. <i>Je zapotřebí zajistit, aby školy byly moderními pracovišti, která dokážou držet krok s dobou a umožňují vzdělávání každého dítěte a žáka s ohledem na jeho individuální potřeby.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO1, PO3 a slabou vazbu na PO2 a všechna doporučená i volitelná opatření.
Indikátory	- vzdělávací zařízení se zajištěním fyzické dostupnosti a potřebných pomůcek

PRIORITA	3. Infrastruktura a prostředí vzdělávacích zařízení
Cíl a popis cíle	3.3 Zkvalitnění úrovně materiálně technické vybavenosti Cílem je postupné, systematické a především soustavné zkvalitňování materiálně technické úrovně vybavenosti odpovídající nejmodernějším trendům s výhledem na předpokládaný vývoj společnosti. <i>Ve školách jsou dnes děti a žáci, kteří veškeré svoje znalosti a dovednosti uplatní v dospělém životě téměř v polovině tohoto století. Je tedy potřebné, aby se ve školách setkávaly s moderní technikou a pomůckami. Nelze stavět realizaci náročných požadavků současného a především budoucího světa na vybavení mnohdy desítky let starém. Je zapotřebí učinit vše pro to, aby školy byly moderními pracovišti, která dokážou držet krok s dobou a umožňují vzdělávání každého žáka.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO1, PO3, střední vazbu na PO2, DO2, VO1, VO2 a slabou na DO1, DO3, VO3, VO4 a VO5.
Indikátory	- vzdělávací zařízení s kvalitním vybavením a potřebnými pomůckami

PRIORITA	4. Spolupráce, kvalitní komunikace a zapojení všech subjektů ovlivňujících proces vzdělávání
Cíl a popis cíle	4.1 Schopnost spolupráce a komunikace, provázanost působících subjektů Vytvoření vhodného prostředí a dostatečného prostoru pro spolupráci, nastavení systému komunikace. Cílem je zlepšit schopnosti aktérů v komunikaci a spolupráci vedoucí k efektivnímu využití všech kapacit, které území nabízí. Efektivní funkční systém spolupráce mezi jednotlivými stupni škol, který povede k rozšíření povědomí o potřebách a předpokladech dětí a žáků, k jejich snazšímu a bezproblémovému přechodu mezi jednotlivými stupni vzdělávání a k propojenosti vzdělávacích zařízení i s ohledem na nabídku volnočasových aktivit v rámci neformálního a zájmového vzdělávání. Otevřené a přátelské prostředí škol vedoucí ke vzájemnému sdělování názorů a potřeb. Spolupůsobením všech aktérů je nutné působit k vytváření efektivního a flexibilního systému reagujícího na potřeby a aktuální problémy ve vzdělávání. <i>Oblast spolupráce je nepostradatelná pro účelné využití všech kapacit, znalostí, zkušeností a poznatků, které území skýtá. Některá vzdělávací zařízení mohou nabídnout své kapacity (hřiště, výtvarné ateliery, polytechnické dílny) a zkušenosti (projekty různého zaměření, společné sportovní soutěže, fungování žákovského parlamentu apod.). Důležité je také využití dostupných možností území (UJEP, muzeum, knihovny, DDM, střední školy a další). Administrativní zátěž znemožňuje řešit záležitosti s přímou vazbou na kvalitu a rozvoj vzdělávání. Dále je patrná nedostatečná komunikace mezi institucemi (MŠMT, zřizovatelé, orgány státní správy, pedagogicko-psychologické poradny a další), školami a veřejností, která je nezbytná k vytvoření adaptabilního systému.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO1, PO3, střední vazbu na PO2, všechna doporučená opatření, VO1, VO2, VO3, VO4 a slabou vazbu na VO5.
Indikátory	- komunikační platforma - realizované společné akce a projekty

PRIORITA	5. Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, podpora gramotností
Cíl a popis cíle	5.1 Rozvoj čtenářské, matematické a kulturní gramotnosti Učitelé budou vzdělávání v moderních metodách výuky v oblastech čtenářské a matematické gramotnosti a dramatické výchovy, v umělecky zaměřených oborech vzdělávání (hudební, dramatická, výtvarná výchova apod.), budou schopni je aplikovat v každodenní praxi. Školy budou mít dostatečné finanční (prostředky na výlety, exkurze) a materiálně-technické (pomůcky, nástroje, knihy, audiovizuální technika) podmínky pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Zajistit ve školách dostatečnou personální kapacitu, tak aby měli učitelé dostatek času k individuální podpoře žáků s mimořádným zájmem o čtení, počítání a logiku. Je zapotřebí rozvíjet spolupráci se školními, místními a regionálními institucemi (knihovny, IQ parky apod.), zapojit žáky do akcí podporujících čtenářskou i matematickou gramotnost (Česko čte dětem, Noc s Andersenem, žákovské projekty finanční samosprávy apod.). <i>V dnešním přetechizovaném světě upadá zájem dětí o knihy, literaturu, čtení, jakož i o základní početní, matematické úkony. Děti se již od malička orientují na přísun informací z výpočetní a informační techniky. Je zapotřebí nenásilnou formou přivést děti zpátky ke čtení, ke knihám, k základním početním a matematickým znalostem. Cílem je zajištění podmínek (tzn. vybavení, realizace vzdělávacích programů, popularizace) pro rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti již v rámci předškolního vzdělávání.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO2 a VO4, střední vazbu na PO1, PO3, VO3 a slabou na všechna doporučená opatření, VO1 a VO2.
Indikátory	- aktivity vedoucí k posílení gramotností

PRIORITA	5. Podpora gramotností dětí a žáků
Cíl a popis cíle	5.2 Rozvoj jazykové gramotnosti Výuka cizích jazyků probíhající v dělených třídách, dostatek aprobovaných pedagogů, vzdělaných v používání moderních výukových metod a působení rodilých mluvčích, kteří se mohou zapojovat i v jiných předmětech ve spolupráci s příslušnými předmětovými učiteli. Využívání všech dostupných prostředků (sdílená knihovna, tablety, pracovní sešity, knihy, software pro interaktivní výuku, projektory, PC, NTB, kvalitní reproduktory, sluchátka...). Škola bude vytvářet dostatek příležitostí k výměnným pobytům, exkurzím, stážím, výjezdům, návštěvám, přeshraničním telekonferencím atp. pro pedagogy i žáky, a bude mít na ně potřebné finance, jakož i na zahraniční pobytové kurzy pro učitele, včetně nejazykářů (za účelem budoucí aplikace metody CLIL). <i>Současný svět je značně propojený ve všech odvětvích společenského a ekonomického života, je jednoznačně ovlivňován obrovským rozvojem výpočetní a informační techniky. Ukazuje se, že moderní lidé se již neobejdou bez jazykové vybavenosti. Je zapotřebí s jazykovou přípravou začít již v předškolním a základním vzdělávání, přitom využít zcela přirozenou schopnost dětí a žáků rychle vstřebávat jazykové vzdělávání a poznatky. Mladá generace běžně a nenuceně užívá výpočetní a informační technologii a cizí jazyky chápe bez jakýchkoliv předsudků a složitostí. Cílem je zdokonalení jazykové přípravy žáků nejen s využitím jejich vstřícného vztahu k IT technice.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO2, střední vazbu na PO1, PO2, VO1, VO4 a slabou vazbu na PO3, všechna doporučená opatření, VO3 a VO5.
Indikátory	- aktivity vedoucí k posílení jazykové gramotnosti

PRIORITA	5. Podpora gramotností dětí a žáků
Cíl a popis cíle	5.3 Rozvoj kompetencí k polytechnickému vzdělávání Učitelé mají k dispozici dostatečné technické a materiální vybavení (dílny, kuchyňky, učebny polytechnické výuky). Na základních školách bude posíleno kariérové poradenství, polytechnická výuka a finanční gramotnost. Rozšiřování obzorů žáků prostřednictvím stáží do firem, exkurzí a ochutnávek oborů na školách vyšších stupňů. Cíleně zvýšená kvalifikace výchovných poradců a učitelů polytechnických předmětů ve vztahu k potřebám trhu práce v území, spolupráce vedoucí k rozšíření nabídky polytechnických kroužků se zapojením programů kariérového poradenství neziskových organizací a úřadu práce do výukových hodin. <i>Z průzkumu území vyplývá, že je zapotřebí rozvinout spolupráci všech subjektů působících ve sféře zaměstnanosti a přípravu na budoucí povolání. Ve velké míře dochází k úbytku žáků, kteří mají zájem učit se řemeslu. Často tomu tak bývá z důvodu odlišných představ rodičů žáků o jejich budoucnosti. Je zapotřebí zapojit do kariérového poradenství a rozvoje předpokladů žáků všechny působící subjekty (žák, učitel, školy vyšších stupňů, živnostníci a firmy v území, ÚP, Okresní hospodářská komora a další) a rodiče nevyjímaje. V mnoha případech se bohužel stává, že se žák s vidinou „lepšího“ vzdělání orientuje po dosažení základního vzdělání na studijně zaměřené obory vzdělávání, následně však není schopen uplatnit se na trhu práce a přitom jsou v území řemesla tolik potřebná a těžko dostupná.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na všechna doporučená opatření, střední vazbu na PO1, PO3 a slabou vazbu na PO2, VO1, VO2, VO3 a VO5.
Indikátory	- aktivity vedoucí k podpoře polytechnického vzdělávání

PRIORITA	6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů
Cíl a popis cíle	6.1 Podpora sociálních dovedností, občanské angažovanosti a dalších klíčových kompetencí dětí a žáků Pedagogičtí pracovníci budou vzdělávání v umění otevřít diskuzi se žáky, vést ji, udržet ji v stanovených mantinelech, a v dovednosti podněcovat a pěstovat u žáků schopnost naslouchání a argumentace, bude jim zajištěna zpětná vazba vedení hodin a poskytování servis supervize, intervize, mentoringu a podobně. Školy vytvoří časový prostor pro diskusní hodiny žáků s učiteli, pro tematické návštěvy a exkurze v různých institucích a organizacích, pro tematické besedy s významnými odborníky, pracovníky různých profesí atd. Školy budou podporovat formování občanských postojů žáků vytvářením školních parlamentů a dalších formálních i neformálních platforem žáků. <i>Vhodné zapojení žáků do života obcí, měst a regionu. Je přínosné dotázat se dětí a žáků co očekávají od představitelů svých obcí a měst, co by si přáli, co jim chybí. Z podobných oslovení vycházejí mnohdy až překvapivé poznatky, které dospělí nedokážou vidět a uvědomit si. Cílem je ukázat dětem a žákům jak funguje společnost, jak a čím se řídí mezilidské vztahy, jak do života společnosti mohou zasáhnout nejmladší občané.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO3, VO4, střední vazbu na PO1, PO3, všechna doporučená opatření, VO1 a slabou na PO2 a VO2.
Indikátory	- aktivity vedoucí k podpoře sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí žáků

PRIORITA	6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů
Cíl a popis cíle	6.2 Prevence sociálně patologických jevů a rozšiřování kompetencí v oblasti mimořádných situací Vzdělávání učitelů a žáků v prevenci sociálně patologických jevů a kompetencí v oblasti mimořádných situací, zapojení do projektů vzájemné spolupráce škol se součástmi integrovaného záchranného systému a různými poradenskými zařízeními. Soustavná vzdělávací a osvětová činnost v oblasti zdravotnické první pomoci, hasičských zásahů, dopravní výchovy, chování v mimořádných a krizových situacích (povodně, požáry), spolupráce s jednotlivými součástmi integrovaného záchranného systému, účast škol v projektech tohoto zaměření. Spolupráce s Armádou ČR při propagaci významu a existence armády v současném světě. Soustavná vzdělávací a osvětová činnost v oblasti internetové bezpečnosti, protidrogové prevence, sexuální výchovy, výživových problémů, spolupráce s odbornými poradenskými institucemi, účast škol v projektech tohoto zaměření. <i>Současný svět přináší kromě mnoha vymožeností také spoustu společenských a sociálních problémů a nebezpečí, které se mohou stát pastí především pro děti a mládež. S rozvojem počítačových a informačních technologií, především pak sociálních sítí se stále více rozšiřuje nebezpečí kybernetické šikany a dalších souvisejících negativních jevů. Mládež upadá do drogových závislostí, sexuálních a výživových problémů. Velmi časté jsou projevy záškoláctví, šikany, negativního působení part, neúcty ke druhým lidem, ke zdraví atd. Výše uvedené cíle mohou dát dětem a mládeži určitý směr jejich života a odvést jejich pozornost od negativních jevů. Cílem je nastavení všech dostupných postupů a opatření k prevenci sociálně patologických jevů v problematických oblastech. Neméně důležitým aspektem tohoto tématu jsou mimořádné situace, na které by měly být připraveny všechny věkové kategorie lidí. I v našem regionu se můžeme setkat s následky autohavárií, požárů, záplav, povodní, zemětřesení, ničivých lijáků, nemocí, smogových a imisních stavů apod. Je zapotřebí od nejútlejšího věku vhodnou formou seznamovat děti a mládež s touto realitou, vysvětlovat jim příčiny a možná řešení těchto situací, naučit je primární zásady chování v těchto situacích, a to jak po stránce teoretické, tak především při praktických nácvicích. Cílem je příprava dětí v oblasti mimořádných situací ve spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému, armádou a dalšími odborníky.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO3 a slabou na DO1, DO3, VO1, VO4 a VO5.
Indikátory	- aktivity vedoucí k prevenci sociálně patologických jevů a rozšiřování kompetencí v oblasti mimořádných situací

PRIORITA	6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů
Cíl a popis cíle	6.3 Vzájemná spolupráce škol Podporovat vzájemnou spolupráci a propojenost všech stupňů škol (mateřských, základních, středních, vyšších odborných, vysokých). Umožnit dětem, žákům, studentům všech stupňů škol návštěvy, exkurze vyšších stupňů škol, vytvořit podmínky pro možnosti praktických činností v laboratořích, odborných učebnách, dílnách. V tomto směru vytvořit společné projekty, výrobky, vyzkoušet vzájemnou pomoc starších žáků, studentů svým mladším kolegům, sdílet zkušenosti žáků apod. Využít znalostní, vědecký potenciál středních, vyšších odborných a vysokých škol pro rozvoj regionu, zapojit tyto školy do společných projektů. <i>Pro splnění vytýčených cílů by bylo ideální, aby svoje síly spojily všechny stupně a typy škol. V tomto ohledu je nešťastné škatulkování škol podle jejich zřizovatele a z toho vyplývající nespolečná a neznalost vzájemných problémů. Podle toho se školy v zásadě rozdělily na regionální, krajské, vysoké a tím se mezi nimi vytvořily zbytečné bariéry. Je zapotřebí tyto bariéry odstranit a společně využít potenciál všech škol ke vzájemnému obohacení, užitku a prospěchu. Důležitost dostává tato problematika právě v našem regionu s tak velkou nezaměstnaností, celkově nízkým stupněm vzdělanosti a množstvím sociálních problémů. Cílem je rozšiřování vzájemné spolupráce škol všech stupňů a zaměření, zvyšování úrovně vzdělanosti obyvatel, bezproblémový přechod mládeže do praktického života, snižování nezaměstnanosti, především u mladých lidí.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na PO1, PO3, střední vazbu na všechna doporučená opatření, slabou vazbu na PO2 a všechna volitelná opatření.
Indikátory	- aktivity vedoucí ke zlepšení spolupráce - vzniklá komunikační platforma

PRIORITA	6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů
Cíl a popis cíle	6.4 Podpora kritického myšlení, mediální výchova Zdravě a rozumně uvažující děti a žáci s dovednostmi vytvořit si vlastní názor a nenechat se ovlivňovat v přílišné míře vnějšími vlivy. <i>V současné době je velmi náročné udržet si odstup od médií a dalších zdrojů informací, které velmi silně ovlivňují pohled na danou problematiku. Je nutné, aby byly děti a žáci dostatečně vedeni ke kritickému myšlení a cvičení ve schopnosti analyzovat, třídít a dál pracovat se sdělovanými informacemi co nejobjektivnějším způsobem.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO3, VO4 a slabou vazbu na PO1 a PO3.
Indikátory	- aktivity vedoucí k podpoře kritického myšlení a k osvětě v mediální výchově

PRIORITA	6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů
Cíl a popis cíle	6.5 Zdravý lokální patriotismus dětí a žáků vůči své obci, městu, regionu, zemi Cílem je vhodné zapojení dětí a žáků do života obcí, měst, regionu, země. Je žádoucí jejich stabilizace v těchto místech coby budoucích dospělých obyvatel tohoto regionu. Zapojit děti a žáky do života obce, města a regionu formou zájmové činnosti (místní spolky a zájmové organizace), projektů (návrhy na zlepšení života v obci, městě, okrašlovací a zvelebující aktivity v obci, městě a nejbližším okolí, starost o konkrétní lokality), výstav, besed, vzájemných setkávání a akcí se sousedními školami (obcemi) atd. Spolupracovat s místními podnikateli a firmami, poznat jejich chod a výrobní zaměření, pořádat exkurze, společné projekty. Poznávat významné a zajímavé lidi, kteří svojí prací a životem dokázali o něco více než ostatní (řemeslníci, umělci, odborníci v určitých profesích, cestovatelé, sportovci atd.). Seznamovat děti a žáky s historií a vývojem země, města, obce, školy, významných přírodních a stavebních pamětihodností. Zapojit do spolupráce kronikáře, pamětníky, odborníky na danou tematiku. <i>Žijeme v kraji a regionu, které jsou širší veřejností stále chápány jako oblast nezdravá, špinavá, špatná pro běžný život. Ústecko je pro spoustu lidí stále obrázkem neutěšeného životního prostředí, sociálních problémů, místa, kde se nedá žít. Je zapotřebí ukazovat všem, od malých dětí počínaje, přes žáky a studenty škol, že výše uvedené nedostatky už nejsou pravdou, že tu došlo k mnoha kladným změnám, že je kolem nás řada krásných míst, přírodních a architektonických pamětihodností, historických památek, které přitahují stále větší počet domácích i zahraničních návštěvníků. Je zapotřebí děti a mládež s těmito hodnotami seznámit, přivést je k myšlence, že život v tomto regionu je plně srovnatelný s jinými regiony a místy v Česku i v zahraničí.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na DO1, VO3, VO4, střední na VO5 a slabou vazbu na PO1, DO2 a DO3.
Indikátory	- aktivity vedoucí k posílení patriotismu

PRIORITA	6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů
Cíl a popis cíle	6.6 Výchova k toleranci a respektu Děti a žáci tolerantní ke svému okolí, odlišným kulturám a respektující život ostatních lidí respektive všech živých tvorů. Děti a žáci tolerantně smýšlející a vyjadřující se vhodným, kultivovaným způsobem. <i>Velmi často jsou v životě dětí a žáků nepříjemné situace plynoucí z nedostatečné tolerance a respektu obecně. Základním předpokladem pro kultivovanou společnost je zdravě smýšlející obyvatelstvo, které je potřeba vést správným směrem od nejútlejšího věku. Je zapotřebí propojovat historii se současností, klást důraz na občanské vzdělávání a jeho význam pro kultivaci diskuze v dnešní společnosti a pro výchovu k respektu a toleranci.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO3, VO4 a střední na PO1 a PO3.
Indikátory	- aktivity podporující toleranci a respekt

PRIORITA	7. Podpora rozvoje osobnosti a kariérového poradenství
Cíl a popis cíle	7.1 Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity, podpora EVVO Přivést žáky nenásilnou formou zpět k podnikavosti, iniciativě a kreativitě. Vytvořit podmínky pro žákovské projekty (sociální, polytechnické, politické apod.), které umožní seberealizaci s veškerou mírou odpovědnosti a napomohou přirozenému rozvoji finanční gramotnosti, logického myšlení, samostatného uvažování a vyvozování souvislostí, pochopení mezilidských vztahů a principů fungování lidské společnosti. Neméně důležitou kapitolou je podpora výchovně vzdělávacího procesu v zemědělských oborech vzdělání a to v souladu jak s národními, tak lokálními strategickými dokumenty, z nichž mimo jiné vyplývá, že je zapotřebí zajistit vzdělávání pro udržitelný rozvoj, které každému člověku umožní získat znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty potřebné pro vytváření udržitelné budoucnosti a které spočívá ve vyvážení ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje.
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na DO1, střední na PO2, DO2, DO3, VO3, VO4, VO5 a slabou vazbu na PO1, PO3, VO1 a VO2.
Indikátory	- aktivity podporující podnikavost, iniciativu a kreativitu - aktivity na podporu EVVO

PRIORITA	7. Podpora rozvoje osobnosti a kariérového poradenství
Cíl a popis cíle	7.2 Propracované kariérové poradenství, uplatnění absolventů na trhu práce Cílem je vytvořit vhodné podmínky pro přechod žáků ze základních škol na střední školy, případně na vyšší školy a univerzity a následně pak bezproblémové uplatnění absolventů těchto škol na trhu práce. Představovat žákům v rámci vzdělávání různé druhy činností a zaměstnání tak, aby byli schopni posoudit, jakým směrem by se v životě rádi ubírali. Vytvořit prostor pro sledování předpokladů a ambicí dětí s akcentem na jejich další rozvoj a využití. Posílit jazykovou gramotnost žáků a přizpůsobit výuku pro praktické využití cizího jazyka. <i>Žijeme v regionu, který se dlouhodobě potýká s velkou nezaměstnaností a odlivem vzdělaných lidí do jiných lokalit. Je zapotřebí řádně zmapovat skutečné potřeby profesí v našem regionu a ve spolupráci se středními, vyššími odbornými a vysokými školami, jakož i s institucemi státní správy (Úřad práce ČR, hospodářské a profesní komory) nasměrovat žáky, studenty na potřebné obory vzdělávání. Ve spolupráci s firmami a živnostníky v území představit žákům řemesla a obory, které jsou v území vyhledávané a potřebné a současně žáky seznámit s problematikou živnostenského podnikání, tak aby si mohli utvořit názor a představu o vlastních možnostech seberealizace v dalším životě. Dílčím cílem této strategie je vytvořit takovou společenskou atmosféru, aby budoucí absolventi uvedených škol považovali za rozumné a „normální“ zůstat ve svém domovském regionu a zahájit tady svoji profesní kariéru.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na DO2, DO3, střední na PO3, DO1, VO1, VO2, VO3 a slabou vazbu na PO2, VO4, VO5.
Indikátory	- dostupné kariérové poradenství - navázaná spolupráce se souvisejícími partnery v oblasti zaměstnanosti

PRIORITA	8. Zájmové a neformální vzdělávání
Cíl a popis cíle	8.1 Rozvoj všestranné připravenosti dětí a žáků Rozvoj všestranné přípravy dětí a žáků, smysluplné využití volného času, oboustranné a vzájemné doplňování školního a zájmového vzdělávání ve prospěch vědomostní, tvůrčí a sociální úrovně dětí a žáků, nalezení vhodných aktivit zejména pro děti a žáky z nepodnětného prostředí vyloučených lokalit. <i>Potřeba doplnit obsah předškolního a základního vzdělávání formou široké nabídky zájmových kroužků a činností organizací nejrůznějšího zaměření. Všemi dosažitelnými prostředky zajistit rozšiřování nabídky těchto mimoškolních, volnočasových aktivit, zvyšovat jejich kvalitu a úroveň.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO5 a střední na DO1, DO2, VO1, VO2, VO3, VO4.
Indikátory	- nabídka volnočasových aktivit

PRIORITA	8. Zájmové a neformální vzdělávání
Cíl a popis cíle	8.2 Rozvoj fyzické kondice dětí a žáků Zlepšení fyzické kondice dětí, žáků a mládeže, vhodné využívání volného času, nalezení vhodných sportovních aktivit nejen pro děti a mládež z nepodnětného prostředí vyloučených lokalit, ve kterých není dostatečné materiální a technické zázemí pro aktivní sport. <i>Všeobecná potřeba pohybové aktivity dětí a mládeže nad rámec povinné výuky v předškolním a základním vzdělávání formou zájmových sportovních, tělovýchovných a branných kroužků a organizací. Všemi dosažitelnými prostředky zajistit rozšiřování nabídky těchto mimoškolních, volnočasových aktivit, zvyšovat jejich kvalitu a úroveň.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO5, střední na DO1, VO3, VO4.
Indikátory	- aktivity zaměřené na fyzický rozvoj dětí a žáků

PRIORITA	9. Mezinárodní spolupráce
Cíl a popis cíle	9.1 Rozvoj vzájemné spolupráce se zahraničními partnery Ve spolupráci s příslušnými institucemi, nadacemi apod. aktivně vyhledávat zahraniční partnerské školy a školská zařízení pro vhodnou přeshraniční spolupráci. Společně realizovat výměnné pobyty různého zaměření (vzdělávací, kulturní, sportovní atd.), soutěže, turnaje, poznávací zájezdy a exkurze. Pro tyto aktivity vyhledávat rovněž příslušné dotační finanční zdroje a programy. V případě existence partnerské příhraniční spolupráce mezi obcemi nastartovat, zintenzívnit spolupráci mezi školami a školskými zařízeními. Vyhledávat možnosti a realizovat zahraniční jazykové pobyty žáků s cílem zvýšení jazykové vybavenosti žáků. Všechny výše uvedené aktivity využít také ve prospěch pedagogických pracovníků s cílem zkvalitnění jejich jazykové úrovně. Hlavním užitkem je rozšiřování obzorů a zdokonalení jazykového vybavení dětí a pracovníků vzdělávacích zařízení, aktivní příhraniční spolupráce škol odpovídajících typů, vzájemné využívání pedagogických a profesních poznatků. <i>ČR je členským státem EU, náš region leží v příhraniční oblasti. Je zapotřebí, aby školy všech stupňů aktivně vyhledávaly možnosti zahraniční spolupráce. Školy si jistě mohou navzájem vyměňovat řadu poznatků z pedagogické a výchovné práce, informace ze života obcí, měst, regionů a zemí. Nejvýznamnějším výsledkem tohoto cíle je zdokonalení jazykové úrovně jak dětí, žáků, ale také jejich pedagogů a dalších pracovníků škol. Při realizaci tohoto cíle je třeba využívat množství dotačních a nadačních programů zaměřených na zahraniční spolupráci (např. Erasmus+ a podobné programy).</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO2, střední na DO1, VO3, VO4 a slabou na všechna povinná opatření, DO2, DO3, VO1 a VO5.
Indikátory	- aktivity se zahraničními partnery

PRIORITA	9. Mezinárodní spolupráce
Cíl a popis cíle	9.2 Podpora výchovy dětí a žáků k poznávání a toleranci odlišných životních a kulturních hodnot Cílem je podporovat výchovu dětí a žáků k poznávání a toleranci odlišných životních a kulturních hodnot, rozšiřování obzorů dětí, žáků a pracovníků školských zařízení. <i>Nejvýznamnějším užitkem mezinárodní spolupráce je zcela jistě zdokonalení jazykové úrovně dětí, žáků, pedagogů a dalších pracovníků školských zařízení. Avšak neméně důležitým aspektem mezinárodních kontaktů je poznávání odlišných životních a kulturních hodnot vedoucí k budování přirozené tolerance k těmto odlišnostem, lepšímu pochopení jiných kultur a způsobů života.</i>
Vazba na povinná a doporučená opatření dle Postupů MAP	Cíl má silnou vazbu na VO2, VO3 střední na DO1, VO4 a slabou na všechna povinná opatření, DO2, DO3, VO1 a VO5.
Indikátory	- aktivity se zahraničními partnery

Akční plán

Akční plán na roky 2023, 2024 a 2025 jsou **přílohou číslo 2, 3 a 4**. Akční plány byly sestaveny na základě stanovených priorit a cílů zakotvených ve Strategickém rámci MAP do roku 2025 (dále též jen „SR“). K jednotlivým cílům byla nastavena a přiřazena opatření MAP, na která byly navázány aktivity zapojených aktérů vzdělávání ve sledovaném území naplňující stanovené cíle. Aktivity, které jsou realizovány prostřednictvím Šablon - projektů zjednodušeného vykazování, byly v ročním akčním plánu rozklíčovány podle Šablon, které si školy v území zvolily. Strategický rámec a aktivity jsou spolu úzce spjaté, přičemž Akční plán přímo navazuje na vizi, priority a jejich cíle.

Opatření MAP jsou rozpracována ve střednědobém časovém horizontu tak, aby byla zachována vysoká pravděpodobnost jejich naplňování a zároveň bylo možné jejich realizaci a případné financování podpořit v rámci navazujícího projektu MAP a dalších výzev. U jednotlivých opatření jsou uvedeny rámcové příklady aktivit, které naplňují uvedené cíle. Výčet těchto aktivit současně vychází z již probíhajících aktivit v území, které je velmi žádoucí podporovat, rozvíjet a šířit zkušenosti získané při jejich realizaci. Souhrn konkrétních investičních záměrů je prezentován seznamy investičních záměrů, které jsou **přílohou číslo 5**.

Akční plán je živý dokument, a proto nemají indikátory nastaveny výchozí ani cílové hodnoty. Sledován bude pouze poměr mezi počtem plánovaných aktivit a projektů a počtem uskutečněných aktivit a projektů. Indikátory byly stanoveny v souladu se SR MAP tak, aby bylo možné hodnotit projekt MAP jako celek.

Priorita 1. Vstřícný přístup ve vzdělávání a jeho dostupnost pro každého

Cíl 1.1 Otevřenost pedagogických pracovníků ke spolupráci	
Opatření 1.1.1	Aktivity vedoucí ke zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků a rozšíření obzorů v metodách vzdělávání a jejich praktickém využití
Aktivity	→ <i>tandemová výuka na ZŠ</i> → <i>osobnostně sociální rozvoj pedagogů</i> → <i>setkávání zástupců škol – plánování společných aktivit, sdílení zkušeností</i> → <i>realizace setkávacích a informačně-vzdělávacích aktivit</i> → <i>vzdělávací a osvětová činnost v oblasti inovativních forem a metod výuky</i> → <i>výměna zkušeností prostřednictvím projektů Erasmus</i> → <i>propojení a komunikace aktérů ze škol, neziskového sektoru, veřejné správy a dalších</i>

Cíl 1.2 Podpora individuálního přístupu	
Opatření 1.2.1	Zlepšování schopností pedagogických pracovníků práce s heterogenní skupinou dětí a žáků
Aktivity	→ <i>realizace aktivit vedoucích ke zvýšení kompetencí při práci s různorodou skupinou dětí a žáků</i> → <i>podpora v rámci školních poradenských pracovišť – pomoc učitelům, rodičům, žákům s potížemi ve výuce</i> → <i>realizace aktivit rozvíjejících komunikaci a spolupráci školy, rodičů, žáků a souvisejících institucí</i> → <i>aktivity poradenských center</i>
Opatření 1.2.2	Využití dostupných možností pro konkrétní podporu individuálního přístupu
Aktivity	→ <i>individualizace vzdělávání – zvýšení kompetencí pedagogů v individualizaci vzdělávání dětí a žáků</i> → <i>školní psycholog – využití personální podpory prostřednictvím šablon</i> → <i>sociální pedagog – využití personální podpory prostřednictvím šablon, vyvíjení tlaku na legislativní změnu vedoucí k systémovému ukotvení pozice</i> → <i>využití dotačních prostředků na provoz dětských skupin</i>

Cíl 1.3 Zachování základních a mateřských škol na venkově	
Opatření 1.3.1	Propagace aktivit a zvýšení kompetencí vedení a pedagogických pracovníků škol
Aktivity	→ <i>realizace aktivit vedoucích k propagaci venkovských škol, prezentování jejich výhod a přidaných hodnot</i> → <i>vzdělávání pracovníků a zvyšování kompetencí, sdílení zkušeností</i>
Opatření 1.3.2	Nabídka mimoškolních aktivit pod jednou střechou
Aktivity	→ <i>podpora vzniku komunitních škol získáváním zkušeností</i> → <i>rozšíření nabídky volnočasových aktivit pro děti i dospělé</i> → <i>maximální využití kapacit škol (vybavení, prostory, personál)</i>

Priorita 2. Dostatek připravených, schopných a aktivních pracovníků ve vzdělávání

Cíl 2.1 Vyhledávání a formování adeptů učitelství	
Opatření 2.1.1	Navázání spolupráce mezi školami různých stupňů
Aktivity	→ realizace setkávacích aktivit podporujících rozvoj komunikace, sdílení názorů, postojů a návrhů na konkrétní aktivity → všestranná osvěta zprostředkováním kontaktu budoucích pedagogických pracovníků s dětmi a žáky, jak v samotných školách, tak mimo ně → aktivity se zapojením škol všech stupňů do vzdělávacího procesu → vzájemné návštěvy dětí a žáků mezi MŠ – ZŠ – SŠ – VŠ včetně učitelů (umožnění vzhledu do chodu škol) → projektové dny ve spolupráci různých stupňů škol
Opatření 2.1.2	Rozvoj pedagogických pracovníků
Aktivity	→ osobnostně sociální rozvoj pedagogických pracovníků ZŠ (vzájemné sdílení) → zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v uplatňování hodnotového vzdělávání a dalších osvědčených vzdělávacích metod → propojování pedagogických pracovníků s pracovníky v neformálním a zájmovém vzdělávání → osvěta a propagace formativního hodnocení
Opatření 2.1.3	Popularizace pedagogické praxe
	→ realizace propagačních aktivit, projektových dnů také na nepedagogických SŠ pro přiblížení práce učitele

Cíl 2.2 Vzdělávání a motivace pedagogických pracovníků	
Opatření 2.2.1	Využití možností DVPP
Aktivity	→ DVPP v rámci šablon → vzdělávací aktivity (kurzy, semináře, workshopy, náslechy, inspirační hodiny...) → setkávání, sdílení zkušeností (např. prostřednictvím pracovních skupin apod.)
Opatření 2.2.2	Získávání zkušeností pracovníků vzdělávacích institucí
Aktivity	→ realizace projektů ERASMUS → rozvoj kompetencí v oblasti strategického řízení a plánování ve školách → spolupráce vzdělávacích institucí a dalších souvisejících subjektů

Cíl 2.3 Dostatek kvalifikovaných dalších pracovníků	
Opatření 2.3.1	Využití dostupných možností personální podpory
Aktivity	→ personální podpora v rámci šablon a projektů v rámci NPO → podpora pracovních pozic prostřednictvím dotovaných společensky účelných pracovních míst → dobrovolnické aktivity neziskových organizací → intenzivnější zapojení studentů pedagogické fakulty UJEP do praxe

Cíl 2.4 Rozvoj digitálních kompetencí učitelů	
Opatření 2.4.1	Aktivizace učitelů v oblasti digitálních kompetencí
Aktivity	→ propojování ICT a ostatních předmětů → DVPP v oblasti ICT, využití možností v rámci NPO → vzdělávací aktivity na podporu a rozvoj spolupráce učitelů ICT s ostatními pedagogy → zapojení odborníků na ICT do výuky
Opatření 2.4.2	Investice směřující k podpoře digitálních kompetencí učitelů
Aktivity	→ zajištění kvalitní počítačové sítě ve školách, konektivita prostřednictvím IROP → nákup pomůcek a inovativního vybavení → realizace projektů na ICT učebny a vybavení

Priorita 3. Infrastruktura a prostředí zařízení poskytujících vzdělávání

Cíl 3.1 Příjemné, moderní prostředí	
Opatření 3.1.1	Realizace investičních záměrů
Aktivity	→ výstavba, pořízení staveb, rekonstrukce a modernizace pro účely rozšíření nabídky ve vzdělávání → využití dostupných dotačních prostředků na potřebné rekonstrukce, modernizace a vybudování odborných učeben → využití kapacit stávajících zařízení (sdílení vybavení a prostor) → součinnost zřizovatelů škol a školských zařízení (metodická a personální pomoc s realizací aktivit) → komunitní využití zázemí vzdělávacích zařízení
Opatření 3.1.2	Osvěta pracovníků v oblasti budování pozitivního klimatu školy
Aktivity	→ vzdělávací aktivity v oblasti budování zdravého a pozitivního klimatu ve školách

Cíl 3.2 Vybavenost školských zařízení naplňující individuální potřeby všech dětí a žáků	
Opatření 3.2.1	Zajištění fyzické dostupnosti vzdělávacích zařízení
Aktivity	→ realizace investičních záměrů zahrnujících zpřístupnění vzdělávacích zařízení handicapovaným dětem a žákům
Opatření 3.2.2	Zajištění dostupnosti potřebných pomůcek a poradenství pro pracovníky vzdělávacích zařízení, rodiče a žáky
Aktivity	→ využití půjčovny pomůcek PPP ÚK → aktivity poradenství v oblasti vhodné volby pomůcek a orientace v nabídce

Cíl 3.3 Zkvalitnění úrovně materiálně technické vybavenosti	
Opatření 3.3.1	Vybavení škol a školských zařízení
Aktivity	→ realizace investičních záměrů na pořízení vybavení → postupná obnova stávajícího zařízení → součinnost zřizovatelů škol a školských zařízení při obnově zařízení

Priorita 4. Spolupráce, kvalitní komunikace a zapojení všech subjektů ovlivňujících proces vzdělávání

Cíl 4.1 Spolupráce a komunikace, provázanost působících subjektů	
Opatření 4.1.1	Fungování komunikační platformy
Aktivity	→ šíření informací o aktivitách v rámci projektů na podporu spolupráce napříč různými stupni vzdělávacího procesu → setkávání zástupců škol a školských zařízení ke sdílení zkušeností → realizace setkávacích a informačně-vzdělávacích aktivit
Opatření 4.1.2	Rozvíjení spolupráce a komunikace prostřednictvím zapojení do běžných aktivit vzdělávacích zařízení
Aktivity	→ aktivity zaměřené na vzájemnou spolupráci pedagogů, sdílení zkušeností pedagogů z různých škol, odborně zaměřená tematická setkávání, inspirační náslechy apod. → využití kapacit v území (vybavení, prostory, personál) → aktivity spolupráce s institucemi v území (UJEP, DDM, ZOO, muzeum, knihovny, sportovní kluby, zájmové spolky, neziskové organizace...) → aktivity spolupráce se školami a subjekty mimo území

Priorita 5. Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, podpora gramotností

Cíl 5.1 Rozvoj čtenářské, matematické a kulturní gramotnosti	
Opatření 5.1.1	Podpora kompetencí učitelů v oblasti gramotností
Aktivity	→ DVPP → vzájemná spolupráce pedagogů → vzdělávací aktivity (kurzy, semináře, workshopy, hospitace...) → aktivity setkávání, sdílení zkušeností → realizace projektů na sdílení zkušeností (např. Erasmus) → osvěta v oblasti moderních didaktických forem výuky
Opatření 5.1.2	Podpora a rozvoj gramotností s přímou vazbou na děti a žáky
Aktivity	→ kroužky a kluby na podporu gramotností v rámci šablon → aktivity škol pro podporu gramotností (např. Česko čte dětem, Noc s Andersenem) → doučování (šablony, NPO, NNO) → aktivity KÚK – tematická setkávání pro děti a žáky → aplikace inovativních metod v praxi
Opatření 5.1.3	Propojení výuky s realitou života
Aktivity	→ zvýšit atraktivitu vzdělávání - výuka mimo školu se zapojením souvisejících subjektů (ZOO, knihovny, muzea, univerzita, DDM, významná místa, příroda...) → projektové vyučování, učení venku → realizace seminářů, kreativních dílen, autorských čtení

Cíl 5.2 Rozvoj jazykové gramotnosti	
Opatření 5.2.1	Podpora kompetencí učitelů v oblasti jazykové gramotnosti
Aktivity	→ realizace projektů (např. Erasmus) → budování spolupráce se zahraničními školami → DVPP v rámci šablon → rodilí mluvčí ve výuce → pořizování a obnova kvalitní cizojazyčné literatury (vlastní čtenářské kroužky, využití služeb knihovny) → spolupráce s KÚK (vzdělávání pracovníků vzdělávacích institucí v anglickém jazyce) → osvěta v oblasti moderních didaktických forem výuky
Opatření 5.2.2	Podpora a rozvoj jazykové gramotnosti s přímou vazbou na děti a žáky
Aktivity	→ realizace projektů (např. Erasmus) → budování spolupráce se zahraničními školami → rodilí mluvčí ve výuce → využití podpory ze šablon (např. CLIL ve výuce, doučování) → kroužky cizích jazyků na školách

Cíl 5.3 Rozvoj kompetencí k polytechnickému vzdělávání	
Opatření 5.3.1	Posílení komunikace a spolupráce mezi vzdělávacími institucemi různých stupňů a souvisejícími subjekty
Aktivity	→ využití dostupných kapacit v území (vybavení, prostory, personál....) → navazování a budování spolupráce se SŠ a firmami v území (využití např. zbytkového materiálu z výrobních procesů apod.) → osvěta v oblasti moderních didaktických forem výuky
Opatření 5.3.2	Zatraktivnit přírodovědné obory
Aktivity	→ aktivity realizované v rámci projektů → učení venku → realizace vzdělávacích aktivit pro pedagogické pracovníky (např. workshopy a sdílení dobré praxe) → zlidštit výuku přírodovědných oborů – reálné využití v praxi → realizace projektů na vybudování moderních odborných učeben

Priorita 6. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti sociálních vztahů

Cíl 6.1 Podpora sociálních dovedností, občanské angažovanosti a dalších klíčových kompetencí dětí a žáků	
Opatření 6.1.1	Rozvoj dovedností pedagogických pracovníků ve vedení diskuze ve třídě
Aktivity	→ sdílení zkušeností pedagogických pracovníků → setkávání s odborníky pro dané oblasti → vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti osobnostně sociálního rozvoje → DVPP vedoucí ke zvyšování kompetencí v oblasti vedení třídní diskuze → výměnné akce mezi školami → působení sociálních pedagogů ve školách

Opatření 6.1.2	Podpora žákovských parlamentů
Aktivity	→ rozvoj kompetencí koordinátorů ŽP vedoucí ke zkvalitnění funkce ŽP → setkávání žákovských parlamentů pro vzájemnou inspiraci
Opatření 6.1.3	Realizace aktivit vedoucích ke zvyšování klíčových kompetencí dětí a žáků
Aktivity	→ besedy a exkurze (kontakt s významnými odborníky, úspěšnými pracovníky různých profesí apod.) → projektové vyučování, projektové dny včetně možné spolupráce se souvisejícími subjekty → částečný přenos zodpovědnosti na děti a žáky – aktivní zapojení do procesu přípravy a realizace aktivit, tvorby vzdělávacího plánu → výměnné akce mezi školami → aktivní účast škol na projektech NNO zabývajících se lidskými právy

Cíl 6.2 Prevence sociálně patologických jevů a rozšiřování kompetencí v oblasti mimořádných situací	
Opatření 6.2.1	Prevence sociálně patologických jevů
Aktivity	→ realizace vzdělávacích a osvětových aktivit pro pracovníky škol, pro děti, žáky a rodiče → koordinace činnosti výchovných poradců → činnost NNO v oblasti prevence SPJ ve školách i mimo ně → realizace volnočasových a kulturních aktivit (DDM, SVKUL, NNO) → realizace programů na podporu zdravého životního stylu → dostatečné působení sociálních pedagogů a školních psychologů, výchovných poradců a metodiků prevence na školách (vyžadující systémové změny) → uplatňování hodnotového vzdělávání ve školách → zabezpečení budov a okolí vzdělávacích institucí → vytěžení dotačních zdrojů pro preventivní programy
Opatření 6.2.2	Rozšiřování kompetencí v oblasti mimořádných situací
Aktivity	→ prezentační a vzdělávací akce složek jednotného záchranného systému → vzdělávání pracovníků vzdělávacích institucí, dětí, žáků a rodičů v oblasti první pomoci a chování v mimořádných situacích

Cíl 6.3 Vzájemná spolupráce škol	
Opatření 6.3.1	Rozvoj spolupráce škol
Aktivity	→ využití dostupných kapacit v území (prostory, vybavení, personál) → spolupráce při přípravách a realizaci společných aktivit → akce s prezentací nabídky v území (např. veletrhy vzdělávání apod.) → komunikace napříč územím
Opatření 6.3.2	Fungování informačních a komunikačních platform
Aktivity	→ centra kolegiální podpory, metodické kabinety, pracovní skupiny → funkce podpůrných center pro pedagogické pracovníky (SPC, PPP, PEC) → spolupráce při sběru a aktualizaci dat pro MAP → setkávání, sdílení zkušeností vzdělávacích institucí mezi sebou → informování o možnostech a aktivitách probíhajících v rámci projektů různého zaměření

Cíl 6.4 Podpora kritického myšlení, mediální výchova	
Opatření 6.4.1	Podpora žákovských parlamentů a funkce žákovských iniciativ a platforem
Aktivity	→ využití dotačních možností na zkvalitnění funkce žákovských parlamentů → setkávání žákovských parlamentů pro vzájemnou inspiraci → působení školních časopisů apod. → realizace projektů na podporu kritického myšlení
Opatření 6.4.2	Osvěta v oblasti kritického myšlení a mediální výchovy
Aktivity	→ zapojení odborníků na kritické myšlení (vzdělávání pro učitele, děti a žáky) → tematické besedy, exkurze → prostor pro vyjádření žáků v rámci výuky → podpora třídnických hodin

Cíl 6.5 Zdravý lokální patriotismus žáků vůči své obci, městu, regionu, zemi	
Opatření 6.5.1	Zapojení dětí a žáků do života v území – podpora komunitního smýšlení
Aktivity	→ projekty na podporu patriotismu (Naše město, Naše země, historie území, Zmizelí sousedé, významná místa, významné osobnosti, přírodní a historické pamětihodnosti....) → dětský/mládežnický parlament na úrovni obecní samosprávy
Opatření 6.5.2	Otevřené komunitní školy
Aktivity	→ fungování škol jako komunitních center → navázání spolupráce s okolními subjekty za účelem využití prostor školy také mimo dobu vyučování (vytěžení sportovišť, prostor a vybavení pro neformální využití a stmelení komunity)

Cíl 6.6 Výchova k toleranci a respektu	
Opatření 6.6.1	Rozšiřování metody hodnotového vzdělávání a její uplatnění v praxi
Aktivity	→ podpora osvěty ve vzdělávání respektující lidské hodnoty → podpora třídnických hodin s prvky hodnotového vzdělávání → zavádění hodnotového vzdělávání ve výuce i mimo ni
Opatření 6.6.2	Podpora komunikace vedoucí ke vzájemné toleranci a respektu
Aktivity	→ činnost sociálních pedagogů na školách, výchovných poradců, metodiků prevence → projektové aktivity budující vztahy mezi učiteli, dětmi, žáky, rodiči → realizace aktivit na zvýšení povědomí o odlišných kulturách
Opatření 6.6.3	Podpora podmínek pro vzdělávání cizinců
Aktivity	→ zajištění podmínek pro vzdělávání prostřednictvím dotačních prostředků (personální podpora, pomůcky atd.)

Priorita 7. Podpora rozvoje osobnosti a kariérového poradenství

Cíl 7.1 Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity, EVVO	
Opatření 7.1.1	Zajištění podmínek pro žákovské projekty
Aktivity	→ projektové vyučování → podpora žákovských parlamentů, školních časopisů apod. → realizace aktivit na podporu podnikavosti, iniciativy, kreativity (předání zodpovědnosti žákům při pořádání akcí nejrůznějšího typu např. dětské konference, společenské události – školní plesy, jarmarky, společná setkání apod.)
Opatření 7.1.2	Spolupráce souvisejících subjektů
Aktivity	→ zapojení SŠ a firem pro popularizaci řemeslných oborů

Cíl 7.2 Propracované kariérové poradenství, uplatnění absolventů na trhu práce	
Opatření 7.2.1	Vytvoření vhodných podmínek pro snazší přechod dětí a žáků mezi jednotlivými stupni vzdělávání a následné uplatnění na trhu práce
Aktivity	→ intenzivní komunikace a kontakt mezi školami jednotlivých stupňů → včasná osvěta pro správnou volbu navazujícího studia (např. projekt Dobrá volba, exkurze, veletrh SŠ apod.) → podpora komunikace a provázanosti zaměstnavatelů se školami a souvisejícími subjekty
Opatření 7.2.2	Kvalitní kariérové poradenství
Aktivity	→ koordinace činnosti kariérových poradců → komunikace škol a souvisejících subjektů (ÚP, Hospodářská komora, Czech Invest a další) → realizace aktivit v rámci IDZ na podporu kariérového poradenství

Priorita 8. Zájmové a neformální vzdělávání

Cíl 8.1 Rozvoj všestranné připravenosti dětí a žáků	
Opatření 8.1.1	Zajištění dostatečné nabídky volnočasových aktivit
Aktivity	→ dostatečná nabídka volnočasových kroužků (aktivity na školách, NNO, SVČ) → aktivity a kroužky v rámci školních družin, využití šablon → využití personálních a prostorových kapacit škol pro volnočasové aktivity
Opatření 8.1.2	Podpora všestranné připravenosti v rámci běžné výuky
Aktivity	→ realizace aktivit v rámci běžné výuky (zdravý životní styl, EVVO, programy prevence) → tematické besedy (cestopisy, genealogie, literatura, náboženství, historie) → využití dostupných projektových možností na realizaci akcí pro podporu všestranné připravenosti dětí a žáků

Cíl 8.2 Rozvoj fyzické kondice dětí a žáků	
Opatření 8.2.1	Zajištění dostatečné nabídky volnočasových aktivit
Aktivity	→ dostatečná nabídka volnočasových kroužků (aktivity na školách, NNO, SVČ) → aktivity a kroužky v rámci školních družin → využití kapacit škol pro volnočasové aktivity
Opatření 8.2.2	Podpora fyzické kondice v rámci běžné výuky
Aktivity	→ vnášení problematiky a podpory zdravého životního stylu do běžné výuky (např. formou projektů apod.) → zatraktivnit tělesnou výchovu (např. návštěvy a prezentace zkušeností úspěšných sportovců s akcentem na osobnosti z území, využití IT vybavení a aplikací apod.) → využití dostupných projektových možností na realizaci akcí pro podporu fyzické kondice dětí a žáků

Priorita 9. Mezinárodní spolupráce

Cíl 9.1 Rozvoj vzájemné spolupráce se zahraničními partnery	
Opatření 9.1.1	Navazování spolupráce se zahraničními partnery
Aktivity	→ realizace projektů ve spolupráci se zahraničními školami a spřízněnými institucemi → realizace projektů Erasmus → aktivity Dobrovolnického centra
Opatření 9.1.2	Podpora cizojazyčných dobrovolníků a učitelů při vzdělávání
Aktivity	→ zahraniční dobrovolníci v knihovně → rodilí mluvčí ve výuce → projektové dny s rodilými mluvčími

Cíl 9.2 Podpora výchovy dětí a žáků k poznávání a toleranci odlišných životních a kulturních hodnot	
Opatření 9.2.1	Rozšíření obzorů dětí a žáků v oblasti poznání jiných kultur
Aktivity	→ výměnné pobyty s partnerskými školami a spřízněnými institucemi v zahraničí → zahraniční výlety za poznáním a praktickým použitím cizích jazyků → realizace projektů Erasmus
Opatření 9.2.2	Zajištění podmínek pro nezletilé azylanty
Aktivity	→ vytvoření podmínek pro vzdělávání cizinců → objektivní osvěta dětí a žáků o jiných kulturách v rámci výuky (např. Jeden svět, Promítej i ty! apod.) → uplatnění hodnotového vzdělávání

Závěr AP

Z výše uvedených informací se dá soudit, že v rámci realizace projektu MAP se podařilo identifikovat řadu již probíhajících aktivit, na které je možné navazovat a odhalit možnosti další spolupráce škol, školských zařízení a ostatních aktérů ve vzdělávání. V průběhu realizace projektu MAP bylo patrné, že zájem na spolupráci všech aktérů pomalu roste a bude se více dařit za pomoci dlouhodobého plánování tyto aktivity nadále rozvíjet a podporovat. Plánované aktivity významně odrážejí potřeby aktérů zapojených do vzdělávacího procesu v území. Díky osobním či on-line konzultacím a setkáním, které se uskutečnily v průběhu akčního plánování a v rámci šetření v území, se podařilo objasnit smysl a princip projektu MAP. Zbývá už jen poděkovat všem aktérům, kteří se podíleli na vzniku tohoto akčního plánu za jejich čas, trpělivost a spolupráci.

Implementační část

Rozvoj partnerství a spolupráce v území

K budování partnerství dochází od počátku realizace projektů MAP a lze jej charakterizovat jako otevřenou širokou platformu spolupracujících subjektů. Jedná se o poměrně velké uskupení různých aktérů, kteří se v různém poměru více či méně aktivně podílí na rozvoji spolupráce a komunikace v území. Ze strany realizačního týmu projektu dochází k přenosu informací a výstupů projektu nejen na členy Řídícího výboru, pracovních skupin, ale také všemi dostupnými cestami na zástupce všech škol a institucí neformálního a zájmového vzdělávání, přičemž míra využití těchto informací a reakce na ně je zcela v kompetenci jednotlivých zástupců škol, organizací neformálního a zájmového vzdělávání, veřejné správy a dalších subjektů, které mají spojitost se vzděláváním. V průběhu realizace projektu může také nastat situace, že některý ze zapojených aktérů z různých důvodů například změni formu či intenzitu svého zapojení do partnerství. Vzhledem k tomu, že partnerství je otevřené a od počátku je kladen důraz na zapojení co nejširší veřejnosti a šíření informací o potřebnosti jeho poslání, lze očekávat, že se partnerství bude rozšiřovat. K rozvoji partnerství také dochází v rámci spolupráce mezi realizačním týmem MAP a zástupci příslušných odborů Krajského úřadu Ústeckého kraje a Magistrátu města Ústí nad Labem. K přenosu informací a dohodám o sladění aktivit dochází zpravidla při setkáních zpracovatelů Místních akčních plánů z celého Ústeckého kraje, komunikací se souvisejícími organizacemi a prostřednictvím přenosu informací mezi zmíněnými aktéry.

Rozvoj a aktualizace MAP

Místní akční plán rozvoje vzdělávání je živý dokument ve všech fázích jeho tvorby i následné realizace. Objektivní a odůvodněné potřeby z území a průběžná evaluace mohou způsobit nutnost úprav či změn jednotlivých částí MAP, kterými mohou být např. úprava znění specifických cílů, doplnění opatření či změna indikátorů a podobně. Identifikace jednotlivých priorit a nastavení cílů je částí dokumentu relativně stálou, nicméně i tato je zapotřebí průběžně upravovat a doplňovat na základě aktuálních potřeb a stavu vzdělávání v území také v návaznosti na legislativní změny či aktuální dotační možnosti v oblasti podpory tzv. měkkých aktivit. V rámci aktualizace Strategického rámce MAP, která je umožněna nejdříve vždy po 6 - ti měsících, spočívaly změny zejména v oblasti investičních záměrů (primárně z důvodu udržení souladu záměrů s MAP a aktuálních údajů). Vzhledem ke komplementaritě s výzvami Integrovaného regionálního operačního programu na investice do infrastruktury se v rámci aktualizací promítly mimo jiné změny způsobené konkretizací jednotlivých záměrů především z hlediska předpokládaných nákladů a termínu případné realizace poté co se tyto údaje staly na základě studií proveditelnosti přesnějšími. Vzhledem k výraznému

přehledu žádostí ve výše zmíněných výzvách zůstane pravděpodobně mnoho záměrů neuspokojeno resp. přeneseno do budoucího období.

Aktualizace MAP bude probíhat obdobným způsobem i v nadcházejícím období. V případě objektivní potřeby změny části dokumentu MAP bude změna nejprve projednána s aktéry zasaženými touto změnou a poté realizačním týmem předložena Řídícímu výboru ke schválení, příp. zamítnutí. Při realizaci navazujícího projektu bude aktualizace personálně i organizačně zajištěna realizačním týmem MAP IV a bude řešena v souladu s pravidly dané výzvy v návaznosti na aktuální projektové záměry a výzvy.

Součástí tohoto procesu bude aktualizace seznamu členů realizačního týmu, Řídícího výboru, pracovních skupin, zapojených škol i dalších aktérů ve vzdělávání podle skutečnosti a aktuální situace.

Monitoring a vyhodnocování MAP

Cílem implementace je nejen realizace naplánovaných aktivit za účelem postupného naplňování stanovených cílů, ale také průběžné monitorování a následné vyhodnocování jak realizace aktivit, tak řízení projektu. Stanovená opatření a jednotlivé aktivity vedoucí k naplňování cílů se týkají mnoha různých aktérů a předpokládá se jejich realizace v různém časovém horizontu. Výše zmíněné aspekty s sebou přináší řadu rizik, která je zapotřebí včas identifikovat a eliminovat také s ohledem na velikost a různorodost území.

MAP pro SO ORP Ústí nad Labem bude naplňován zejména aktivitami zařazenými do akčního plánu, rozvoje partnerství/spolupráce, přenosem informací mezi vzdělávacími institucemi a realizačním týmem. Akční plán je živým dokumentem a správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem je územím se skutečně vysokým počtem vzdělávacích institucí a z tohoto důvodu nemají monitorovací indikátory nastaveny výchozí ani cílové hodnoty. Sledován bude poměr mezi počtem plánovaných a počtem uskutečněných aktivit a projektů. Indikátory jsou stanoveny ve Strategickém rámci MAP tak, aby bylo možné hodnotit projekt MAP jako celek, přičemž odpovědnost za realizaci aktivit mají jednotlivé vzdělávací organizace.

V průběhu realizace projektu je za monitoring a vyhodnocování zodpovědný realizační tým, který průběžně sleduje a vyhodnocuje na základě stanovisek odborníků ve vzdělávání přínos realizace aktivit, dodržování časového harmonogramu a identifikuje případné problémy či překážky, které se vyskytly v průběhu realizace.

Po skončení projektu bude monitoring a vyhodnocování MAP zajištěno prostřednictvím realizačního týmu navazujícího projektu, avšak snahou realizátora projektu je tuto činnost ukotvit v rámci příslušného odboru správce ORP, tak aby do budoucna nebylo její provádění závislé pouze na projektových zdrojích.

V průběhu realizace projektu byla v souladu s metodikou a evaluačním plánem vypracována Závěrečná evaluační zpráva, která shrnula celý proces místního akčního plánování ve vzdělávání, který

v území SO ORP Ústí nad Labem probíhal v programovém období 2014-2020, resp. do roku 2023. Tato evaluace se zaměřila na vyhodnocení účelnosti, dopadů a udržitelnosti MAP. Zpracovaná Závěrečná evaluační zpráva byla v závěru projektu předložena spolu se závěrečnými doporučeními Řídicímu výboru, který ji projednal a schválil. Zjištění evaluace a doporučení z nich plynoucí byla následně diseminována s aktéry v území.

Způsoby vypořádání připomínek

Členové realizačního týmu jsou ve stálém kontaktu a oficiální setkání probíhají dle potřeby. Členové realizačního týmu obdrží od projektové manažerky emailovou poštou před jednáním podklady k projednání a z každého jednání je vyhotoven zápis, kde jsou stanoveny úkoly s uvedením zodpovědného člena realizačního týmu a termínem splnění. Splnění těchto úkolů je průběžně kontrolováno a vyhodnocováno manažerkou projektu. Výstupy z jednání jsou zveřejněny na webových stránkách www.mapls.cz. K připomínkování dokumentů dochází v rámci pracovních skupin, avšak možnost připomínkování mají zpravidla všichni zástupci škol a organizací neformálního a zájmového vzdělávání v území, kterým jsou zásadní dokumenty taktéž zasílány emailovou poštou k možnému vyjádření. Následně jsou dokumenty se zapracovanými připomínkami předloženy členům Řídicího výboru. Dokumenty jsou k připomínkování zasílány v dostatečném předstihu a se stanoveným termínem možnosti připomínkování v souladu se schváleným Statutem a jednacím řádem. Dále jsou dokumenty k připomínkování zveřejněny na webových stránkách www.mapls.cz. Po dokončení připomínkování jsou opodstatněné návrhy na změny zapracovány a dochází k sestavení finálního dokumentu, který je předložen k projednání a následnému schválení Řídicímu výboru MAP.

Schválení dokumentu MAP

Tento dokument byl vypracován ve spolupráci členů realizačního týmu MAP a jeho obsah konzultován se zástupci škol, školských zařízení, zástupci veřejné správy a dalšími souvisejícími organizacemi. Dokument je sestaven primárně z dílčích částí, z nichž některé již prošly schvalovacím procesem. Jednotlivé dílčí části byly průběžně aktualizovány na základě postřehů a námětů při společných setkáních se zástupci vedení škol, členy pracovních skupin a aktéry, kteří projevíli zájem. Jednotlivé dokumenty bylo před jejich schválením možné připomínkovat a projednat se členy realizačního týmu. Následně proběhlo závěrečné připomínkování v rámci organizační struktury projektu a vyvěšení dokumentu na webových stránkách projektu (www.mapls.cz). Ve finální podobě jednotlivých průběžných výstupů se promítly úpravy vycházející z lepší znalosti celého území. Znalost území vyplývá především z prohlubující se komunikace mezi aktéry ve vzdělávání a členy realizačního týmu MAP a úspěšného rozvoje partnerství.

Přehled grafů

Graf č. 1 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet živě narozených	11
Graf č. 2 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet obyvatel	11
Graf č. 3 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet dětí (0-14)	12
Graf č. 4 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet obyvatel v produktivním věku (15-64)	12
Graf č. 5 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet seniorů (65 a více)	12
Graf č. 6 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet dětí pro MŠ (2-5 let), srovnání se stávající kapacitou (žlutá)	13
Graf č. 7 Skutečný (do 2022) a odhadovaný (od 2022) počet dětí pro ZŠ (6-14 let), srovnání se stávající kapacitou (žlutá)	13
Graf č. 8 Vývoj počtu dětí v mateřských školách – dělení na oblasti město a venkov	17
Graf č. 9 Vývoj počtu dětí v mateřských školách – souhrnné zobrazení	17
Graf č. 10 Vývoj počtu žáků na základních školách – dělení na oblasti město a venkov	18
Graf č. 11 Vývoj počtu žáků v základních školách – souhrnné zobrazení	18
Graf č. 12 Využití kapacity základních škol – dělení na oblasti město a venkov	19
Graf č. 13 Využití kapacity základních škol – ORP celkem	19
Graf č. 14 Využití kapacity mateřských škol – dělení na oblasti město a venkov	20
Graf č. 15 Využití kapacity mateřských škol – ORP celkem	20
Graf č. 16 Vývoj počtu učitelů na základních školách	21
Graf č. 17 Vývoj počtu učitelů na mateřských školách	21
Graf č. 18 Vývoj počtu ostatních pedagogických pracovníků v základních školách	22
Graf č. 19 Vývoj počtu ostatních pedagogických pracovníků v mateřských školách	22
Graf č. 20 Vývoj počtu nepedagogických pracovníků v základních školách	23
Graf č. 21 Vývoj počtu nepedagogických pracovníků v mateřských školách	23
Graf č. 22 Vývoj předčasného ukončení školní docházky	32

Přehled obrázků

Obrázek č. 1 Mapa území se znázorněním škol a DDM	4
Obrázek č. 2 Dopravní dostupnost do základních škol v území	26

Přehled tabulek

Tabulka č. 1 Seznam škol v SO ORP Ústí nad Labem (2023).....	15
Tabulka č. 2 Přehled mateřských center v území	24
Tabulka č. 3 Počet/podíl žáků se SVP, nadaní a podpůrná opatření v SO ORP Ústí nad Labem - ZŠ.....	31
Tabulka č. 4 Počet/podíl dětí se SVP, nadaní a podpůrná opatření v SO ORP Ústí nad Labem - MŠ.....	32
Tabulka č. 5 Subjekty poskytující středoškolské vzdělání v SO ORP Ústí nad Labem, 2023	35

Přílohy

Příloha č. 1 Analýza relevantních strategií v území
Příloha č. 2 Akční plán na rok 2023
Příloha č. 3 Akční plán na rok 2024
Příloha č. 4 Akční plán na rok 2025
Příloha č. 5 Seznamy investičních priorit

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

*Tento projekt je financován z ESF (<http://www.esfcr.cz/>) prostřednictvím OP VVV
(<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>)*

Místní akční plán rozvoje vzdělávání III pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem

číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0021555

MAS Labské skály, z.s.

www.mapls.cz
www.maslabskeskaly.cz